

Find vejen frem
VIA University College

Studieordning

VIA Pædagoguddannelsen

Godkendt januar 2021

Kære studerende

Velkommen til pædagoguddannelsen i VIA. Vi glæder os til at samarbejde med dig om din uddannelse.

En god uddannelse forudsætter, at du involverer dig og deltager engageret, udforskende og nysgerigt i uddannelsens elementer. Du lærer dig selv, de andre og verden bedre at kende.

Vi ser uddannelse som et socialt fællesskab og et aktivt samarbejde om at udvikle viden, færdigheder og kompetencer – hele tiden med indsigt og udsyn. Samspelet med medstuderende, undervisere, andre medarbejdere og praktiksteder er helt afgørende for en god og optimal uddannelse.

Som pædagogstuderende skal du ikke bare tage ansvar for din egen uddannelse – du kommer også til at tage et stort medansvar for andre mennesker og for udviklingen af et demokratisk og inkluderende velfærdssamfund.

Som studerende på pædagoguddannelsen skal du forvente at gennemleve en personlig og faglig udviklings- og dannelsesproces. Når du er færdig med uddannelsen, har du både kvalificeret dig til at arbejde på det pædagogiske arbejdsmarked og til videreuddannelse på kandidat- og masterniveau.

I løbet af pædagoguddannelsen vil du erhverve dig *”professionsrelevante kompetencer, viden og færdigheder til selvstændigt og i samarbejde at udøve, udvikle og formidle udviklings-, lærings- og omsorgsopgaver i et samfundsmæssigt perspektiv”*. Sådan er formålet med uddannelsen formuleret i bekendtgørelsen. Det er vores fælles overordnede sigtepunkt.

I denne studieordning er uddannelsens struktur og indhold samt andre regler omkring uddannelsen beskrevet. Studieordningen udgør det juridiske grundlag for uddannelsen og beskriver den ramme, uddannelsen udfolder sig indenfor.

Så endnu engang: velkommen til en meget vigtig uddannelse, der på flere måder forpligter.

Venlig hilsen
Susanne Tellerup
Uddannelsesdekan
VIA Pædagoguddannelsen

Denne studieordning er gældende fra januar 2021

STUDIEORDNING

Principper for pædagoguddannelsen i VIA.....	6
Pædagoguddannelsens opbygning.....	7
Fællesdelen - pædagogens grundfaglighed	7
Specialiseringsdelen: Dagtilbudspædagogik	8
Specialiseringsdelen: Skole- og fritidspædagogik	8
Specialisering: Social- og specialpædagogik	8
Undervisnings-, studie- og arbejdsformer.....	9
Variation af studieaktiviteter	10
Principperne bag uddannelsens tilrettelæggelse	12
Praktikuddannelsen.....	13
Det dobbelte greb i praktikperioderne	13
Arbejdsportfolio i praktikken	13
Mødepligt i praktikken	13
Studiedage	14
Statusmøde	14
Pædagoguddannelsens vidensgrundlag	15
Informationskompetencer	15
Internationale elementer i uddannelsen	15
"Internationalization at Home"	16
"Internationalization abroad"	16
Internationale studieophold	17
Internationale programmer og internationale studerende.....	17
Internationale uddannelsesprojekter - Double Degree	17
Deltagelsespligt.....	18
Studieaktivitet og studieprodukter	18
Konsekvenser for manglende studieaktivitet	18
Mødepligt i Fællesdelen – pædagogens grundfaglighed	19
Generelt for afhjælpningsopgaver	20
Registrering af fremmøde på Fællesdelen – pædagogens grundfaglighed	21
Prøveformer.....	22
Prøver i grundfagligheden (GK1, GK2, GK3).....	22
Prøve: Grundfaglighedens kompetencemål 1 (GK1).....	22
Prøve: Grundfaglighedens kompetencemål 2 (GK2).....	23
Prøve: Grundfaglighedens kompetencemål 3 (GK3).....	24
Prøver i specialiseringens kompetenceområde 1 og 2 (SK1 og SK2)	24
Prøve: Specialiseringens kompetenceområde 1 (SK1).....	24

Prøve: Specialiseringens kompetenceområde 2 (SK2):.....	26
Prøver i specialiseringspraktikkerne (SK3 og SK4).....	27
Prøve: Specialiseringspraktik, 2. praktik (SK3)	27
Prøve Specialiseringspraktik, 3. praktik (SK4)	28
Område: Tværprofessionelt samarbejde	29
Prøve i det tværprofessionelle element.....	29
De valgfrie kompetenceområder	29
Prøver i de valgfrie kompetenceområder (VO).....	29
Prøve i Bachelorprojektet inklusiv 4. praktik (BA)	31
Krav til udformning af professionsbachelorprojektet.....	31
Oversigt over prøver	33
Andre regler vedrørende prøver	33
Tildeling af specialiseringer	34
Merit.....	35
Merituddannelsen	35
Talentforløb	36
Evaluerings.....	37
Overflytning fra et uddannelsessted til et andet.....	37
Klager, anker, dispensationer, forsøg mv.	38
Bilag 1: Modulbeskrivelser	39
Grundfagligheden - modul 1: I pædagogikkens verden – på opdagelse	39
Grundfagligheden – modul 2: Køn, seksualitet og mangfoldighed.....	40
Grundfagligheden - modul 3: Individ og fællesskab	42
Grundfagligheden – modul 4: Pædagogen som myndighedsperson.....	43
Grundfagligheden - modul 5: Samskabelse og medborgerskab	45
Grundfagligheden - modul 6: Professionel dømmekraft, viden og etik.....	46
Specialisering i dagtilbudspædagogik – modul 7: Barndom, kultur og læring.....	47
Specialisering i dagtilbudspædagogik – modul 8: Professionsviden og forskning.....	48
Specialisering i dagtilbudspædagogik – modul 12: Profession og organisation	50
Specialisering i skole- og fritidspædagogik – modul 7: Barndom, ungdom, didaktik og dannelse	52
Specialisering i skole- og fritidspædagogik – modul 8: Professionsviden og forskning.....	54
Specialisering i skole- og fritidspædagogik – modul 12: Identitet og fællesskab.....	56
Specialisering i social- og specialpædagogik – modul 7: Pædagogisk arbejde med mennesker i udsatte positioner	58
Specialisering i social- og specialpædagogik – modul 8: Professionsviden og forskning.....	60
Specialisering i social- og specialpædagogik – modul 12: Identitet og fællesskab.....	62
Det tværprofessionelle element - modul 10: Samarbejde på tværs.....	64

Valgfrie områder.....	66
Kreative udtryksformer (modul 9 og 11).....	66
Natur og udeliv (modul 9 og 11).....	67
Sundhedsfremme og bevægelse (modul 9 og 11).....	68
Medier og digital kultur (modul 9 og 11).....	69
Kulturprojekter og kulturelt iværksætteri (modul 9 og 11).....	70
Social innovation og entreprenørskab (modul 9 og 11).....	71
Kulturmøde og interkulturalitet (modul 9 og 11).....	72
Bilag 2: Praktikbeskrivelser.....	73
1. praktik, Pædagogens grundfaglighed	73
2. praktik, Specialisering i dagtilbudspædagogik.....	75
3. praktik, Specialisering i dagtilbudspædagogik.....	77
2. praktik, Specialisering i skole- og fritidspædagogik.....	79
3. praktik, Specialisering i skole- og fritidspædagogik.....	81
2. praktik, Specialisering i social- og specialpædagogik.....	82
3. praktik, Specialisering i social- og specialpædagogik.....	83
4. praktik, Undersøgelsespraktik	84
Bilag 3: Prøver ved praktik i udlandet	85
Prøver ved praktik i udlandet	85
Bilag 4: Bekendtgørelsen og bilag til bekendtgørelsen.....	88
Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog.....	88

Studieordningen

Principper for pædagoguddannelsen i VIA

Pædagoger udøver og udvikler professionelle udviklings-, lærings- og omsorgsopgaver sammen med og til gavn for de mennesker, der er en del af den pædagogiske sammenhæng.

Pædagoger tager udgangspunkt i at skabe de bedst mulige vilkår og muligheder for de mennesker, de arbejder med. Altid i et samfundsmæssigt perspektiv.

Det dobbelte greb

Den uddannede pædagog skal kunne udøve, undersøge og udvikle pædagogisk arbejde på et eksplisit fagligt grundlag. Det betyder, at den uddannede pædagog **både** kan mestre udviklende og betydende relationer til mennesker i en mangfoldighed af pædagogiske sammenhænge **og** samtidig kan analysere, vurdere, dokumentere og udvikle pædagogisk praksis med udgangspunkt i et pædagogisk fagsprog og pædagogfaglig viden.

Pædagogisk arbejde som relationsarbejde

Pædagogisk arbejde er først og fremmest professionelt relationsarbejde i forhold til børn, unge og voksne. Under pædagoguddannelsen indgår de studerende i relationsarbejde i forpligtende faglige fællesskaber med professionen. Da kreative, æstetiske, praktiske og kropslige aktiviteter er en væsentlig del af dette relationsarbejde, prioriteres ikke blot viden om, men i høj grad også færdigheder i og mestring af disse aktiviteter i uddannelsen.

At være pædagog – og at lede pædagogisk praksis i samarbejde med andre

Samtidig er pædagogisk arbejde mere end relationsarbejde. Der er i stigende omfang brug for at opøve kompetencer i samarbejde og samskabelse med andre professioner, med frivillige, med forskere og med andre interessenter i det daglige arbejde. Pædagoger skal være tydelige repræsentanter for pædagogprofessionen i samarbejdet med andre – og skal kunne træde i karakter som ledere af pædagogiske processer. Det skal læres under pædagoguddannelsen.

Den vidende, eksperimenterende og innovative pædagog

Udviklingen går stærkt på det pædagogiske arbejdsmarked. Der er brug for, at den uddannede pædagog kender den væsentligste viden inden for pædagogisk tænkning, udvikling og forskning. Der er dog i lige så høj grad brug for pædagoger, som kan udvikle ny viden, nye færdigheder og være innovative i forhold til pædagogisk praksis. I pædagoguddannelsen i VIA prioriteres eksperimenter, udvikling og innovation højt.

Pædagoguddannelsen i VIA – udvikling af professionel dømmekraft

Vi samler disse ambitioner i begrebet om professionel dømmekraft. Pædagoguddannelsen tilrettelægges således, at de studerende udvikler en professionel dømmekraft under studiet og bliver i stand til at understøtte andre menneskers udvikling af dømmekraft. Det kræver handlingsparathed i relationsarbejdet baseret på viden, forståelse, etik og færdigheder – og det kræver redskaber til løbende pædagogiske refleksioner og analyser. Det er en forudsætning for dømmekraften, at den studerende forpligter sig både i den nære pædagogiske praksis – og i den samfundsmæssige kontekst nationalt og internationalt.

Pædagoguddannelsen skal bestå af studieaktiviteter, hvor den professionelle dømmekraft hele tiden udvikles. Målet med pædagoguddannelsen i VIA er, at udvikle en professionel identitet og en professionel faglighed som pædagog, der understøtter en stærk professionel dømmekraft både i de nære relationer og i forhold til den samfundsmæssige opgave.

Pædagoguddannelsens opbygning

Pædagoguddannelsen består af:

- fællesdelen (pædagoguddannelsens grundfaglighed)
- tre specialiseringer
- valgfrie områder
- det tværprofessionelle element
- praktikuddannelsen
- bachelorprojektet.

Fællesdelen udgør 70 ECTS, heraf 10 ECTS til den første praktik. Specialiseringsdelen udgør 140 ECTS, heraf 60 ECTS til 2. og 3. praktikperiode.

I specialiseringsdelen specialiserer de studerende sig inden for et af områderne:

- Dagtilbudspædagogik
- Skole- og fritidspædagogik
- Social- og specialpædagogik.

Uddannelsen består af moduler på hver 10 ECTS. Inden udgangen af 2. studieår skal prøverne på fællesdelen være bestået. Modulerne på specialiseringsdelen skal være godkendt inden man kan gå til bachelorprøve.

Uddannelsesstedet angiver hvert semester, hvordan de enkelte moduler udbydes samt placering af prøver. Det er muligt at tilrettelægge et forløb med en anden rækkefølge af moduler efter aftale med uddannelsesstedet. Det er muligt for uddannelsesstedet at tilrettelægge flere moduler som sammenhængende forløb.

Alle modulerne er beskrevet i denne studieordning, herunder indhold, læringsmål, evaluering, deltagespligt samt hvilke kompetencemål, modulerne kvalificerer til. Underviser teams udarbejder studieplaner for den konkrete gennemførelse af modulerne på uddannelsesstedet.

Fællesdelen - pædagogens grundfaglighed

Består af følgende moduler:

	1. semester			2. semester			3. semester
	Modul 1	Modul 2	Modul 3	Modul 4	1.Praktik	Modul 5	Modul 6
Moultitel	I pædagogikens verden – på opdagelse	Køn, seksualitet, mangfoldighed. (Nationalt Modul)	Individ og fællesskab	Pædagogen som myndigheds-person. (Nationalt modul)	Pædagogens praksis	Samskabelse og medborgerskab	Professionel dømmekraft, viden og etik
ECTS	10	10	10	10	10	10	10
Prøve			gK1		gK3		gK2

Specialiseringsdelen: Dagtilbudspædagogik

Består af følgende moduler:

	3. semester (fortsat)		4. semester	5. semester			6. semester		7. semester	
	Modul 7	2. Praktik	Modul 8	Modul 9	Modul 10	3. Praktik	Modul 11	Modul 12	Bachelorprojekt Inkl. 4. praktik	
Modul-titel	Barn- dom, kultur og læ- ring	Relation og kommuni- kation	Professi- onsviden og forsk- ning (Nationalt modul)	Valg Modul 1	Samar- bejde på tværs	Samar- bejde og udvikling	Valg Modul 2	Profes- sion og organsa- tion		
ECTS	10	30	10	10	10	30	10	10	20	
Prøve		sK3	sK1		DTE	sK4	VO	sK2	BA	

Specialiseringsdelen: Skole- og fritidspædagogik

Består af følgende moduler:

	3. semester (fortsat)		4. semester	5. semester			6. semester		7. semester	
	Modul 7	2. Praktik	Modul 8	Modul 9	Modul 10	3. Praktik	Modul 11	Modul 12	Bachelorprojekt Inkl. 4. praktik	
Modul-titel	Barn- dom, ung- dom, didak- tik og dan- nelse	Udviklings- og lærings- rum	Professi- onsviden og forsk- ning (Natio- nalt mo- dul)	Valg Modul 1	Samar- bejde på tværs	Samar- bejde og udvikling	Valg Modul 2	Identitet og fæl- lesskab		
ECTS	10	30	10	10	10	30	10	10	20	
Prøve		sK3	sK1		DTE	sK4	VO	sK2	BA	

Specialisering: Social- og specialpædagogik

Består af følgende moduler:

	3. semester (fortsat)		4. semester	5. semester			6. semester		7. semester	
	Modul 7	2. Praktik	Modul 8	Modul 9	Modul 10	3. Praktik	Modul 11	Modul 12	Bachelorprojekt Inkl. 4. praktik	
Modul-titel	Menne- sker i udsatte positio- ner	Relation og kommuni- kation	Professi- onsviden og forsk- ning (Natio- nalt mo- dul)	Valg Modul 1	Samar- bejde på tværs	Samar- bejde og udvikling	Valg Modul 2	Identitet og fæl- lesskab		
ECTS	10	30	10	10	10	30	10	10	20	
Prøve		sK3	sK1		DTE	sK4	VO	sK2	BA	

Valgfrie områder

Den studerende skal vælge ét enkelt valgfrit område. Det valgte område gennemføres i både modul 9 og 11 og afsluttes med ekstern prøve. Der kan vælges mellem 7 valgfrie områder (jf. PÆD-BEK bilag 7):

- 1) Kreative udtryksformer
- 2) Natur og udeliv
- 3) Sundhedsfremme og bevægelse
- 4) Medie og digital kultur
- 5) Kulturprojekter og kulturelt iværksætteri
- 6) Social innovation og entreprenørskab
- 7) Kulturmøde og interkulturalitet

De valgfrie områder tilrettelægges som valgmoduler. Valgmodulerne er beskrevet senere i denne studieordning. Valgmoduler kan indholdsmæssigt tones, dog således at det kvalificerer de studerende til prøve efter bekendtgørelsen. Disse toninger er beskrevet i studieplanerne.

Alle områderne udbydes i VIA Pædagoguddannelsen, men ikke alle områder udbydes på alle pædagoguddannelsens uddannelsessteder. Det er derfor muligt at vælge valgområder på andre uddannelsessteder. Det konkrete indhold og tilrettelæggelse beskrives på de lokale uddannelsessteder og kan derfor variere fra sted til sted. I valgkataloget fremgår hvor valgmodulerne gennemføres, og her er alle valgområderne og de lokale variationer beskrevet. Disse variationer handler om modulernes tilrettelæggelse.

Nogle af valgmodulerne vil blive gennemført i samarbejde med andre professionsuddannelser. Det vil ligeledes fremgå af valgkataloget. Valgkataloget justeres jævnlige og foreligger i sammenhæng med valgprocessen.

Valgprocessen foregår på den måde, at den studerende i april henholdsvis oktober skal angive mindst 2 valgfrie områder i prioriteret rækkefølge.

På de enkelte uddannelsessteder vil det primært være holdstørrelsen, der bliver afgørende for tildelingen, idet holdstørrelsen besluttet på baggrund af faglige og lokalemæssige forhold.

Det tilstræbes, at flest studerende får deres førstprioritet. Vurderingen af hvilke valgmoduler, der oprettes, fastlægges endeligt, når de studerende har indgivet deres prioriterede valg.

Undervisnings-, studie- og arbejdsformer

I henhold til PÆD-BEK §21, skt. 2, nr. 8 og LEP-BEK §17 skt. 2, nr. 6 angives i det følgende pædagoguddannelsens undervisnings- og arbejdsformer.

Uddannelsen består af moduler

Uddannelsens moduler består af studieaktiviteter, der på forskellige måder tager udgangspunkt i pædagogisk praksis. Modulerne er kendetegnede ved en undersøgende og eksperimenterende tilgang samt mulighed for samskabelse med relevante aktører.

Modulernes læringsmål er baseret på videns- og færdighedsmål fra de relevante kompetenceområder. Inden for rammerne af modulets læringsmål skal den studerende fokusere og afgrænse sit arbejde gennem valg af tematik, metodik og problemstilling på en eksemplarisk måde. Modulet skal tilrettelægges så dette er muligt.

Samlet set er uddannelsen tilrettelagt, så der sker en stigende kompleksitet i teori- og metodeanvendelse gennem uddannelsen.

Den studerende vil have medindflydelse på modulerne i samarbejde med underviserne.

Variation af studieaktiviteter

I løbet af uddannelsen skal den studerende tage aktiv del i en lang række forskellige typer af studieaktiviteter, som tilsammen udgør et fuldtidsstudie. Uddannelsen vil således være tilrettelagt gennem en variation af studieaktiviteter – nogle foregår som undervisning, andre som selvstudie, gruppearbejde, projekter sammen med praksis eller andre aktiviteter, som enten underviserne eller de studerende sætter i gang. Det er altså både undervisere, studerende og samarbejdspartnere uden for uddannelsen, der er initiativtagere til de studieaktiviteter, som skal gøre det muligt for den studerende at tilegne sig relevante professionskompetencer.

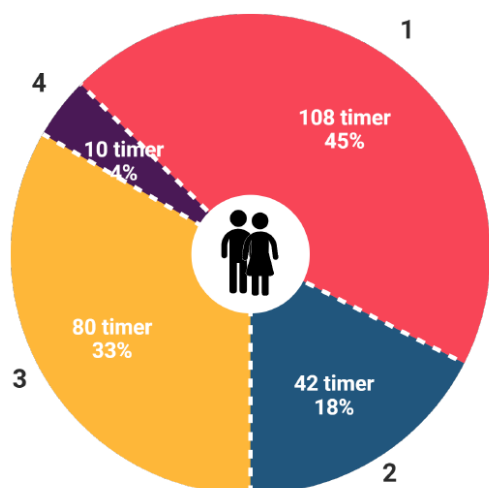
Studieaktivitetsmodellen beskriver de forskellige aktivitetstyper, der indgår i uddannelsen. Den synliggør, hvem der igangsætter og hvem der deltager i de forskellige studieaktiviteter. Modellen anvendes som afsæt for forventningsafstemning mellem undervisere og studerende.

I uddannelsens grundfaglighed er flere af uddannelsens studieaktiviteter initieret af underviserne. I uddannelsens specialisering og valgmoduler vil andelen af studieaktiviteter, der er initieret af de studerende forøges. Pædagoguddannelsen er et fuldtidsstudie med gennemsnitlig 40 studietimer om ugen. Nedenfor ses illustration på studieaktiviteter gennem uddannelsen:

Studieaktivitetsmodellen

Grundfagligheden. Eksempel på forløb

240 timer i alt
10 ECTS points
6 uger

Kategori 1

Undervisere har hovedansvaret for studieaktiviteterne, og studerende har et medansvar gennem forberedelse og deltagelse. Både studerende og underviser deltager.

Undervisning, projekt- og gruppearbejde med undervisertilstedeværelse, individuel og gruppevejledning, feedback, mundtlige prøver, besøg i praksis med deltagelse af underviser m.m.

Kategori 2

Undervisere har hovedansvaret for rammesætning af læringsaktiviteterne, og studerende har hovedansvar for aktiv deltagelse i de tilrettede studieaktiviteter. Kun studerende deltager.

Aktiviteter/undervisning, der er rammesat af underviser, studiegruppetid rammesat af underviser, besøg i praksis rammesat af undervisning, skriftlige prøver m.m.

Kategori 3

Studerende har hovedansvaret for studieaktiviteterne, og undervisere har medansvar for at rammerne er til stede. Kun studerende deltager.

Selvstændige studier, forberedelse, prøveforberedelse, udarbejdelse af studieprodukter m.m.

Kategori 4

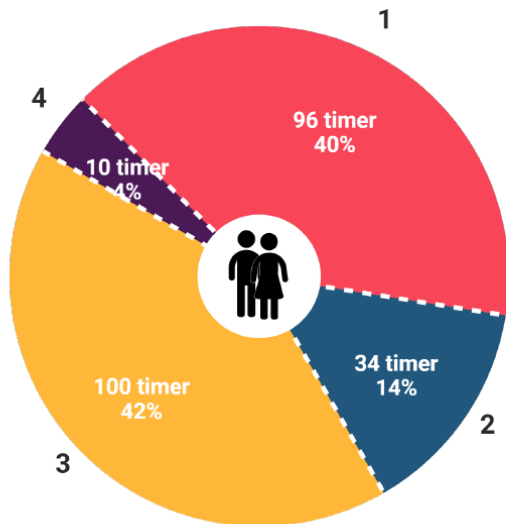
Studerende har hovedansvaret for læringsaktiviteterne, og undervisere har medansvar for at rammerne er til stede. Både studerende og underviser deltager.

Fremlægninger initieret af studerende med deltagelse af underviser, besøg i praksis initieret af studerende med deltagelse af underviser m.m.

Studieaktivitetsmodellen

Specialiseringen. Eksempel på forløb

240 timer i alt
10 ECTS points
6 uger

Kategori 1

Undervisere har hovedansvaret for studieaktiviteterne, og studerende har et medansvar gennem forberedelse og deltagelse. Både studerende og undervisere deltager.

Undervisning, projekt- og gruppearbejde med undervisertilstedeværelse, individuel og gruppevejledning, feedback, mundtlige prøver, besøg i praksis med deltagelse af undervisere m.m.

Kategori 2

Undervisere har hovedansvaret for rammesætning af læringsaktiviteterne, og studerende har hovedansvar for aktiv deltagelse i de tilrettelagte studieaktiviteter. Kun studerende deltager.

Aktiviteter/undervisning, der er rammesat af undervisere, studiegruppetid rammesat af undervisere, besøg i praksis rammesat af undervisning, skriftlige prøver m.m.

Kategori 3

Studerende har hovedansvaret for studieaktiviteterne, og undervisere har medansvar for at rammerne er til stede. Kun studerende deltager.

Selvstændige studier, forberedelse, prøveforberedelse, udarbejdelse af studieprodukter m.m.

Kategori 4

Studerende har hovedansvaret for læringsaktiviteterne, og undervisere har medansvar for at rammerne er til stede. Både studerende og undervisere deltager.

Fremlæggelser initieret af studerende med deltagelse af undervisere, besøg i praksis initieret af studerende med deltagelse af undervisere m.m.

Undervisere udarbejder en plan for det enkelte modul med afsæt i studieordningen. I planerne beskrives det, hvordan modulet tilrettelægges og hvordan fordelingen mellem forskellige studieaktivitetstyper er i det enkelte modul.

Formålet med studieaktivitetsmodellen er således:

- 1) synliggørelse af, at de samlede studieaktiviteter reelt udgør en fuldtidsuddannelse.
- 2) at synliggøre, at pædagoguddannelsen omfatter forskellige typer af studieaktiviteter.
- 3) at danne grundlag for kommunikation og forventningsafstemning mellem studerende og undervisere i forhold til studieintensitet og i forhold til roller og ansvar i de forskellige typer af studieaktiviteter.

Studieintensitet er et udtryk for den samlede tid, som en fuldtidsstuderendes forventes at anvende på sit studie. I VIA er der en forventning om, at en fuldtidsstuderende som minimum bruger 1650 timer om året på sit studie.

Studiekompetencer

Med studiekompetence forstår vi kompetence til at studere, dvs. at "lære at lære".

Studiekompetence kan defineres som læringsparathed i forhold til at gennemføre en videregående uddannelse. I løbet af uddannelsen arbejdes der bl.a. med relationskompetence, refleksionskompetence, handlekompetence og meningskompetence, da disse er vigtige i forhold til etableringen af faglige kvalifikationer og faglig metode. Understøttende til arbejdet med studiekompetencerne er der nationalt udviklet nogle læringsobjekter, som er tilgængelige på ItsLearning.

Den studerende vil som en integreret del af undervisningen på alle semestre arbejde aktivt med studiekompetence generelt, studiemetode og -teknik og egne studiekompetencer under overskriften: at blive studerende.

I forbindelse med studiestarten deltager den studerende i en samtale, der har fokus på at undersøge egne studiekompetencer og herunder at forholde sig eksplicit til udvikling af relationer og deltagelse i gruppeprocesser. Studiekompetencer omhandler studievaner, studiemetode og -teknik, deltagelsesformer og samarbejdsevner. Undersøgelsen danner en studiekompetenceprofil, som herefter indgår i den studerendes fremtidige kompetenceudviklingsproces og deltagelsesstrategi, der løbende gennem hele studiet genbesøges og dokumenteres i en selvstændig del af den studerendes arbejdsportfolio.

Principperne bag uddannelsens tilrettelæggelse

De principper, der er beskrevet i afsnit 1 i studieordningen, har betydning for, hvordan pædagoguddannelsen i VIA er tilrettelagt (se side 5).

Princippet om "Det dobbelte greb" medfører, at uddannelsen tilrettelægges, så studieaktiviteterne tager udgangspunkt i pædagogisk praksis ved at arbejde med eksempelvis feltarbejde, praksisfortællinger, cases, observationer, gæsteoplæg, besøg eller udfordringer stillet af praksis.

Derudover får den studerende sideløbende mulighed for at reflektere over og analysere praksis. Det sker gennem f.eks. teoretiske analyser, studielogbog, udarbejdelse af teoretisk refleksionspapir, literatursøgning/-studier og gennem teoretiske og perspektiverende oplæg af undervisere og medstuderende samt involvering i forsknings- og udviklingsprojekter.

Princippet om "Pædagogisk arbejde som relationsarbejde" medfører, at uddannelsen tilrettelægges, så den studerende får mulighed for at øve sig i at etablere relationer og i at understøtte andres relationer gennem interaktion med relevante målgrupper. Det kan være i form af kulturprojekter, lokal-samfundsinvolvering, foreningsarbejde, frivilligt arbejde og campusarrangementer.

Den studerende understøttes også i at forholde sig eksplicit til egne relationer og gruppeprocesser undervejs i studiet eksempelvis gennem arbejdet i studie- og øvegrupper. Uddannelsen tilrettelægges, så den fremmer en stadig større studiekompetence hos de studerende.

Princippet om "At være pædagog – og at lede pædagogisk praksis i samarbejde med andre" medfører, at uddannelsen tilrettelægges så de studerende får redskaber til og mulighed for konkret at indgå i samskabelsesprocesser. Det kan være sammen med andre professionsuddannelser, borgere, brugere, frivillige, foreninger, forældre og andre interessenter i tværprofessionelle forløb og studentervæksthusaktiviteter.

Den studerende har desuden mulighed for, at lede og tilrettelægge læringsforløb og aktiviteter for medstuderende og pædagogiske praksisforløb i samarbejde med eksterne samarbejdspartnere, samt få feedback på rollen som leder af pædagogiske processer.

Princippet om "Den eksperimenterende og innovative pædagog" medfører, at uddannelsen vil have særlig fokus på den studerendes kompetencer i at vurdere nye situationer og problemstillinger og alternative måder at handle på i pædagogisk praksis (jf. PÆD-BEK §18 stk. 3). Uddannelsen tilrettelægges, så studiet indeholder innovationsprojekter, hvor der arbejdes med indsigt, ideudvikling og implementering af nye måder at løse pædagogiske opgaver på.

Den studerende skal på denne måde have mulighed for, at afprøve sig selv i nye situationer, hvor der skabes grobund for nye forståelser og nye tiltag.

Målet med disse tilrettelæggelsesformer er at understøtte, at den studerende udvikler en professionsidentitet som pædagog med en stærk professionel dømmekraft.

Der kan forekomme læsning af tekster på nordiske sprog og på engelsk under uddannelsen (jf. LEP-BEK §17, stk. 2, nr. 11).

Praktikuddannelsen

I dette afsnit beskrives bestemmelserne om praktikuddannelsen (jf. PÆD-BEK § 8 – 11 samt §21, stk. 2, nr. 4 og 5). Senere i studieordningen beskrives de enkelte praktikforløb i uddannelsen.

Det dobbelte greb i praktikperioderne

Læringsrummene i pædagoguddannelsens praktikperioder skal give mulighed for, og understøtte, den studerendes læring og erfaringer med at undersøge, udøve, udvikle og perspektivere det pædagogiske arbejde på de konkrete praktiksteder. Disse læreprocesser foregår i et samspil med praktikstedets målgruppe, kolleger, samarbejdspartnere og pårørende.

Det betyder, at den studerende progressivt igennem uddannelsens praktikker:

- udvikler kompetencer til at undersøge væsentlige forhold for praktikstedets målgrupper, det pædagogiske hverdagsliv og den samfundsmæssige opgave.
- aktivt udøver pædagogisk arbejde via deltagelse i pædagogiske aktiviteter, samspilsprocesser og meningsfyldte situationer i betydende relationer med målgruppen.
- på baggrund af viden, pædagogisk fagsprog, kritisk refleksion og etisk dømmekraft kan bidrage til at udvikle pædagogik, den pædagogiske praksis og profession.

Arbejdsportfolio i praktikken

Der arbejdes med arbejdsportfolio før, under og efter praktikforløbene. Portfolioarbejdet er for den samlede praktikperiode og til brug for det videre uddannelsesforløb.

Portfolioarbejdet består af indsamling, selektion af og refleksion over praksis, der dokumenterer den studerendes arbejdsproces med at udvikle viden, færdigheder og kompetencer, således at uddannelsesrelaterede refleksioner fastholdes og de mangfoldige aspekter af praksiserfaringer dokumenteres.

Arbejdsportfolio skal indeholde den studerendes arbejde med kompetence-, videns- og færdighedsmålene, redegørelse for egne læreprocesser, samt refleksioner over læring og kompetencetilegnelse. Dele af arbejdsportfolio danner grundlaget for statusmødet som afholdes senest når 2/3 af praktikperioden er forløbet (PÆD-BEK §9 stk. 3).

Arbejdsportfolio anvendes til udarbejdelse af præsentationsportfolio (se afsnit om prøveformer). Arbejdsportfolio anvendes efterfølgende til at skabe sammenhæng til uddannelsens øvrige moduler.

Mødepligt i praktikken

Der er mødepligt i praktikuddannelsen herunder studiedagene (jf. PÆD-BEK §8 stk. 6). Opfylder den studerende ikke mødepligten i praktikken eller på studiedagene har den studerende ikke opfyldt forudsætningen for deltagelse i praktikprøven. (Jf. Prøvebekendtgørelsen §5). Uddannelsen registrerer fremmødet på studiedagene.

Hvis praktikstedet vurderer, at den studerende har et fravær, som gør det vanskeligt at opnå kompetencemålene for den pågældende praktik, skal praktikstedet involvere professionshøjskolen. Senest 10 dage før prøveperiodens første dag i 1. praktik og 14 dage før prøveperiodens første dag i 2. og 3. praktik foretager uddannelseslederen på baggrund af dialogen med praktikstedet en vurdering af den konkrete sag med henblik på at afgøre om den studerendes deltagelse i praktikken giver grundlag for, at den studerende kan gå til prøven.

I vurderingen lægges vægt på:

- Den studerendes mulighed for at indfri kompetencemålet
- Fravær af længerevarende karakter er dokumenteret med lægeerklæring
- Målet med studiedagene er opfyldt for den studerende
- Den studerendes generelle studieaktivitet

Hvis udfaldet af den individuelle vurdering er positiv, gives den studerende adgang til prøven.

Studiedage

Studiedagenes formål er *"at understøtte den studerendes tilegnelse af praktikkens kompetencemål. Uddannelsesinstitutionen tilrettelægger studiedagene med udgangspunkt i de studerendes læring i den konkrete praktik gennem undersøgelse og udvikling af forholdet mellem teori og praksis. De studerendes dokumentation af praktikerfaringer indgår i studiedagene"* (jf. PÆD-BEK §8 Stk. 5).

Det enkelte udbudssted placerer studiedagene for 1., 2., og 3. praktikperiode, og synliggør placeringen for praktikstederne i praktikportalen. Denne organisering skal tilgodese praktikstederne bedst muligt, så det giver færrest mulige afbræk i det institutionelle hverdagsliv.

Der gennemføres førstehjælpskursus på 2 dage inden eller i løbet af 2. praktik.

Statusmøde

Det er bekendtgørelsesbestemt, at *"Senest når 2/3 af praktikperioden er forløbet i første, anden og tredje praktikperiode, skal praktikstedet efter møde med professionshøjskolen og den studerende udtale sig om, hvordan den studerende kan opfylde kompetencemålene for den pågældende periode"* (jf. PÆD-BEK §9 Stk. 3).

Midtvejs i praktikken afholdes et møde mellem den studerende, praktikstedet og praktikunderviseren. Det er praktikunderviseren, der tager initiativ til mødet. Statusmøderne er som hovedregel organiseret således, at et statusmøde afholdes på professionshøjskolen, et afholdes på praktikstedet og et afholdes virtuelt, men kan holdes på professionshøjskolen, hvis praktikstedet ønsker det.

Efter mødet og senest når 2/3 af praktikperioden er forløbet, skal praktikstedet sende en udtalelse til uddannelsesstedet om, hvordan den studerende kan opfylde videns- og færdighedsmål samt kompetencemål for praktikperioden. Den studerende skal forholde sig til denne udtalelse som en del af sin arbejdsportfolio. På den måde indgår udtalelsen i vejledningen af den studerende frem mod den endelige prøve.

Pædagoguddannelsens vidensgrundlag

Pædagoguddannelsen er professions- og udviklingsbaseret. Uddannelsen er således baseret på viden fra videnskabelige discipliner, forskning og udviklingsarbejde på fagområderne samt på udviklingstendenser inden for det pædagogiske beskæftigelsesområde. Den studerende bliver kvalificeret til at varetage praksisnære, komplekse og udviklingsorienterede funktioner. Den studerende skal gennem studiet arbejde med at håndtere og vurdere forskellige typer af viden og kunne reflektere over grundlæggende præmisser for vidensproduktion.

For at opnå det udføres der blandt andet en lang række forsknings- og udviklingsaktiviteter i professionshøjskolens regi med medvirken af medarbejdere, der også deltager i planlægning og varetage af undervisningen. Studerende vil således møde undervisere, der selv deltager i forsknings- og udviklingsarbejder. Gennem inddragelse af forsknings- og udviklingsprojekter i uddannelsen får studerende kendskab både til de professionsrelevante resultater af sådanne projekter og til de fremgangsmåder, der anvendes i disse projekter.

Studiet tilrettelægges således at den studerende får mulighed for at deltage i professionsrelevant forskning og udvikling på forskellige måder.

Informationskompetencer

Den studerende skal gennem uddannelsen tilegne sig kendskab til og overblik over pædagogfaglig viden og de vidensproducenter, der findes inden for professionens mange praksisfelter.

Den studerende skal have færdigheder i og kompetencer til at finde/søge teorier, forskning, udviklingsviden og metoder om og for pædagogisk praksis samt viden om, hvor og hvordan pædagogfaglig viden i samfundet produceres, formidles og kommunikeres.

Informationssøgning og udvikling af informationskompetencer integreres i undervisningen i løbet af uddannelsen. Den studerende skal endvidere kunne forholde sig kritisk i forhold til den mængde information, der skal bearbejdes til professionsfaglig viden i forbindelse med studiet.

Disse informationskompetencer udvikles gennem hele studiet i et samarbejde mellem uddannelsens undervisere og VIAs bibliotekarer tilknyttet uddannelsen.

Informationskompetence vil indgå som en del af bedømmelsen ved uddannelsens prøver.

Internationale elementer i uddannelsen

Den studerende har mulighed for deltagelse i internationale studieelementer og aktiviteter, herunder studie- og praktikophold i udlandet, studierejser, feltarbejde, internationale udviklingsprojekter og samarbejde med udenlandske studerende og partnere (jf. PÆD-BEK § 21 samt LEP-BEK §17 stk. 2).

Målet på det internationale område er, at den studerende kan agere med globalt udsyn og indsigt og tilegner sig professionsfaglige internationale kompetencer, der kan bruges på nye måder i flere forskellige nationale og internationale pædagogiske miljøer og kontekster.

Udlandsophold, internationale projekter og samarbejde med internationale partnere og studerende er et integreret element i pædagoguddannelsen, som gennemføres igennem hele studieforløbet.

Det internationale område knytter sig til kompetencemålene for fælles- og specialiseringsdelen, og skal bidrage til arbejdet med viden og færdighedsmålene på de enkelte moduler og praktikuddannelsen.

Den studerende kan således forme sin uddannelse gennem valg af internationale elementer, for derigennem at kunne bidrage til udviklingen af professionen såvel globalt som lokalt.

Målet er at engagere sig globalt med et lokalt afsæt i alle studieelementer, og tilvejebringe internationale aspekter i studiemiljøet og udvalgte moduler samt praktikuddannelsen.

”Internationalization at Home”

Igennem uddannelsen møder den studerende motiverede undervisere og vejledere med internationale kompetencer, som indgår som en del af det samlede uddannelsesbillede.

Med det internationale aspekt ønskes at bibringe den studerende en kulturel dannelse, interkulturel kompetence, og viden og færdighed i arbejde med etnisk diversitet igennem undervisning, feltarbejde og kulturprojekter i international kontekst.

Den studerende har i løbet af uddannelsen mulighed for at møde internationale gæstelærere og studerende, samt møde undervisere, der har erfaringer med internationale uddannelser og projekter.

”Internationalization abroad”

International praktik i specialiseringsdelen.

Det er muligt at komme i international praktik efter at have gennemført fællesdelen. Der er mulighed for praktikophold i hele verden i 2., 3., og 4. praktikperiode.

Der gælder stort set de samme regler for praktikuddannelsen i udlandet som for praktik i Danmark, herunder varighed af praktikken, prøvning ved praktikprøven i relation til krav til de enkelte praktikperioder og jf. afsnit om Praktikuddannelsen samt studieordningens beskrivelser af prøveformer. Se i øvrigt bilag 1 for procedure ved udlandspraktik.

Der er grundlæggende tre typer af udlandspraktik. Norden (Nordplus), EU/EØS (Erasmus+) og den øvrige verden. Der henvises til studienet-siden vedrørende international praktik herunder krav, muligheder og økonomi.

Til den enkelte type af udlandspraktik knytter sig særlige krav, hvortil der henvises til Pædagoguddannelsens studienet side/international.

I forbindelse med udlandspraktikken udbydes et praktikforberedelseskursus, en formidlingsdag efter endt praktik samt et evalueringsmøde. Alle tre elementer er obligatoriske dele af praktikken.

Det kan være muligt at kombinere og sammensætte sin praktik i Danmark og udlandet. Der henvises for yderligere information til den internationale vejleder på udbudsstedet.

Den studerende kan vælge at give de undervisningsmoduler, der grænser op til praktikperioder, særlige internationale islæt, så disse kan danne ramme om målrettede forberedelser og efterbearbejdelser af den studerendes praktik.

Internationale studieophold

Pædagoguddannelsen VIA ønsker at skabe mulighed for, at alle moduler på specialiseringsforløbet kan tages i udlandet. Dog gøres opmærksom på, at studieophold med Erasmus+ tilskud skal have en varighed af minimum 3 måneder og maksimum 12 måneder.

Herudover kan ansøges om kortere studieophold af 2-6 ugers varighed gennem egen finansiering samt tilskud fra NORDPLUS.

For alle studieophold gælder, at en studerende skal indgive ønske til international vejleder, der sammen med lokal uddannelsesleder træffer afgørelse om forhåndsmerit. Forhåndsmerit gives ud fra sammenlignelighed mellem det danske og udenlandske modul i forhold til ECTS point, kompetencemål samt forhold i forbindelse med produktkrav og prøver. Der skal indgives ønske om udlandsophold senest 3 måneder før forløbet starter.

Internationale programmer og internationale studerende.

Alle studerende i pædagoguddannelsen tilbydes at deltage på internationale moduler i VIA, hvor undervisningen foregår på engelsk. Modulerne udbydes til danske og internationale studerende.

Det valgfrie modul nr. 7 "Kulturmøde og interkulturalitet" kan indeholde et obligatorisk feltarbejde/udviklingsprojekt i udlandet, som knytter sig til kompetencemålene for modulet. Hertil kan der lægges op til en kombination af det valgfrie modul og 3. praktik. Se modulbeskrivelse og studieplan.

Internationale uddannelsesprojekter - Double Degree

Pædagoguddannelsen i VIA har indgået aftaler med udenlandske uddannelsesinstitutioner om Double Degree. Ved en paralleluddannelse (Double Degree) forstås, at dele af en godkendt dansk uddannelse, efter den studerendes eget valg, kan gennemføres ved en eller flere uddannelsesinstitutioner i udlandet.

Ved aftale med det enkelte uddannelsessted kan den studerende tilrettelægge et Double Degree forløb. Ved optagelsen på et Double Degree forløb vurderer uddannelseslederen i samarbejde med den udenlandske partner, om den studerendes sprogniveau og uddannelsesforløb kan gennemføres med hensyn til opnåelse af merit.

Der er indgået samarbejdsaftale om Double Degree forløb med:

- University of Bucharest, Rumænien
- Changzhou Institute of Technology, Kina

Af samarbejdsaftalerne fremgår de præcise studieforløb samt prøveformerne.

Ansøgning om deltagelse i Double Degree forløb skal ske inden udgangen af 1. semester.

Bachelorprojektet.

Efter nærmere aftale med uddannelseslederen og i samarbejde med den udenlandske partner, kan den studerende tage dele af eller hele bachelorprojektet i udlandet.

Deltagelsespligt

Den studerende skal (jf. PÆD-BEK §3 stk. 3) deltage i uddannelsen som den tilrettelægges af pædagoguddannelsen i VIA. Der er mødepligt i praktikuddannelsen herunder studiedagene (jf. PÆD-BEK §8 stk. 6).

Studieaktivitet og studieprodukter

I VIA Pædagoguddannelsen forventes, at den studerende er studieaktiv og deltager i de studieaktiviteter, der tilrettelægges af uddannelsen.

Deltagelsespligten for den studerende omfatter således deltagelse i tilrettelagte studieaktiviteter i alle uddannelsens moduler jf. studieaktivitetsmodellen. Studieaktiviteter kan være deltagelse i undervisning, fremlæggelser, gruppearbejder, individuelle opgaver, fjernundervisning, projekter, feltstudier og praktisk/æstetiske aktiviteter mv.

Med henblik på at dokumentere studieaktivitet og dermed få godkendt deltagelsespligten skal den studerende aflevere de obligatoriske studieprodukter. Studieprodukterne skal understøtte den studerende i at indfri modulets læringsmål, hvilket er beskrevet i de enkelte modulbeskrivelser i denne studieordning.

Inden modulets begyndelse foreligger en studieplan for det enkelte uddannelsessted, som beskriver de konkrete rammer og frister for de obligatoriske studieprodukter, der ligger til grund for godkendelse af deltagelsespligt i det enkelte modul.

Et studieprodukt kan være en skriftlig fremstilling, film, multimedieproduktion, fremlæggelse, feedback, mindre projektopgaver, tilrettelæggelse og gennemførelse af pædagogisk aktivitet, refleksionspapir og lignende. Studieprodukterne indgår som en integreret del af undervisningen og studieaktiviteten i de øvrige kvadranter jf. studieaktivitetsmodellen.

Konsekvenser for manglende studieaktivitet

Opfyldelsen af deltagelsespligten bliver meddelt den studerende i forbindelse med modulets afslutning. Hvis den studerende ikke har fået godkendt sin deltagelsespligt, skal den studerende have godkendt sin deltagelsespligt inden det aktuelle prøveforløb for at kunne tage prøven. Den studerende vil senest 10 studiedage før prøveperiodens første dag blive meddelt om den studerende kan deltage i prøven. Hvis den studerendes deltagelsespligt for de enkelte moduler ikke er godkendt, kan den studerende deltage i prøve senest næste gang, kompetenceområdet prøves, hvis den studerende på dette tidspunkt kan opfylde kravene for deltagelsespligt.

Uddannelsen videregiver information til studieadministrationen om den studerende er "godkendt" henholdsvis "ikke godkendt" for sin deltagelsespligt, som efterfølgende påføres den studerendes sag. Hvis den studerende ved semesterets afslutning ikke har fået godkendt sin deltagelsespligt udarbejdes en plan, hvorved den studerende kan opnå godkendt deltagelsespligt.

Manglende godkendelse af deltagelsespligten kan af den studerende påklages skriftligt til uddannelseslederen senest 3 dage efter, at den manglende godkendelse er meddelt. Uddannelseslederen tager hermed kontakt til underviser/koordinator for dokumentation for den manglende godkendelse. Konstateres der fejl eller mangler i opgørelsen af den studerendes opfyldelse af deltagelsespligten, vil fejlen eller manglerne komme den studerende til gode, således at den studerende anses for at

have opfyldt deltagelsespligten, for så vidt angår de elementer, som er behæftet med fejl eller mangler. Den studerende meddeles uddannelsesleders afgørelse af klagen senest 5 dage efter påklagens modtagelse.

Den studerende kan udskrives af studiet, hvis den studerende ikke har bestået mindst én prøve i en sammenhængende periode på mindst 1 år (jf. ADG-BEK §39).

Ved dokumenteret sygdom kan der indgås aftale om særligt tilrettelagt studieaktivitet. Dette sker ved studiesamtale med studievejleder, hvor en individuel plan lægges for opnåelse af deltagelsespligten i det konkrete modul.

Mødepligt i Fællesdelen – pædagogens grundfaglighed

Den studerende skal følge uddannelsen, som den er tilrettelagt af uddannelsesstedet. Den studerende har pligt til at møde til min. 85% af alle skemalagte lektioner, hvor der er en underviser til stede på fællesdelen/grundfagligheden, svarende til uddannelsens første 70 ECTS, som disse tilrettelægges af uddannelsesinstitutionen. Fremmøderegistrering beskrives konkret [nedenfor](#).

Opfølgning på opfyldelsen af mødepligten sker for hvert enkelt kompetenceområde jævnfør bilag 1 i bekendtgørelsen for uddannelsen og opgøres ved kompetenceområdets afslutning. Fremmødet opgøres forud for henholdsvis GK1 og GK2 prøverne.

Retningslinjer for mødepligt i 1. praktik er defineret i uddannelsesbekendtgørelsen. Første praktik, svarende til 10 ECTS-point, tilrettelægges som ulønnet praktik på 2. semester med 32 arbejdsdage med et gennemsnitligt timetal på 6 timer pr. dag og med 3 studiedage på professionshøjskolen.

Opfyldelse af mødepligten er et forudsætningskrav jævnfør eksamensbekendtgørelsens regler herom. Således er opfyldelse af mødepligten på hvert af semesterets kompetenceområder en forudsætning for deltagelse i kompetenceområdets prøve. Den studerende får ét forsøg på afhjælpning af den manglende opfyldelse af mødepligten forud for kompetenceområdets prøve.

Opfylder den studerende ikke mødepligten på min. 85 % i et kompetenceområde og får den studerende ikke godkendt afhjælpningsopgaven betyder det, at den studerende ikke kan deltage i den prøve, for hvilke mødepligten udgør en forudsætning. I overensstemmelse med eksamensbekendtgørelsens regler bruger en studerende ét prøvoforsøg, hvis forudsætningen for at deltage i en prøve, ikke er opfyldt på prøvetidspunktet.

Afhjælpning og opfyldelse af forudsætningskrav på ny

Afhjælpning af manglende opfyldelse af mødepligten kan ske ved besvarelse og opfyldelse af en skriftlig opgave. Opgavens opfyldelse afhænger af rettidig aflevering, formkrav, faglighed og redelighed. Der gives ikke vejledning til opgavebesvarelsen. Kan opgaven ikke vurderes som opfyldt, kan den studerende ikke deltage i kompetencemålets prøve og mister derved et prøvoforsøg.

Den studerende har ét forsøg til at afhjælpe forud for 1.omprøve. For at afhjælpe, skal den studerende udarbejde en ny opgave eller forbedre sin opgave. Kan opgaven fortsat ikke vurderes som opfyldt, kan den studerende ikke deltage i kompetencemålets 1. omprøve og mister derved sit 2. prøvoforsøg.

Den studerende har herefter mulighed for et sidste forsøg på at afhjælpe forud for 2. omprøve. For at afhjælpe, skal den studerende udarbejde en ny opgave eller forbedre sin opgave med henblik på at opfylde forudsætningskravet og blive indstillet til 3. og sidste prøveforsøg.

Den opgave, som den studerende skal besvare, relaterer sig til kompetencemålet.

Afhjælpning for manglende fremmøde i forhold til GK1 prøven

Alle nedenstående spørgsmål skal besvares:

1. *Redegør for minimum tre pædagogfaglige begreber og/eller teorier, som har været en del af undervisningen i kompetenceområdet*
2. *Beskriv relevante pædagogiske aktiviteter for børn, unge eller voksne og redegør for disse i relation til videns- og færdighedsmål i kompetenceområdet*
3. *Reflekter over hvilke pædagogiske udfordringer og muligheder, der er i forhold til de aktiviteter, der er valgt*
4. *Reflekter over egen læring og udvikling i kompetenceområdet*

Afhjælpning for manglende fremmøde i forhold til GK2 prøven

Alle nedenstående spørgsmål skal besvares

1. *Redegør for minimum tre begreber og/eller teorier, som har været en del af undervisningen i kompetenceområdet*
2. *Beskriv forandringer i pædagogiske paradigmer over tid og diskuter aktuelle paradigmer i pædagogisk praksis i relation til videns- og færdighedsmål i kompetenceområdet*
3. *Reflekter over hvilke udfordringer og dilemmaer der udspringer af de begreber, teorier og paradigmer der er valgt*
4. *Reflekter over egen læring og udvikling i kompetenceområdet*

Generelt for afhjælpningsopgaver

Hjælpemidler

Det forventes, at der trækkes på litteratur, der har været anvendt i undervisningen, og der må gerne benyttes refleksioner fra arbejdet med portfolio og andre aktiviteter, som den studerende selv har været med til at udarbejde. Det er også tilladt at supplere med andre kilder, men jævnfør ovenstående skal der kildehenvises til alle kilder, der benyttes.

Formalia

Opgaven skal være på min. 4 og max. 5 sider af 2400 tegn inkl. mellemrum (9.600-12.000 anslag). Anslagsangivelse er inklusive mellemrum, men eksklusiv forside og litteraturliste. Kilder skal angives efter APA standard. Besvarelsen uploades digitalt og kontrolleres for plagiering.

Vurdering

Opgaven vurderes af en underviser eller leder på pædagoguddannelsen. Opgaven vurderes opfyldt/ikke opfyldt og der gives ikke feedback ud over vurderingen. I vurderingen indgår, om den studerende kan gøre rede for kendt viden, færdigheder og grundlæggende processer.

Hvis opgaven vurderes opfyldt, indstilles den studerende til kompetenceområdets prøve.

Hvis opgaven vurderes ikke opfyldt, kan den studerende ikke indstilles til kompetenceområdets prøve, og bruger dermed et af de tre prøveforsøg.

Registrering af fremmøde på Fællesdelen – pædagogens grundfaglighed

I VIA ser vi mødepligt som en vej til at styrke pædagoguddannelsen og bidrage til uddannelse af kompetente pædagoger. Den centrale kerne i pædagogik handler om opdragelse til selvstændighed og det handler om deltagelse i forpligtende fællesskaber og demokrati. Et væsentligt element er høj studieintensitet – gennem aktiv deltagelse i undervisning, vejledning mv. Det gælder i hele uddannelsen – og i særlig grad i uddannelsens begyndelse, hvor gode studievaner og samarbejdsrelationer dannes.

I VIA registreres fremmøde i Itslearning den dag, undervisningen foregår. Der registreres fremmøde i fysisk og synkron online undervisning. Det er underviserens ansvar at registrere fremmøde. Den enkelte underviser beslutter, hvornår i undervisningstiden registreringen foregår. Den studerende, som opdager en ”fejlregistrering”, mens undervisningen foregår, kan påpege fejlen overfor underviseren for at få fejlen ændret. Efterfølgende ændring af fejlregistrering kan kun foretages af uddannelsesleder.

Der skelnes ikke mellem årsager til fravær fra undervisningen. Når man ikke er tilstede til undervisning, registreres man fraværende.

Studerende med vanskeligheder ift at møde frem og deltage bør kontakte studievejledningen inden fraværet bliver for højt.

Uddannelsen følger løbende fremmødeprocenten og studerende med højt fravær kontaktes af uddannelsen.

Prøveformer

Ifølge PÆD-BEK §21 skal nogle prøver fastsættes i den nationale del af studieordningen, andre i institutionsdelen.

Nationalt fastsatte prøver er: Competenceområde 1, 2 og 3 i fællesdelen samt competenceområde 1 og 2 i de tre specialiseringer. De resterende prøver fastsættes efter denne studieordning for VIA. I det følgende kan der være institutionelle præciseringer inden for de nationale rammer.

Ifølge PÆD-BEK § 18 bedømmes alle prøver efter følgende:

Ved prøverne bedømmes det, i hvilken grad kompetencemålene er opfyldt, jf. bilag 1-7.

Stk. 2. I vurderingen af, i hvilken grad den studerende har opfyldt kompetencemålene, indgår, at den studerende

- 1) kan gøre rede for kendt viden, færdigheder og grundlæggende processer,
- 2) kan fremstille sammenhænge og analysere kendte situationer og problemstillinger gennem anvendelse af tilegnet viden og færdigheder og på den baggrund handle i pædagogisk praksis og
- 3) kan reflektere over og vurdere nye situationer og problemstillinger, som kræver selvstændige vurderinger og alternative måder at handle på i pædagogisk praksis.

Stk. 3. Prøveformerne skal sikre professionskompetencer i forhold til en praksisnær problemstilling.

Stk. 4. For prøverne gælder i øvrigt reglerne i bekendtgørelse om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser (eksamensbekendtgørelsen).

Prøver i grundfagligheden (GK1, GK2, GK3)

Grundfagligheden indeholder gennem tre prøver, der svarer til tre kompetencemål. Det ene kompetencemål retter sig mod første praktik.

Prøve: Grundfaglighedens kompetencemål 1 (GK1)

Kompetencemål 1:

Den studerende kan med udgangspunkt i børns, unges og voksnes forudsætninger og perspektiver etablere, vurdere og evaluere pædagogiske miljøer og aktiviteter, der understøtter børns, unges og voksnes udvikling, samt – i relation til dette – redegøre for faglige vurderinger og valg.

Prøveform:

Mundtlig gruppeprøve med afsæt i præsenteringsportfolio.

En præsenteringsportfolio skal indeholde produkter, der viser, hvordan de studerende har arbejdet med opnåelse af kompetencemålet, og hvordan de studerendes udvikling og læring frem mod målet er forløbet. De studerende skal sammensætte produkterne inden for og på tværs af kompetencemålets videns- og færdighedsområder, og de studerende skal skriftligt gøre rede for, hvorfor præsenteringsportfolien er sammensat, som den foreligger.

Prøvegrundlag:

Præsenteringsportfolien skal indeholde både et skriftligt produkt og en eller flere produkttyper, eks. film, billedmateriale og lyd, der samlet tager max 10 minutter at gennemse.

Bedømmelsesgrundlag:

En helhedsvurdering af mundtlig prøve og præsentationsportfolio

Omfang af det skriftlige produkt:

2 studerende: max. 14.400 anslag

3 studerende: max. 19.200 anslag

4 studerende: max. 24.000 anslag

Anslagsangivelser er inklusiv mellemrum og eksklusiv forside, indholdsfortegnelse og litteraturliste.

Tidsramme for mundtlig prøve:

2 studerende: 25 min. til præsentation og drøftelse.

3 studerende: 30 min. til præsentation og drøftelse

4 studerende: 35 min. til præsentation og drøftelse

Ca. 1/4 af tidsrammen anvendes på de studerendes præsentation.

Bedømmelse:

Intern bedømmelse efter 7-trinsskalaen.

Forudsætning for deltagelse i prøven:

For at gå til prøve skal den studerende have godkendt deltagelsespligten i modul 1, modul 2 og modul 3.

Prøve: Grundfaglighedens kompetencemål 2 (GK2)

Kompetencemål 2:

Den studerende kan fagligt begrunde pædagogisk arbejde i relation til den samfundsmæssige, historiske, institutionelle og professionelle sammenhæng.

Prøveform:

Individuel skriftlig prøve på op til 12.000 anslag.

Anslagsangivelse er inklusiv mellemrum og eksklusiv forside, indholdsfortegnelse og litteraturliste.

Den studerende vælger selv, hvor prøven foregår.

Prøvegrundlag:

6 timers prøve med udlevering af case og prøvespørgsmål målrettet kompetenceområdet.

Bedømmelsesgrundlag:

Skriftligt produkt.

Bedømmelse:

Bedømmes efter 7-trinsskalaen. Intern bedømmelse.

Forudsætning for deltagelse i prøven:

For at gå til prøve skal den studerende have godkendt deltagelsespligten i modul 4, modul 5 og modul 6.

Prøve: Grundfaglighedens kompetencemål 3 (GK3)**Kompetencemål 3:**

Den studerende kan begrunde, tilrettelægge, gennemføre og evaluere pædagogiske aktiviteter gennem deltagelse i pædagogisk praksis på praktikstedet, herunder vurdere egne læreprocesser i praksis.

Prøveform:

Individuel mundtlig prøve med afsæt i præsentationsportfolio

En præsentationsportfolio skal indeholde produkter, der viser, hvordan den studerende har arbejdet med opnåelse af kompetencemålet, og hvordan den studerendes udvikling og læring frem mod målet er forløbet. Den studerende skal sammensætte produkterne inden for og på tværs af kompetencemålets videns- og færdighedsområder, og den studerende skal skriftligt gøre rede for, hvorfor præsentationsportfolien er sammensat, som den foreligger.

Prøvegrundlag:

Præsentationsportfolien skal indeholde både et skriftligt produkt, max. 14.400 anslag, og en eller flere produkttyper, eks. film, billedmateriale og lyd, der samlet tager max 10 minutter at gennemse.

Bedømmelsesgrundlag:

En helhedsvurdering af mundtlig prøve og præsentationsportfolio.

Tidsramme for mundtlig prøve:

20 min. til præsentation og drøftelse. Ca. 1/4 af tidsrammen anvendes på den studerendes præsentation.

Bedømmelse:

Prøven bedømmes bestået/ikke-bestået af en praktikvejleder fra praktikstedet og en underviser udpeget af professionshøjskolen.

Forudsætning for deltagelse i prøve i praktikken:

For at opfylde forudsætningen for deltagelse i praktikprøven skal den studerende opfylde mødepligten i praktikken og på studiedagene. Se afsnit om mødepligt i praktikken.

Prøver i specialiseringens kompetenceområde 1 og 2 (SK1 og SK2)**Prøve: Specialiseringens kompetenceområde 1 (SK1)**

Dagtilbudspædagogik

Kompetencemål:

Den studerende kan anvende naturen samt kulturelle medier og udtryksformer til at skabe udviklings- og læreprocesser for 0--5 årige børn og inddrage børns perspektiv, deres kreativitet og leg i pædagogiske aktiviteter.

Skole- og fritidspædagogik

Kompetencemål:

Den studerende kan – med inddragelse af pædagogiske og didaktiske teorier – tilrettelægge, gennemføre og analysere pædagogiske aktiviteter, inkluderende læringsmiljøer samt lærings- og undervisningsforløb med henblik på, at børns og unges trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Social og specialpædagogik

Kompetencemål:

Den studerende kan med udgangspunkt i de tre målgruppers forudsætninger og perspektiver identificere og varetage pædagogiske opgaver i relation hertil. Den studerende har indsigt i social- og specialpædagogiske paradigmer, vidensformer og metoder.

Prøveform:

Mundtlig gruppeprøve med udgangspunkt i præsentationsportfolio. Gruppen består af 2-4 studerende.

En præsentationsportfolio skal indeholde produkter, der viser, hvordan de studerende har arbejdet med opnåelse af kompetencemålet, og hvordan de studerendes udvikling og læring frem mod målet er forløbet. De studerende skal sammensætte produkterne inden for og på tværs af kompetencemålets videns- og færdighedsområder, og de studerende skal skriftligt gøre rede for, hvorfor præsentationsportfolien er sammensat, som den foreligger.

Prøvegrundlag:

Fællesgjort præsentationsportfolio, der både skal indeholde et skriftligt produkt og en eller flere produkttyper, eks. film, billedmateriale og lyd, der samlet tager max 10 minutter at gennemse.

Omfang skriftligt produkt:

2 studerende: max. 14.400 anslag

3 studerende: max. 19.200 anslag

4 studerende: max. 24.000 anslag

Anslagsangivelse er inklusiv mellemrum, men eksklusiv forside, indholdsfortegnelse og litteraturliste.

Bedømmelsesgrundlag:

En helhedsvurdering af den mundtlige prøve og præsentationsportfolio.

Tidsramme for mundtlig prøve:

2 studerende: 25 minutter til præsentation og drøftelse.

3 studerende: 30 minutter til præsentation og drøftelse.

4 studerende: 35 minutter til præsentation og drøftelse.

Ca. 1/4 af tidsrammen anvendes på de studerendes præsentation.

Bedømmelse:

Ekstern bedømmelse efter 7-trinsskalaen.

Forudsætning for deltagelse i prøven:

For at gå til prøve skal den studerende have godkendt deltagelsespligten i modul 7 og modul 8 i specialiseringerne.

Prøve: Specialiseringens kompetenceområde 2 (SK2):

Dagtilbudspædagogik

Kompetencemål:

Den studerende kan reflektere, vurdere, begrunde og kvalificere pædagogisk arbejde på baggrund af de organisatoriske og professionelle rammer.

Skole- og fritidspædagogik

Kompetencemål:

Den studerende kan varetage og analysere pædagogisk arbejde, der støtter og faciliterer børn og unges læring, udvikling, inklusion, trivsel og perspektiver.

Social- og specialpædagogik

Kompetencemål:

Den studerende kan tilrettelægge, gennemføre og evaluere social- og specialpædagogiske indsatser og aktiviteter, der sigter mod at fremme trivsel og livskvalitet, og som understøtter de tre målgruppers udvikling, læreprocesser og deltagelse i fællesskaber.

Prøveform:

Skriftlig projektopgave med selvvalgt problemstilling udarbejdet i grupper på 2-4 studerende

Prøvegrundlag:

Skriftlig projektopgave af et omfang på:

2 studerende: max 24.000 anslag

3 studerende: max. 36.000 anslag

4 studerende: max 48.000 anslag.

Anslagsangivelser er inklusiv mellemrum og eksklusiv forside, indholdsfortegnelse og litteraturliste.

Den skriftlige projektopgave dokumenterer de studerendes opnåelse af kompetencemålet.

Bedømmelsesgrundlag:

Skriftlig projektopgave. Det skal fremgå, hvilken studerende der er ansvarlig for de enkelte dele af

opgaven.

Bedømmelse:

Ekstern bedømmelse efter 7-trinsskalaen.

Forudsætning for deltagelse i prøven:

For at gå til prøve skal den studerende have godkendt deltagelsespligten i modul 8 og modul 12 i specialiseringerne.

Prøver i specialiseringspraktikkerne (SK3 og SK4)

Prøve: Specialiseringspraktik, 2. praktik (SK3)

Dagtilbudspædagogik:

Kompetencemål:

Den studerende kan skabe relationer til det enkelte barn og børnegruppen, støtte børnene i at indgå i relationer til hinanden, støtte udviklingen af børns kommunikative kompetencer, beherske professionel kommunikation samt reflektere over sine egne evner til at kommunikere og indgå i relationer.

Skole- og fritidspædagogik:

Kompetencemål:

Den studerende kan skabe sammenhænge mellem forskellige udviklings- og læringsrum og varetage pædagogiske og didaktiske opgaver i fritidstilbud og skole samt indgå i professionel kommunikation herom.

Social- og specialpædagogik:

Kompetencemål:

Den studerende kan kommunikere professionelt i relation til målgruppen og kolleger og kan på den baggrund gennemføre pædagogiske aktiviteter på et etisk forsvarligt grundlag.

Prøveform:

Individuel mundtlig prøve med afsæt i præsentationsportfolio

En præsentationsportfolio skal indeholde produkter, der viser, hvordan den studerende har arbejdet med opnåelse af kompetencemålet, og hvordan den studerendes udvikling og læring frem mod målet er forløbet. Den studerende skal sammensætte produkterne inden for og på tværs af kompetencemålets videns- og færdighedsområder, og den studerende skal skriftligt gøre rede for, hvorfor præsentationsportfolien er sammensat, som den foreligger.

Prøvegrundlag:

Præsentationsportfolien skal indeholde både skriftligt produkt, max. 24.000 anslag, og en eller flere produkttyper, eks. film, billedmateriale og lyd, der samlet tager max 10 min at gennemse.

Bedømmelsesgrundlag:

En helhedsvurdering af mundtlig prøve og præsentationsportfolio

Tidsramme for mundtlig prøve:

25 min. til præsentation og drøftelse. Ca. ¼ af tidsrammen anvendes på den studerendes præsentation.

Bedømmelse:

Intern bedømmelse.

Prøven bedømmes bestået/ikke bestået af en praktikvejleder fra praktikstedet og en underviser udpeget af professionshøjskolen.

Forudsætning for deltagelse i prøve i praktikken:

For at opfylde forudsætningen for deltagelse i praktikprøven skal den studerende opfylde mødepligten i praktikken og på studiedagene. Se afsnit om mødepligt i praktikken.

Prøve Specialiseringspraktik, 3. praktik (SK4)

Dagtilbudspædagogik:

Kompetencemål: Den studerende skal målrettet kunne tilrettelægge, gennemføre, dokumentere og evaluere aktiviteter og læreprocesser, der støtter barnets trivsel, læring, dannelse og udvikling. I den forbindelse skal den studerende på et fagligt grundlag kunne udfordre eksisterende praksis, afsøge og vurdere alternative muligheder og bidrage til udvikling af pædagogisk praksis.

Skole- og fritidspædagogik:

Kompetencemål: Den studerende kan arbejde tværprofessionelt med udvikling af skole- og fritidspædagogik, så børn og unges trivsel, udvikling og læring fremmes.

Social- og specialpædagogik:

Kompetencemål: Den studerende kan gennem udvikling af pædagogisk praksis understøtte de tre målgruppers lærings-, udviklings- og omsorgsbehov og perspektivere i samarbejde med relevante aktører.

Prøveform:

Individuel mundtlig prøve med afsæt i præsentationsportfolio.

Præsentationsportfolio skal indeholde produkter, der viser, hvordan den studerende har arbejdet med opnåelse af kompetencemålet, og hvordan den studerendes udvikling og læring frem mod målet er forløbet. Den studerende skal sammensætte produkterne inden for og på tværs af kompetencemålets videns- og færdighedsområder, og den studerende skal skriftligt gøre rede for, hvorfor præsentationsportfolien er sammensat, som den foreligger.

Prøvegrundlag:

Præsentationsportfolien skal indeholde både skriftligt produkt max. 24.000 anslag og en eller flere produkttyper, eks. film, billedmateriale og lyd, der samlet tager max 10 minutter af gennemse.

Bedømmelsesgrundlag:

En helhedsvurdering af mundtlig prøve og præsentationsportfolio

Tidsramme for mundtlig prøve:

25 min. til præsentation og drøftelse. Ca. ¼ af tidsrammen anvendes på den studerendes præsentation.

Bedømmelse:

Ekstern bedømmelse.

Prøven bedømmes bestået/ikke bestået af en praktikvejleder fra praktikstedet, en underviser udpeget af professionshøjskolen og en censor

Forudsætning for deltagelse i prøve i praktikken:

For at opfylde forudsætningen for deltagelse i praktikprøven skal den studerende opfylde mødepligten i praktikken og på studiedagene. Se afsnit om mødepligt i praktikken.

Område: Tværprofessionelt samarbejde

Prøve i det tværprofessionelle element

Kompetencemål:

Den studerende kan identificere, analysere og reflektere over tværprofessionelle og tværsektorielle dilemmaer og potentialer og skal indgå i, koordinere og lede helhedsorienterede og tværgående samarbejdsprocesser.

Prøveform:

Individuel skriftlig prøve på op til 14.400 anslag. Anslagsangivelsen er inklusiv mellemrum og eksklusiv forside, indholdsfortegnelse og litteraturliste.

Det skriftlige produkt tager udgangspunkt i en selvvalgt problemstilling og indeholder en analyse og en formidling af dilemmaer og potentialer i det tværprofessionelle samarbejde.

Det skriftlige produkt dokumenterer den studerendes opnåelse af kompetencemålet.

Bedømmelsesgrundlag:

Skriftligt produkt

Bedømmelse

Intern bedømmelse efter 7-trinsskalaen.

Forudsætning for deltagelse i prøven:

For at gå til prøve skal den studerende have godkendt deltagelsespligten i modul 10.

De valgfrie kompetenceområder

Prøver i de valgfrie kompetenceområder (VO)

Kreative udtryksformer

Området retter sig mod at lede og understøtte æstetiske og kreative udtryksformer i pædagogisk praksis.

Kompetencemål: Den studerende kan skabe rammer for, lede og udvikle kreative erfarings- og læreprocesser, som understøtter og inspirerer mennesker til at arbejde kreativt med musiske og æstetiske udtryksformer og kulturskabende virksomhed.

Natur og udeliv

Området retter sig mod at lede og understøtte pædagogiske processer med inddragelse af naturen og uderummet i pædagogisk praksis.

Kompetencemål: Den studerende kan skabe rammer for, lede og udvikle pædagogiske forløb med et naturvidenskabeligt udgangspunkt og med fokus på børn, unge og voksnes naturoplevelser, naturforståelse med uderummet som læringsmiljø.

Sundhedsfremme og bevægelse

Området retter sig mod at lede og understøtte pædagogiske aktiviteter med fokus på sundhed, trivsel og kropslig udfoldelse.

Kompetencemål: Den studerende kan igangsætte, gennemføre og lede sundhedsfremmende og bevægelsesmæssige aktiviteter og udviklingsprocesser, der understøtter menneskers sundhed, livskvalitet og trivsel og motiverer til kropslig udfoldelse.

Medier og digital kultur

Området retter sig mod at lede og understøtte mediepædagogiske processer samt udvikling af pædagogisk praksis ved hjælp af digitale medier.

Kompetencemål: Den studerende kan etablere, udvikle og lede pædagogiske processer og produktioner ved anvendelse af digitale medier.

Kulturprojekter og kulturelt iværksætter

Området retter sig mod kulturformidling og kulturprojekter med fokus på menneskers dannelse og demokratiske deltagelse i kulturliv.

Kompetencemål: Den studerende kan udvikle, iværksætte og lede kulturprojekter, som sigter mod menneskers inddragelse og deltagelse i og med produktion af kulturliv.

Social innovation og entreprenørskab.

Området retter sig mod metoder til fornyelse og udvikling af kvalitet og velfærdsydelser i pædagogiske institutioner.

Kompetencemål: Den studerende kan udfordre eksisterende og udvikle nye pædagogiske praksisser og organiseringsformer, der bidrager til at håndtere udfordringer og nytænkning inden for pædagogprofessionen.

Kulturmøde og interkulturalitet

Området retter sig mod at lede og understøtte pædagogiske processer med fokus på kulturel diversitet.

Kompetencemål: Den studerende kan reflektere over og handle i forhold til kulturforskelle, kulturmøder og kulturkonflikter samt inddrage kulturdiversitet som et deltagerperspektiv og en ressource i pædagogisk praksis.

Prøveform:

Pædagogisk aktivitet og mundtlig prøve i grupper på 2- 4 studerende

Prøven består af:

En pædagogisk aktivitet, som de studerende har udført og dokumenteret

En mundtlig præsentation og drøftelse med afsæt i den pædagogiske aktivitet

Prøvegrundlag:

En pædagogisk aktivitet, som de studerende har udført og dokumenteret gennem en eller flere produkttyper eks. film, billedmateriale, plancher, tekstmateriale og lyd, der samlet tager max. 10 min at gennemse.

En skriftlig præsentation af den pædagogiske aktivitet. Omfang på max 2400 anslag.

Bedømmelsesgrundlag:

En helhedsvurdering af dokumentation af pædagogisk aktivitet og mundtlig prøve

Tidsramme for mundtlig prøve:

2 studerende: 30 min til præsentation og drøftelse

3 studerende: 40 min. til præsentation og drøftelse

4 studerende: 50 min. til præsentation og drøftelse

Ca. 1/3 af tidsrammen anvendes på de studerendes præsentation

Bedømmelse:

Ekstern bedømmelse efter 7-trinsskalaen

Forudsætning for deltagelse i prøven:

For at gå til prøve skal den studerende have godkendt deltagelsespligten i modul 9 og modul 11 i de valgfrie kompetenceområder.

Prøve i Bachelorprojektet inklusiv 4. praktik (BA)

Bachelorprojektet udspringer af den studerendes specialiseringsområde. Bachelorprojektet og den tilhørende bachelorpraktik tager udgangspunkt i en professionsrelevant problemstilling. Bachelorprojektets problemformulering danner grundlag for en empirisk og teoretisk analyse, identifikation af udviklingsmuligheder og perspektivering af praksis.

Kompetencemål:

Den studerende kan identificere, undersøge, udvikle og perspektivere pædagogfaglige problemstillinger.

Prøveform:

Bachelorprojekt og mundtlig prøve individuelt eller i en gruppe på max 4 studerende.

Den/de studerende tildes en vejleder fra professionshøjskolen, der vejleder i faglige og metodiske spørgsmål samt godkender den valgte problemstilling. De studerende tildes desuden en kontaktperson fra praktikken, der sammen med den/de studerende varetager samspillet med praktikstedet. I løbet af periodens første 15 hverdage skal den studerende, vejleder samt kontaktperson afholde et møde, hvor den valgte problemstilling og periodens empiriproduktion i form af undersøgelsesdesign fremlægges og godkendes af alle parter. Professionshøjskolen tager initiativ til dette.

Krav til udformning af professionsbachelorprojektet

I den skriftlige del af projektet skal den/de studerende kunne begrunde problemstillingens professionsfaglige relevans samt kunne redegøre for projektets metodiske og teoretiske grundlag.

Projektet skal endvidere indeholde en empirisk baseret analyse af den valgte problemstilling samt en perspektivering af analysen i forhold til sociale, institutionelle og samfundsmæssige forhold (jf. uddannelsesbekendtgørelsens bilag 6).

Derudover skal projektet indeholde overvejelser over, hvad det vil sige at undersøge/udvikle en pædagogisk praksis, som man selv, som studerende, er en del af, samt hvilke etiske og værdimæssige udfordringer, denne position kan medføre.

Den studerende skal demonstrere et undersøgelsesperspektiv, der bevæger sig fra det specifikke eksempel til et generelt vilkår – eller omvendt.

Det skriftlige projekt indeholder (ikke nødvendigvis i rækkefølge):

- Titel (på dansk og engelsk)
- Resume (på dansk og eventuelt engelsk)
- Indledning med en begrundet problemstilling
- Eksisterende viden fra forskning og udviklingsarbejde om problemstillingen
- Metodeovervejelser, herunder
- Undersøgelses/udviklingsdesign
- Refleksioner over, hvad det vil sige at udforske egen praksis
- Beskrivelse og analyse af empiri ved anvendelse af teori
- Diskussion og perspektivering i forhold til sociale, kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige forholds betydning for den valgte problemformulering, herunder
- Beskrivelse af udviklingsmuligheder og handleovervejelser
- Beskrivelse af og refleksion over den faglige drøftelse med praktikstedet
- Relatering til forsknings- og udviklingsresultater
- Konklusion
- Referencer

Omfang:

Det skriftlige projekt må maksimalt have et omfang på:

1 studerende: 60.000 anslag

2 studerende: 72.000 anslag

3 studerende: 84.000 anslag

4 studerende: 96.000 anslag.

Hertil kommer forside, resume, indholdsfortegnelse, litteraturliste og bilag.

Der kan indgå en video/lydfil, som det samlet set tager 10 minutter at se/høre. Såfremt der indgår video/lydfil i bachelorprojektet, vil omfanget af det skriftlige blive nedsat således; 1 min video svarer til 500 anslag. Såfremt der inddrages andre dokumentationsformer, skal disse være beskrevet i det skriftlige produkt.

Prøvegrundlag:

Bachelorprojektet og den mundtlige præsentation

Bedømmelsesgrundlag:

Helhedsvurdering af den skriftlige og den mundtlige del. Den studerendes formulerings- og staveevne indgår i den samlede bedømmelse af eksamenspræstationen

Tidsramme for den mundtlige prøve

1 studerende: 20 min til præsentation og drøftelse, 10 min votering

2 studerende: 40 min til præsentation og drøftelse, 10 min votering

3 studerende: 50 min til præsentation og drøftelse, 15 min votering

4 studerende: 60 min til præsentation og drøftelse, 15 min votering

Den/de studerende råder over ca. 1/3 del af tiden til præsentation

Bedømmelse:

Ekstern bedømmelse efter 7-trinsskalaen

Oversigt over prøver

SEM	PRØVE	MODUL/ PRAKTIK	Gruppe/ Individuelt	Prøvegrundlag	Bedømmelses grundlag	Bedømmelse	ECTS
1. sem.	gK1	Modul1+2+3	Gruppe prøve	Præsentations- portfolio	Mundtlig prøve og præsentati- onsportfolio	7-trins-skalaen. Intern bedømmelse	30 ECTS
2. sem.	gK3	Praktik 1	Individuel prøve	Præsentations- portfolio	Mundtlig prøve og præsentati- onsportfolio	Bestået/ikke bestået. Intern bedømmelse med praktikvejle- der og underviser	10 ECTS
3. sem.	gK2	Modul4+5+6	Individuel prøve	Skriftligt produkt	Skriftligt produkt	7-trins-skalaen. Intern bedømmelse	30 ECTS
4. sem.	sK3	Praktik 2	Individuel prøve	Præsentations- portfolio	Mundtlig prøve og præsentati- onsportfolio	Bestået/ikke bestået. Intern bedømmelse med praktikvejle- der og underviser	30 ECTS
5. sem.	sK1	Modul 7+8	Gruppe- prøve	Fællesgjort præsen- tationsportfolio	Mundtlig prøve og præsentati- onsportfolio	7-trins-skalaen. Ekstern bedømmelse	20 ECTS
	DTE	Modul 10	Individuel prøve	Skriftligt produkt	Skriftligt produkt	7-trins-skalaen. Intern bedømmelse	10 ECTS
6. sem.	sK4	Praktik 3	Individuel prøve	Præsentations- portfolio	Mundtlig prøve og præsentati- onsportfolio	Bestået/ikke bestået. Ekstern bedømmelse med praktikvejle- der og underviser og censor	30 ECTS
	VO	Modul 9+11	Gruppe- prøve	Dokumenteret Pæda- gogisk aktivitet	Dokumenteret pædagogisk ak- tivitet og mundtlig prøve	7-trins-skalaen. Ekstern bedømmelse	20 ECTS
7. sem.	sK2	Modul 8+12	Gruppe- prøve	Skriftlig projektop- gave	Skriftlig projektopgave	7-trins-skalaen. Ekstern bedømmelse	10 ECTS
	BA	Bachelor+ Praktik 4	Gruppe- prøve/ Individuel prøve	Skriftligt bachelorpro- jekt	Skriftligt bachelorprojekt og mundtlig prøve	7-trins-skalaen Ekstern bedømmelse	20 ECTS

Andre regler vedrørende prøver

Alle angivelser af anslag i prøveformerne er inklusiv mellemrum, men eksklusiv forside, indholdsfortegnelse og litteraturliste. med mindre andet tydeligt fremgår.

I forbindelse med skriftlige gruppeprøver skal det tydeligt fremgå hvilket gruppemedlem, der er ansvarlig for hvilke afsnit i det skriftlige produkt. Hele gruppen kan være ansvarlig for indholdsfortegnelse, problemformulering og konklusion.

Syge- og omprøve følger reglerne i PR-BEK §6-9. Den konkrete prøveform aftales med uddannelseslederen. Prøveformen skal som udgangspunkt svare til den oprindelige prøve med mindre der foreligger særlige forhold.

Gruppeprøver tilrettelægges således, at der kan foretages en individuel bedømmelse. (Jf. PR-BEK §12 stk. 3). Der er ingen begrænsninger i anvendelsen af hjælpemidler ved prøverne (Jf. PR-BEK §15).

Dansksprogede forløb prøves som udgangspunkt på dansk. Engelsksprogede forløb prøves som udgangspunkt på engelsk eller dansk. Se dog undtagelser i PR-BEK §17.

Der tilbydes særlige prøvevilkår til studerende med fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, til studerende med tilsvarende vanskeligheder samt til studerende med et andet modersmål end dansk, når institutionen vurderer, at dette er nødvendigt for at ligestille disse studerende med andre i prøvesituationen. Det er en forudsætning, at der med tilbuddet ikke sker en ændring af prøvens niveau (se PR-BEK §18). Der ansøges herom en måned før prøven.

Vedr. disciplinære foranstaltninger i forbindelse med prøver – se PR-BEK §19.

Regler om klager over prøver fremgår af PR-BEK kapitel 10.

Ved bedømmelsen af professionsbachelorprojektet skal der ud over det faglige indhold også lægges vægt på den studerendes formulerings- og staveevne. Uddannelsesinstitutionen kan dispensere herfra for studerende, der dokumenterer en relevant specifik funktionsnedsættelse (jf. PR-BEK §34 stk. 2). Formulerings- og staveevne indgår i en helhedsvurdering.

Af adgangsbekendtgørelsens §39 fremgår, at uddannelsesinstitutionen kan ophøre en studerende, der ikke har bestået en prøve inden for ét år (BEK. 248 af 13/3-2015).

Jf. eksamensbekendtgørelsen §5, stk. 4 kan afmelding af prøver ikke finde sted.

Tildeling af specialiseringer

Adgang til specialiseringer afgøres på professionshøjskolen efter en fælles national procedure. Fordelingen er underlagt den gældende dimensionering af de tre specialiseringer fastsat af Uddannelsesministeriet. Proceduren er tilgængelig på Professionshøjskolens hjemmeside. Professionshøjskolen tildeler den studerende en specialiseringsretning på baggrund af en helhedsvurdering ud fra følgende kriterier:

- Den studerendes egne prioriterede ønsker
- Den studerendes begrundede motivation for de prioriterede ønsker
- Den studerendes beskrivelse af betydningsbærende personlige og praktiske forhold relateret til professionsudøvelse
- Den studerendes forståelse af faglige professionsudfordringer og dilemmaer samt evnen til at pege på handlinger
- Den studerendes overvejelser over betydningen af egne motiver, værdier og potentialer i forhold til det pædagogiske arbejdsfelt
- Den studerendes inddragelse af viden og færdigheder relateret til første kompetencemål

Den studerende skal tildeles specialisering på 2. semester. Det sker efter vejledning i de tre specialiseringers mål og indhold. Det skal sikres, at den studerende på forskellig måde kan undersøge de

tre specialiseringsområder i modulerne forud for deres prioriteringer.

Fordelingen af specialiseringerne bygger på følgende forudsætninger:

Kommunernes Kontakt Råd (KKR) og Region Midtjylland indstiller både pædagoguddannelsens samlede dimensionering – og fordelingen på de tre specialiseringer. Det sker for et år ad gangen.

- Specialiseringsmodulerne (modul 7, 8 og 12) udbydes således: Dagtilbudspædagogik udbydes på alle uddannelsessteder. Skole/fritidspædagogik udbydes i Holstebro, Ikast, Viborg og Aarhus. Social/specialpædagogik udbydes i Holstebro, Viborg, Horsens, Aarhus og Randers. Der kan udbydes specialiseringsmoduler andre steder som samlæsning efter aftale med uddannelsesdekanen.
- Der etableres faglige fællesskaber på tværs af uddannelsessteder, der skal danne grundlag for de enkelte specialiseringer.
- Hvis man som studerende skal gennemføre en specialisering, som ikke udbydes det sted, man har gennemført fællesdelen, er man sikret at kunne gennemføre de nødvendige dele af studiet et andet sted i VIA.
- Studerende kan ikke tildeles deres 3. prioritet, hvis de pågældende specialiseringsmoduler ikke udbydes på det uddannelsessted, hvor de er indskrevet.
- Der oprettes netbaserede specialiseringsmoduler med udgangspunkt i Viborg, men i et fagligt miljø på tværs af uddannelsessteder.

Merit

Studerende, som har kompetencer svarende til et eller flere af uddannelsens elementer, kan opnå merit herfor. Det er en forudsætning for merit, at den studerende kan dokumentere, at studieelementets læringsmål er tilegnet på anden vis, eller at vedkommende har viden og færdigheder, som ækvivalerer læringsmålene for det, der søges merit for.

Alle studerende skal oplyse om tidligere beskæftigelse og beståede/gennemførte uddannelseselementer på samme niveau, når de optages på uddannelsen. Disse oplysninger behandles som ansøgning om merit. Endvidere kan merit opnås efter ansøgning til uddannelsesleder.

Ansøgning om merit skal ske 3 måneder, før man påbegynder på det uddannelseselement, som man søger merit for. Man kan også søge merit på grundlag af dokumenterede tidligere gennemførte aktiviteter. Man skal altid søge, inden man deltager i den prøve, meritens vedrører.

Man kan klage over afgørelser om merit til Kvalifikationsnævnet inden 4 uger efter, man har fået afgørelsen. Klagen skal stiles til nævnet, men sendes til uddannelseslederen. Hvis VIA fastholder afgørelsen, sendes klagen sammen med en udtalelse fra VIA til nævnet.

Merit for praktik kan kun opnås, hvis man kan dokumentere kompetencer, der modsvarer de kompetencemål, der gælder for den pågældende praktik.

Merituddannelsen

Merituddannelsen tilrettelægges jf. PÆD-BEK §25-27. Merituddannelsen er et særligt tilrettelagt uddannelsesforløb, hvor de studerendes praksiserfaringer og tilknytning til pædagogisk praksis integreres i uddannelsens moduler. Meritstuderende får ved optagelsen merit for de to specialiseringspraktikker, hvilket medfører, at den studerende skal gennemføre specialiseringen inden for det område,

der er givet merit for. Hvis den studerende har omfattende erfaring fra flere områder, skal specialiseringen gennemføres på det område, hvor den studerende har sin ansættelse på optagelsestidspunktet, eller hvor hovedparten af den pædagogiske erhvervs erfaring kan dokumenteres. Hvis der er flere muligheder, skal tildelingen af specialisering være afgjort med udgangen af 1. studieår.

Meritpædagoguddannelsen VIA tilrettelægger første studieår som fuldtidsstudie med 60 ECTS, under hensyntagen til bestemmelserne i Lov om åben uddannelse, og med samme moduler som den ordinære uddannelse under Pædagogens Grundfaglighed. Det skal i tilrettelæggelsen tilstræbes, at den studerende får udvidet sit kendskab til pædagogiske arbejdsområder ud over eget specialiseringsområde. Det skal derfor tilstræbes, at den studerende tilbydes praktikplads inden for et af de øvrige specialiseringsområder.

Andet og tredje studieår tilrettelægges som deltidsstudie. I begyndelsen af 3. semester gennemføres modul 6, der afslutter Pædagogens Grundfaglighed. Herefter påbegyndes specialiseringsdelen, der består af 4 obligatoriske moduler, 2 valgmoduler samt bachelorperioden med en tilhørende praktik.

Valgfrie områder indgår i tilrettelæggelsen på en sådan måde, at der skabes mest mulig sammenhæng mellem de enkelte moduler. Det enkelte uddannelsessted udarbejder en model for uddannelsens tilrettelæggelse på deltid, således at der sikres størst mulig sammenhæng mellem modulerne, og skitserer denne i en særskilt studieplan og semesterplan.

Uddannelsens praktik i forbindelse med bachelorprojektet (jf. PÆD-BEK § 8 stk. 4 samt Bilag 6) tager sit udgangspunkt i den studerendes ansættelsessted. Det enkelte uddannelsessted kan udarbejde særlige modeller for studerende, der ikke har et ansættelsesforhold eller som ønsker at supplere eller erstatte praktik i ansættelsesstedet med praktik i andre institutioner. Ved opstart af 6. semester informeres ansættelsesstederne om krav og forpligtelser som praktiksted jf. PÆD-BEK bestemmelser for bachelorperioden.

Talentforløb

Pædagoguddannelsen i VIA sigter på at styrke og udvikle talentindsatsen for nuværende og kommende studerende på pædagoguddannelsen. Talentindsatsen skal sikre og styrke mulighederne for studerende med særlige faglige forudsætninger, talent og motivation. Uddannelsens talentforløb forudsætter en ekstraordinær indsats fra den studerendes side.

Talentindsatsen vil omfatte flere initiativer:

- Udmærkelse på eksamensbeviset som gives ved en ekstraordinær indsats på studiet
- Anerkendelse af ekstra-curriculære aktiviteter på eksamensbeviset
- Ekstra ECTS-point, da talentforløb kan give mulighed for ekstraordinære arbejdsopgaver og studiebelastning
- Tidlig studiestart for elever fra ungdomsuddannelser, som kan deltage i moduler på pædagoguddannelsen og få merit for disse ved et evt. senere optag på uddannelsen

Talentforløb på pædagoguddannelsen kan komme til udtryk som deltagelse i forskning og udviklingsaktiviteter, deltagelse i særlige moduler, studieophold på udenlandske universiteter eller moduler på andre uddannelsesinstitutioner. Det kan være ekstra-curriculære aktiviteter i hele eller dele af uddannelsesforløbet. Ligeledes kan et talentforløb udvikles i samarbejde med pædagogiske institutioner og organisationer som studierelevant aktiviteter, lønnet eller frivilligt arbejde.

Der vil blive udviklet talentforløb inden for uddannelserne i Pædagogik og Samfund, VIA. I forbindelse hermed vil adgangsbetingelser, indhold og evalueringsformer blive klarlagt.

Evaluering

Kontinuerlig og systematisk evaluering af uddannelsen og undervisningen er et grundlæggende og vigtigt element i uddannelsen. Det sker for at udvikle kvaliteten af undervisningen og for at støtte studerende undervejs og give dem medindflydelse på uddannelsens udvikling. Hertil kommer en række eksternt fastlagte myndighedskrav og forventninger til evaluering og kvalitetssikring af uddannelsen.

I løbet af studietiden skal hvert hold evaluere nærmere definerede moduler samt deltage i studiemiljøundersøgelser.

Intentionen med evalueringsarbejdet er at skabe viden og erfaring, der kan anvendes fremadrettet. Gennem evalueringsarbejdet skabes dokumenterede data, som analyseres, fortolkes og vurderes. Herved skabes viden og erfaring om vores uddannelsespraksis.

Evalueringsarbejdet kan på et dokumenteret grundlag give input til læring og viden, der kan bidrage til en kontinuerlig udvikling af uddannelsen. Arbejdet med evaluering fungerer også som støttefunktion, der kan hjælpe til at vurdere om og hvordan uddannelsen og VIA som organisation, når sine mål.

Overflytning fra et uddannelsessted til et andet

Af adgangsbekendtgørelsen §35 fremgår;

"Studieskift og overflytning til anden institution

§ 35. Skift til ny uddannelse på samme eller anden uddannelsesinstitution sker efter reglerne for den nye uddannelse.

Stk. 2. Overflytning til samme uddannelse ved en anden institution kan, medmindre der foreligger særlige forhold, tidligst ske, når den studerende har bestået prøver svarende til første studieår på den modtagende uddannelse.

Stk. 3. Overflytning forudsætter, at der er ledige uddannelsespladser på det pågældende uddannelsessted af uddannelsen." (BEK nr 223 af 11/03/2014)

Det indebærer:

- At den studerendes tildeling af specialisering som udgangspunkt tages med til det nye uddannelsessted
- At der skal være en ledig plads på det nye uddannelsessted inden for den tildelte specialisering.
- Der gives merit for første studieår.
- Studieskift sker ved modulstarter.

Klager, anker, dispensationer, forsøg mv.

Klage over retlige spørgsmål i afgørelser truffet af VIA kan indgives til VIA/uddannelseslederen (jf. PÆD-BEK §28). Hvis VIA fastholder sin afgørelse, sendes klagen til Styrelsen for Videregående Uddannelser vedlagt en udtalelse, som klageren skal have mulighed for at kommentere inden for en uge. Klagerens eventuelle kommentarer til VIA's udtalelse vedlægges.

Klage over retslige spørgsmål skal indgives senest 2 uger efter den dag, VIA's afgørelse er meddelt klageren.

Klager over prøver følger reglerne i prøvebekendtgørelsen (PR-BEK).

Klager over andre forhold indgives til uddannelseslederen.

VIA kan dispensere fra de regler, der fremgår af denne studieordning, når der foreligger usædvanlige forhold. Ansøgning om dispensation sendes til uddannelsesdekanen.

Der kan gennemføres forsøg med andre ordninger af studiet, end det fremgår af denne studieordning efter godkendelse af uddannelsesdekanen.

VIA er underlagt forvaltningsrettens regler og principper.

Bilag 1: Modulbeskrivelser

Grundfagligheden - modul 1: I pædagogikkens verden – på opdagelse

Modulets titel	I pædagogikkens verden – på opdagelse
Modulets omfang	10 ECTS
Modulets placering	Modulet indgår i Pædagogens grundfaglighed og er en del af område GK1: Pædagogiske miljøer og aktiviteter. Dette område retter sig mod centrale videns- og færdighedsmål, som danner et fagligt pædagogisk udgangspunkt for det samlede pædagogiske arbejdsområde.
Kompetencemål	Modulet skal sammen med modul 2 og 3 kvalificere den studerende til den første kompetencemålsprøve i uddannelsen (gK1): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan med udgangspunkt i børn, unge og voksnes forudsætninger og perspektiver etablere, vurdere og evaluere pædagogiske miljøer og aktiviteter, der understøtter børn, unge og voksnes udvikling, samt i relation til dette redegøre for faglige vurderinger og valg.
Modulets indhold	Modulet retter sig mod etablering, vurdering og evaluering af pædagogiske miljøer og aktiviteter, der understøtter børn, unge og voksnes udvikling. Modulet introducerer til grundlæggende pædagogisk teori, forskellige pædagogiske paradigmer samt centrale pædagogiske begreber som dannelse, læring og didaktik. På baggrund heraf arbejder den studerende med at tilrettelægge, gennemføre og evaluere en pædagogisk aktivitet, der involverer de praktiske/æstetiske områder.
Modulets læringsmål	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan redegøre for udvalgte teorier og værdier og reflektere over den pædagogiske opgave med at understøtte børn, unge og voksnes udvikling • Den studerende kan på baggrund af egne praktiske/æstetiske erfaringer demonstrere færdigheder i og viden om tilrettelæggelse, gennemførelse og evaluering af udvalgte aktiviteter med børn, unge eller voksne • Den studerende kan redegøre for børn, unge og voksnes forskellige forudsætninger og for egne faglige vurderinger og valg.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem kompetencemålsprøven.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der understøtter modulets læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation af udvalgt praktisk/æstetisk aktivitet • Evaluering af en udvalgt praktisk/æstetisk aktivitet I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.

Grundfagligheden – modul 2: Køn, seksualitet og mangfoldighed

Nationalt modul

Modulets titel	Køn, seksualitet og mangfoldighed
Modulets omfang	10 ECTS-point
Modulets placering	Modulet indgår i Pædagogens grundfaglighed og er en del af område GK1: Pædagogiske miljøer og aktiviteter. Dette område retter sig mod centrale videns- og færdighedsmål, som danner et fagligt pædagogisk udgangspunkt for det samlede pædagogiske arbejdsområde.
Kompetencemål	Modulet skal sammen med modul 1 og 3 kvalificere den studerende til den første kompetencemålsprøve i uddannelsen (gK1): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan med udgangspunkt i børn, unge og voksnes forudsætninger og perspektiver etablere, vurdere og evaluere pædagogiske miljøer og aktiviteter, der understøtter børn, unge og voksnes udvikling, samt i relation til dette redegøre for faglige vurderinger og valg.
Modulets indhold	Modulet indeholder forskellige diskurser om og perspektiver på køn, seksualitet, ligestilling og familieformer. Helt centralt står socialpsykologisk og sociologisk viden om, hvordan individuelle, sociale, institutionelle og kulturelle faktorer er med til at strukturere, muliggøre og reproducere menneskers identitet, køn, normer, værdier og handlemuligheder i en mangfoldig kultur. Denne viden belyser, hvordan køn og identitet udfoldes, forhandles og håndteres i pædagogisk praksis. Denne viden indgår som et professionsvidens- og praksisbaseret bidrag til at håndtere og differentiere pædagogisk praksis i relation til børn, unge og voksnes udvikling, læring, identitet, dannelse og perspektiver herunder dilemmaer vedrørende seksualitet og køn.
Modulets læringsmål	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerende har viden om og færdigheder i at anvende et tværfagligt socialpsykologisk og sociologisk praksisrettet perspektiv på relationerne mellem faktorer, der generelt påvirker og muliggør børns, unges og voksnes udvikling, læring, identitet og dannelse og særligt har betydning for deres kønsidentitet, seksualitet og familieformer. • Den studerende har viden om og færdigheder i, at etablere udviklende, lærerige og dannende pædagogiske miljøer og professionelle omsorgsrelationer i pædagogisk praksis baseret på børns, unges og voksnes perspektiver på ligestilling og mangfoldighed set i relation til deres familieformer og køn.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende kan dokumentere et repertoire af professionskompetencer, viden og færdigheder fra læringsmålene, der dokumenterer et professionelt udgangspunkt for selvstændigt at kunne handle i og reflektere over pædagogisk praksis.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål:

	<ul style="list-style-type: none"> • Formidling af viden om køn seksualitet og mangfoldighed og udfordringer forbundet hermed • Analytiske overvejelser over faktorer med betydning for køn, seksualitet og mangfoldighed <p>I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.</p>
--	--

Grundfagligheden - modul 3: Individ og fællesskab

Modulets titel	Individ og fællesskab
Modulets omfang	10 ECTS
Modulets placering	Modulet indgår i Pædagogens grundfaglighed og er en del af område GK1: Pædagogiske miljøer og aktiviteter. Dette område retter sig mod centrale videns- og færdighedsmål, som danner et fagligt pædagogisk udgangspunkt for det samlede pædagogiske arbejdsområde.
Kompetencemål	Modulet skal sammen med modul 1 og 2 kvalificere den studerende til den første kompetencemålsprøve i uddannelsen (gK1): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan med udgangspunkt i børn, unge og voksnes forudsætninger og perspektiver etablere, vurdere og evaluere pædagogiske miljøer og aktiviteter, der understøtter børn, unge og voksnes udvikling, samt i relation til dette redegøre for faglige vurderinger og valg.
Modulets indhold	I modulet arbejdes der med menneskers individuelle og sociale udvikling i pædagogiske miljøer. Modulet vægter en færdigheds- og handleorienteret tilgang, idet den studerende afprøver og didaktisk begrundet arbejder med forskellige praktiske/æstetiske, sproglige og kommunikative områder med fokus på udvikling af inkluderende fællesskaber.
Modulets læringsmål	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan redegøre for og reflektere over, hvordan inkluderende pædagogiske miljøer skaber betingelser for børns, unges og voksnes individuelle og sociale trivsel og udvikling. • Den studerende har viden om sprogets betydning, og kan understøtte sprogudvikling og fremme kommunikationskompetencer • Den studerende kan på baggrund af egne praktiske/æstetiske erfaringer planlægge, gennemføre og evaluere pædagogiske aktiviteter i forhold til en målgruppe i et pædagogisk miljø og anvende teorier og metoder til at redegøre for egne faglige vurderinger og valg.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem kompetencemålsprøven.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation af udvalgt praktisk/æstetisk kommunikativ aktivitet • Redegørelse for egne faglige vurderinger og valg I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.

Grundfagligheden – modul 4: Pædagogen som myndighedsperson

Nationalt modul

Modulets titel	Pædagogen som myndighedsperson
Modulets omfang	10 ECTS-point
Modulets placering	Modulet indgår i Pædagogens grundfaglighed og er en del af området gk2: Profession og samfund. Dette område retter sig mod den samfundsmæssige og historiske kontekst for pædagogprofessionens virkefelt og aktuelle vilkår.
Kompetencemål	Modulet skal sammen med modul 5 og 6 kvalificere den studerende til uddannelsens 2. kompetencemålsprøve (gk2): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan fagligt begrunde pædagogisk arbejde i relation til den samfundsmæssige, historiske, institutionelle og professionelle sammenhæng
Modulets indhold	Modulet fokuserer på pædagogisk praksis' ydre rammer, indre betingelser og de opgaver pædagogen skal håndtere som myndighedsperson. Ud fra et pædagogisk-sociologisk, pædagogisk-psykologisk, socialfagligt-juridisk og sundhedspædagogisk perspektiv tematiseres pædagogens håndtering af, refleksioner over og kommunikation af det pædagogiske ansvar over for børn, unge og voksne. Helt centralt står viden om de politiske, organisatoriske og lovgivningsmæssige rammer for myndighedsudøvelsen. Disse baserer pædagogisk praksis på et medborgerskabsperspektiv, konventioner og lovgivning. Der indgår viden om den myndighed pædagogen tildeles til – også ud fra et risikoperspektiv - at varetage opgaver i forhold til tidlig indsats, forebyggende arbejde samt tegn på mistrivsel. Denne viden skal kunne anvendes til at varetage professionel skriftlig, verbal, nonverbal og digital kommunikation med børn, unge, voksne, pårørende og myndigheder.
Modulets læringsmål	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan redegøre for og reflektere over den myndighed pædagogen repræsenterer i pædagogisk praksis, herunder praksis' juridiske grundlag i relation til tavshedspligt og underretning. • Den studerende kan identificere og fagligt begrunde gennemførelse af tidlig pædagogisk indsats, forebyggende og sundhedsfremmende tiltag i pædagogisk praksis. • Den studerende kan varetage professionelle samtaler med børn, unge, voksne, pårørende og myndigheder herunder redegøre for og reflektere over indhold, virkemidler og dilemmaer.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende skal vise et repertoire af praksisnære kompetencer, viden og færdigheder inden for myndighedsudøvelse, sundhedsfremme og professionel kommunikation.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål:

	<ul style="list-style-type: none"> • Redegørelse for det juridiske grundlag for pædagogens myndighed • Refleksioner over professionel kommunikation <p>I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.</p>
--	--

Grundfagligheden - modul 5: Samskabelse og medborgerskab

Modulets titel	Samskabelse og medborgerskab
Modulets omfang	10 ECTS
Modulets placering	Modulet indgår i Pædagogens grundfaglighed og er en del af området gk2: Profession og samfund. Dette område retter sig mod den samfundsmæssige og historiske kontekst for pædagogprofessionens virkefelt og aktuelle vilkår.
Kompetencemål	Modulet skal sammen med modul 4 og 6 kvalificere den studerende til uddannelsens 2. kompetencemålsprøve (gk2): <ul style="list-style-type: none"> Den studerende kan fagligt begrunde pædagogisk arbejde i relation til den samfundsmæssige, historiske, institutionelle og professionelle sammenhæng
Modulets indhold	Modulet retter sig mod pædagogisk viden og handlekompetence omkring samskabelse og medborgerskab. Modulet indeholder viden om velfærdssamfundets globale og lokale udvikling og den samfundsmæssige, historiske, institutionelle og professionelle kontekst for pædagogisk arbejde og dette arbejdes forhold til og samarbejde med tilgrænsende professioner. Denne viden bringes i anvendelse gennem planlægning, gennemførelse, dokumentation og evaluering af et pædagogisk praksisforløb, med fokus på samskabelse med relevante parter og udvikling af pædagogiske miljøer og aktiviteter, der bidrager til medborgerskab og demokratisk dannelse.
Modulets læringsmål	<ul style="list-style-type: none"> Den studerende kan redegøre for viden om velfærdssamfundets og det pædagogiske arbejdes udvikling i en historisk kontekst. Den studerende kan redegøre for og reflektere over, hvordan pædagogiske miljøer og aktiviteter kan udvikle og fremme medborgerskab og demokratisk dannelse og på baggrund heraf tilrettelægge og varetage pædagogiske aktiviteter i samarbejde med relevante parter. Den studerende kan analysere samskabelse på tværs af professioner, institutioner og organisationer i det pædagogiske felt og kan reflektere, vurdere og perspektivere eget projekt ind i denne ramme.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem kompetencemålsprøven.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> Dokumentation af og refleksion over samskabelsesaktiviteter Formidling af pædagogiske perspektiver på medborgerskab og demokratisk dannelse I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.

Grundfagligheden - modul 6: Professionel dømmekraft, viden og etik

Modulets titel	Professionel dømmekraft, viden og etik
Modulets omfang	10 ECTS
Modulets placering	Modulet indgår i Pædagogens grundfaglighed og er en del af området gk2: Profession og samfund. Dette område retter sig mod den samfundsmæssige og historiske kontekst for pædagogprofessionens virkefelt og aktuelle vilkår.
Kompetencemål	Modulet skal sammen med modul 4 og 5 kvalificere den studerende til uddannelsens 2. kompetencemålsprøve (gk2): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan fagligt begrunde pædagogisk arbejde i relation til den samfundsmæssige, historiske, institutionelle og professionelle sammenhæng.
Modulets indhold	I modulet arbejdes med den studerendes viden om og erfaringer med professionel dømmekraft i pædagogisk praksis. Modulet retter sig mod pædagogers professionshistorie, værdier og menneskesyn i pædagogisk praksis, professionsetik, pædagogiske grundsyn og vidensformer. Modulet har fokus på, at den studerende får mulighed for at inddrage egne erfaringer fra praksis i analysen af forholdet mellem pædagogisk teori og praksis.
Modulets læringsmål	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan fremstille sammenhænge mellem pædagogiske paradigmer og pædagogers handlemuligheder • Den studerende kan analysere og vurdere professionsetiske dilemmaer og værdier i pædagogisk praksis • Den studerende kan reflektere over forudsætninger og vilkår for pædagogers professionelle dømmekraft og vurdere pædagogers samfundsopgave og egen rolle i relationelt arbejde.
Evaluering af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem kompetencemålsprøven.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Analyse af et professionsetisk dilemma • Refleksion over vilkår for pædagogers professionelle dømmekraft I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.

Specialisering i dagtilbudspædagogik – modul 7: Barndom, kultur og læring

Modulets titel	Barndom, kultur og læring
Modulets omfang	10 ECTS
Modulets placering	Modulet indgår i specialiseringen i dagtilbudspædagogik og er en del af område sk1: Barndom, kultur og læring. Dette område retter sig mod pædagogiske praksisser, der inddrager kultur, natur og æstetiske udtryksformer, på måder der understøtter børns udvikling, trivsel, dannelse og læring.
Kompetencemål	Modulet skal sammen med modul 8 kvalificere den studerende til specialiseringens 1. kompetencemålsprøve (sk1): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan anvende natur samt kulturelle medier og udtryksformer til at skabe udviklings- og læreprocesser for 0-5 årige børn samt inddrage børns perspektiv, deres kreativitet og leg i pædagogiske aktiviteter.
Modulets indhold	Modulet retter sig mod pædagogiske og æstetiske processer i dagtilbuddets hverdagsliv. Helt centralt står viden om børns trivsel, dannelse, leg, læring og udvikling, samt hvordan daginstitutionens pædagogiske grundlag og læringsmiljøer har betydning herfor. Denne viden anvendes til at undersøge, skabe og udvikle pædagogiske, kulturelle og æstetiske samspil og udtryksformer sammen med børn, med inddragelse af deres forskellige perspektiver, ressourcer og opvækstvilkår.
Modulets læringsmål	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan på et pædagogisk grundlag undersøge, udvikle og skabe pædagogiske og æstetiske processer i daginstitutionens hverdagsliv, der understøtter 0-5 årige børns deltagelsesmuligheder, trivsel, dannelse, leg, læring og udvikling – med inddragelse af børnegruppens mangfoldighed og ressourcer.
Evaluering af den studerende udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem kompetencemålsprøven.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter, der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation af en pædagogisk aktivitet • Formidling af resultater og refleksioner over den pædagogiske aktivitet I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.

Specialisering i dagtilbudspædagogik – modul 8: Professionsviden og forskning

Nationalt modul.

Modulets titel	Professionsviden og forskning i relation til dagtilbudspædagogik
Modulets omfang	10 ECTS-point
Modulets placering	<p>Modulet indgår i specialiseringen i dagtilbudspædagogik.</p> <p>Modulet er en del af område sk1: Barndom, kultur og læring. Dette område retter sig mod inddragelsen af kultur, natur og æstetiske udtryksformer i pædagogiske aktiviteter, der understøtter børns udvikling, trivsel, dannelse og læring.</p> <p>Modulet indgår også i område sk2: Profession og organisation, som retter sig mod de organisatoriske rammer for professionel pædagogisk praksis, herunder samarbejdet med forældre, frivillige og andre professioner.</p>
Kompetencemål	<p>Modulet skal sammen med modul 7 kvalificere den studerende til specialiseringens 1. kompetencemålsprøve (sk1): Den studerende kan anvende natur samt kulturelle medier og udtryksformer til at skabe udviklings- og læreprocesser for 0-5 årige børn samt inddrage børns perspektiv, deres kreativitet og leg i pædagogiske aktiviteter.</p> <p>Derudover skal modulet sammen med modul 12 kvalificere den studerende til specialiseringens 2. kompetencemålsprøve (sk2):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan reflektere, vurdere, begrunde og kvalificere pædagogisk arbejde på baggrund af de organisatoriske og professionelle rammer.
Modulets indhold	<p>Modulet har et historisk, etisk og videnskabeligt perspektiv på dagtilbudspædagogik og pædagogisk praksis.</p> <p>I modulet indgår viden om historiske og aktuelle udfordringer, etiske dilemmaer og opfattelser af pædagogisk arbejde og praksis med børn.</p> <p>I modulet kombineres det historiske perspektiv med viden om, hvordan videnskabelige teorier og metoder - herunder evidensbaserede metoder - indgår i dagtilbudspædagogisk teori og praksis.</p>
Modulets læringsmål	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan på et forskningsinformeret og professionsfagligt grundlag lede og udvikle pædagogiske læringsmiljøer og skabe en evalueringskultur, hvor pædagogisk dokumentation og evaluering indgår meningsfuldt i analyser af sammenhængen mellem pædagogisk praksis, det samlede læringsmiljø og børns trivsel, dannelse, læring og udvikling i historisk og aktuelt perspektiv. • Vurdere og håndtere professionsetiske problemstillinger og etiske dilemmaer i pædagogisk praksis ud fra såvel læreplanens børnesyn som børns egne perspektiver.

	<ul style="list-style-type: none"> • Reflektere over, kritisk og etisk ansvarligt forstå og anvende forskellige undersøgelsesmetoder -herunder evidensbaserede metoder - der undersøger og udvikler vidensgrundlaget for pædagogisk praksis.
Evaluering af den studerendes udbytte af modulet	Med udgangspunkt i forslag til kvalificering af dagtilbudspædagogisk praksis skal den studerende ud fra en aktuel problemstilling dokumentere professionskompetencer om dagtilbudspædagogikens historisk betingede og aktuelle værdier samt praksis' vidensgrundlag.
Deltagelsespligt	<p>Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redegørelse for elementer af barndomsbegrebet og dagtilbuds aktuelle pædagogiske praksis • Formidling af aktuel problemstilling <p>Refleksion over forskellige undersøgelsesmetoder</p> <p>I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.</p>

Specialisering i dagtilbudspædagogik – modul 12: Profession og organisation

Modulets titel	Profession og organisation
Modulets omfang	10 ECTS
Modulets placering	Modulet indgår i specialiseringen i dagtilbudspædagogik og er en del af området sk2: Profession og organisation, som retter sig mod de organisatoriske rammer for professionel pædagogisk praksis, herunder samarbejdet med forældre, frivillige og andre professioner.
Kompetencemål	Modulet skal sammen med modul 8 kvalificere den studerende til specialiseringens 2. kompetencemålsprøve (sk2): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan reflektere, vurdere, begrunde og kvalificere pædagogisk arbejde på baggrund af de organisatoriske og professionelle rammer.
Modulets indhold	Modulet har fokus på de organisatoriske og professionelle rammer for pædagogiske praksisser, hvori alle børns muligheder og betingelser for deltagelse understøttes. Helt centralt står viden om institutionelle vilkår, gældende konventioner og retsgrundlag samt disses betydning for pædagogiske praksisser. Denne viden skal kunne anvendes til at inddrage og samarbejde med forældre, andre professioner, frivillige og civilsamfund samt reflektere over alternative pædagogiske handlinger og måder at organisere pædagogisk praksis på.
Modulets læringsmål	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan redegøre for og reflektere over dagtilbuddets samfundsmæssige roller og opgaver – også i forhold til børn i udsatte positioner – samt analysere, forstå og vurdere dagtilbuddets praksisser på et pædagogisk og professionsetisk grundlag. • Den studerende har viden om organisatoriske og professionelle rammers betydning for udvikling af professionsfaglige fællesskaber og kan bidrage til udvikling af disse – også i dialog og samarbejde med andre professioner, forældre, frivillige og civilsamfund inden for det gældende retsgrundlag. • Den studerende kan analysere og vurdere dagtilbuddenes organisatoriske og professionelle rammer – herunder ledelsesmæssige forhold, den konkrete organisering og strukturering af hverdagslivet i institutionen, samt organisationskulturens betydning for udøvelsen af den pædagogiske praksis. • Den studerende kan undersøge, udvikle og indgå i faglige dialoger om det pædagogiske og videnskabelige grundlag for dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø, herunder anvende videnskabelige metoder til undersøgelse, udvikling og kvalificering af pædagogisk praksis.

Evaluering af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem kompetencemålsprøven.
Deltagelsespligt	<p>Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter, der tilrettelægges i modulet, og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Redegørelse for udvalgte perspektiver på dagtilbuddenes organisatoriske rammer. • Refleksioner over kommunikation og samarbejde med andre professioner, forældre, frivillige og civilsamfund <p>I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.</p>

Specialisering i skole- og fritidspædagogik – modul 7: Barndom, ungdom, didaktik og dannelse

Modulets titel	Barndom, ungdom, didaktik og dannelse
Modulets omfang	10 ECTS
Modulets placering	Modulet indgår i specialiseringen i skole og fritidspædagogik og er en del af område sk1: Barndom, ungdom, didaktik og dannelse. Dette område retter sig mod børn og unges læring, dannelse, fællesskaber og udvikling, herunder inddragelse af børn og unges perspektiv i pædagogisk praksis.
Kompetencemål	Modulet skal sammen med modul 8 kvalificere den studerende til specialiseringens 1. kompetencemålsprøve (sK1): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan med inddragelse af pædagogiske og didaktiske teorier tilrettelægge, gennemføre og analysere pædagogiske aktiviteter, inkluderende læringsmiljøer, lærings- og undervisningsforløb med henblik på, at børn og unges trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.
Modulets indhold	Modulet har fokus på 6-18-åriges trivsel, udvikling, læring og dannelse og målgruppens særlige forudsætninger og motivationsfaktorer. Helt centralt i modulet er viden om pædagogiske og didaktiske teorier og metoder, der retter sig mod fritids- og skoleområdet og de etiske dilemmaer, der knytter sig til pædagogisk arbejde med børn og unge. Denne viden danner grundlag for den studerendes udvikling, gennemførelse og evaluering af understøttende undervisning og pædagogiske aktiviteter, der understøtter læring, dannelse, fællesskaber og udvikling i skole og fritidstilbud og inddrager børns og unges perspektiv.
Modulets læringsmål	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan redegøre, analysere og reflektere over børns og unges forskellige forudsætninger for trivsel, udvikling, læring og dannelse • Den studerende kan redegøre for og reflektere over hvordan forskellige pædagogiske aktiviteter kan understøtte undervisning, udvikling og læring • Den studerende kan udvikle, gennemføre og vurdere didaktisk tilrettelæggelse af undervisningsforløb og pædagogiske aktiviteter med henblik på børns og unges læring, dannelse, fællesskaber og udvikling i skole og fritidstilbud.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem kompetencemålsprøven.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Refleksion over børns og unges forskellige forudsætninger for trivsel, udvikling, læring og dannelse

	• Dokumentation af didaktiske tilrettelagte forløb eller aktiviteter I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.

Specialisering i skole- og fritidspædagogik – modul 8: Professionsviden og forskning

Nationalt modul.

Modulets titel	Professionsviden og forskning i relation til skole- og fritidspædagogik
Modulets omfang	10 ECTS-point
Modulets placering	Modulet indgår i specialiseringen i skole og fritidspædagogik og er en del af område sk1: Barndom, ungdom, didaktik og dannelse. Dette område retter sig mod børn og unges læring, dannelse, fællesskaber og udvikling, herunder inddragelse af børn og unges perspektiv i pædagogisk praksis.
Kompetencemål	Modulet skal sammen med modul 7 kvalificere den studerende til specialiseringens 1. kompetencemålsprøve (sK1): Den studerende kan med inddragelse af pædagogiske og didaktiske teorier tilrettelægge, gennemføre og analysere pædagogiske aktiviteter, inkluderende læringsmiljøer, lærings- og undervisningsforløb med henblik på, at børn og unges trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes. Modulet bidrager desuden til sk2 Identitet og fællesskab og sk4 Samarbejde og udvikling.
Modulets indhold	Modulet fokuserer analytisk og praktisk på vidensgrundlaget i skole- og fritidspædagogisk praksis. I modulet indgår viden om, hvordan pædagogisk forskning, didaktiske og pædagogiske metoder inden for skole- og fritidspædagogik designes, udfordrer, dokumenterer og kvalificerer pædagogisk praksis og pædagogers vidensgrundlag, herunder etiske problemstillinger og dilemmaer knyttet til dette.
Modulets læringsmål	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan anvende andres og egen systematiske videnindsamling med henblik på at kvalificere vidensgrundlaget i pædagogisk praksis. • Den studerende kan anvende systematisk indsamlet viden i målrettet didaktisk planlægning, gennemførelse, dokumentation og evaluering af pædagogisk praksis, herunder professionsetiske problemstillinger knyttet til dette. • Den studerende kan reflektere over og etisk ansvarligt anvende forskellige undersøgelsesmetoder, der undersøger og udvikler pædagogisk praksis' vidensgrundlag.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende skal gennemføre eller tage udgangspunkt i en empirisk baseret undersøgelse af en aktuell problemstilling inden for det skole- og fritidspædagogiske område og kan der igennem pege på kvalificering af pædagogisk praksis' vidensgrundlag.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation af anvendelse af systematisk indsamlet viden • Refleksion over forskellige undersøgelsesmetoder

	I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.
--	--

Specialisering i skole- og fritidspædagogik – modul 12: Identitet og fællesskab

Modulets titel	Identitet og fællesskab
Modulets omfang	10 ECTS
Modulets placering	Specialisering i skole- og fritidspædagogik. Modulet skal kvalificere den studerende til specialiseringens 2. kompetencemålsprøve (sk2).
Modulets placering	Modulet indgår i specialiseringen i skole og fritidspædagogik og er en del af område sk2. Dette område retter sig mod børn og unges identitetsdannelse, relationer, inklusion og fællesskaber.
Kompetencemål	Modulet skal kvalificere den studerende til specialiseringens 2. kompetencemålsprøve (sk2): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan varetage og analysere pædagogisk arbejde, der støtter og faciliterer børn og unges læring, udvikling, inklusion, trivsel og perspektiver.
Modulets indhold	Modulet har fokus på børn og unges udvikling, identitetsdannelse og socialisering – herunder sprog, krop, leg og etnicitet. Helt centralt står teorier og metoder, der understøtter integrationsprocesser og social mobilitet. Denne viden skal kunne anvendes til at facilitere børne- og ungegrupperes deltagelse i inkluderende læringsmiljøer og kulturelle fællesskaber gennem pædagogisk arbejde og analysere det vidensgrundlag, der begrundes den pædagogiske praksis og reflektere over alternative handlemuligheder. Forældresamarbejde indgår som et vigtigt element i forhold til at understøtte det enkelte barns eller unges trivsel, læring og udvikling.
Modulets læringsmål	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan redegøre for og reflektere over forskellige perspektiver på børns og unges identitetsdannelse og socialisering • Den studerende kan varetage og analysere pædagogisk arbejde, der støtter og faciliterer børns og unges leg, læring, udvikling, inklusion og trivsel og reflektere over alternative handlemuligheder. • Den studerende kan tilrettelægge og reflektere over forældresamarbejde med udgangspunkt i det enkelte barns eller den enkelte unges trivsel, læring og udvikling. • Den studerende kan analysere og vurdere det vidensgrundlag der ligger til grund for pædagogisk praksis, herunder anvende videnskabelige metoder til undersøgelse og udvikling af pædagogisk praksis.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem kompetencemålsprøven.

Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål: <ul data-bbox="544 342 1433 488" style="list-style-type: none"> • Refleksion over perspektiver på børn og unges udvikling identitetsdannelse og socialisering • Analyse af pædagogisk aktivitet der støtter og faciliterer børns og unges leg, læring, udvikling, inklusion og trivsel I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.
-------------------------	--

Specialisering i social- og specialpædagogik – modul 7: Pædagogisk arbejde med mennesker i udsatte positioner

Modulets titel	Pædagogisk arbejde med mennesker i udsatte positioner
Modulets omfang	10 ECTS
Modulets placering	Modulet indgår i specialiseringen i social- og specialpædagogik og er en del af område sk1: Mennesker i udsatte positioner. Dette området retter sig mod de tre målgruppers forudsætninger og udviklingsmuligheder samt de social- og specialpædagogiske lærings-, udviklings- og omsorgsopgaver, der knytter sig hertil.
Kompetencemål	Modulet skal sammen med modul 8 kvalificere den studerende til specialiseringens 1. kompetencemålsprøve (sk1): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan med udgangspunkt i de tre målgruppers forudsætninger og perspektiver identificere og varetage pædagogiske opgaver i relation hertil. Den studerende har indsigt i social- og specialpædagogiske paradigmer, vidensformer og metoder.
Modulets indhold	Modulet retter sig mod børn, unge og voksne med særlige behov, mennesker med sociale vanskeligheder, mennesker med psykiske/fysiske funktionsnedsættelser og beskæftiger sig med special- og socialpædagogiske paradigmer, vidensformer og metoder. Helt centralt i modulet er samspillet mellem samfundsmæssige vilkår, individuelle forudsætninger og udviklingsmuligheder. Centrale tematikker knyttet til de problemstillinger, der skal håndteres i det pædagogiske arbejde, kan være: Medborgerskab, marginalisering, magt, etik, livskvalitet, deltagelse, selvbestemmelse, inklusion/eksklusion, forebyggelse, autonomi, mestring, sundhedsfremme og recovery.
Modulets læringsmål	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan redegøre og reflektere over viden om mennesker i udsatte positioner i samfundsmæssige sammenhænge og centrale teorier, begreber og metoder i pædagogisk og socialt arbejde med mennesker i udsatte positioner • Den studerende kan anvende centrale teorier og begreber til at identificere og analysere problemstillinger vedrørende mennesker i udsatte positioner i konkrete pædagogiske og sociale sammenhænge. • Den studerende kan fagligt begrunde handleforslag i forhold til pædagogiske og sociale indsatser for og med mennesker i udsatte positioner.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem kompetencemålsprøven.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Refleksion over viden om mennesker i udsatte positioner • Handleforslag i forhold til pædagogiske og sociale indsatser

	I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.
--	--

Specialisering i social- og specialpædagogik – modul 8: Professionsviden og forskning

Nationalt modul.

Modulets titel	Professionsviden og forskning i relation til social- og specialpædagogik
Modulets omfang	10 ECTS-point
Modulets placering	Modulet indgår i specialiseringen i social- og specialpædagogik og er en del af område sk1: Mennesker i udsatte positioner. Dette område retter sig mod de tre målgruppers forudsætninger og udviklingsmuligheder samt de social- og specialpædagogiske lærings-, udviklings- og omsorgsopgaver, der knytter sig hertil.
Kompetencemål	<p>Modulet skal sammen med modul 7 kvalificere den studerende til specialiseringens 1. kompetencemålsprøve (sk1):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan med udgangspunkt i de tre målgruppers forudsætninger og perspektiver identificere og varetage pædagogiske opgaver i relation hertil. Den studerende har indsigt i social- og specialpædagogiske paradigmer, vidensformer og metoder. <p>Modulet bidrager desuden til sk2: Identitet og fællesskab.</p>
Modulets indhold	<p>Modulet tager et historisk, etisk og videnskabeligt udgangspunkt i social- og specialpædagogisk praksis.</p> <p>I modulet fokuseres på viden om social- og specialpædagogikkens historiske og aktuelle udfordringer, etiske dilemmaer og aktuelle paradigmer i relation til social- og specialpædagogisk arbejde og praksis med mennesker i udsatte positioner.</p> <p>I modulet kombineres det historiske udgangspunkt med viden om, hvordan videnskabelige metoder – herunder evidensbaserede metoder – indgår i social- og specialpædagogikkens teori og praksis.</p>
Modulets læringsmål	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan redegøre for, analysere og håndtere den social- og specialpædagogisk aktuelle praksis ud fra et historisk perspektiv. • Den studerende kan anvende forskningsbaseret viden i analyser og vurderinger, der understøtter udvikling, læring og livsbetaingelser blandt mennesker i udsatte positioner. • Den studerende kan udvikle social- og specialpædagogisk praksis gennem håndtering af professionsetik i relation til egne og andres undersøgelser af social- og specialpædagogisk praksis.
Evaluering af den studerendes udbytte af modulet	<p>Med udgangspunkt i en problemstilling fra social- og specialpædagogisk praksis skal den studerende tage udgangspunkt i en undersøgelse eller udfærdige et projekt, der undersøger praksis.</p> <p>I projektet skal der redegøres for den eller de anvendte metoder, den analytiske tilgang og de forskningsetiske implikationer.</p> <p>Form: Synopsis med mundtlig fremlæggelse, evt. med deltagelse af aftagerfeltet.</p>

Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål: <ul data-bbox="517 344 1356 421" style="list-style-type: none"> • Analyse af en social- og specialpædagogik praksis • Dokumentation for anvendelse af forskningsbaseret viden I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.
-------------------------	---

Specialisering i social- og specialpædagogik – modul 12: Identitet og fællesskab

Modulets titel	Identitet og fællesskab
Modulets omfang	10 ECTS
Modulets placering	Modulet er placeret i specialiseringen i social- og specialpædagogik og indgår i område sk2: Identitet og fællesskab. Dette område retter sig mod den enkelte og fællesskabet, herunder relations- og netværksdannelse, social interaktion og inklusion.
Kompetencemål	Modulet bidrager til at den studerende kvalificerer sig til uddannelsens 2. kompetencemålsprøve på specialiseringen (sk2): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan tilrettelægge, gennemføre og evaluere social- og specialpædagogiske indsatser og aktiviteter, der sigter mod at fremme trivsel og livskvalitet, og som understøtter de tre målgruppers udvikling, læreprocesser og deltagelse i fællesskaber.
Modulets indhold	Modulet har fokus på de tre målgruppers udvikling, læreprocesser og deltagelse i fællesskaber – herunder forholdet mellem individ og fællesskab. Helt centralt i modulet står inklusions-, eksklusions- og integrationsprocesser og rehabiliterende indsatser. På modulet arbejdes der med at inddrage udvalgte udtryksformer i pædagogiske indsatser og processer, som fremmer trivsel, udvikling, livskvalitet og deltagelse for målgrupperne og undersøgelser af alternative måder at handle på i pædagogisk praksis i forhold til specifikke målgrupper. I modulet indgår rammebetingelser for menneskers udvikling og det socialpolitiske og retslige grundlag for udøvelsen af social- og specialpædagogik.
Modulets læringsmål	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan redegøre for og reflektere over perspektiver på individets, gruppens og fællesskabets forudsætninger, behov, ressourcer og rammebetingelser. • Den studerende kan analysere og vurdere forskellige rammebetingelsers betydning for menneskers udvikling. • Den studerende kan tilrettelægge, gennemføre og evaluere social- og specialpædagogiske indsatser og inddrage udvalgte udtryksformer, fagligt begrunde sine valg og reflektere over alternative måder at handle på i pædagogisk praksis. • Den studerende kan analysere og vurdere det vidensgrundlag, der ligger til grund for pædagogisk praksis, herunder anvende videnskabelige metoder til undersøgelse og udvikling af pædagogisk praksis.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem kompetencemålsprøven.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål:

	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksion over perspektiver på individets, gruppens og fællesskabers forudsætninger, behov, ressourcer og rammebetingelser. • Dokumentation af gennemførelse af social- og specialpædagogiske indsats <p>I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.</p>
--	--

Det tværprofessionelle element - modul 10: Samarbejde på tværs

Modulets titel	Samarbejde på tværs
Modulets omfang	10 ECTS
Modulets placering	Modulet indgår i alle tre specialiseringer og i området Tværprofessionelt samarbejde. Dette område retter sig mod samarbejde om indkredsning og udvikling af helhedsorienterede løsninger på tværs af den offentlige, private og frivillige sektor.
Kompetencemål:	Modulet skal kvalificere den studerende til prøve i kompetencemålet for tværprofessionelt element (TPE): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan identificere, analysere og reflektere over tværprofessionelle og tværsektorielle dilemmaer og potentialer og skal indgå i, koordinere og lede helhedsorienterede og tværgående samarbejdsprocesser.
Modulets indhold	Modulet har fokus på at fremme helhedsorienterede løsninger på tværs af professioner og sektorer med henblik på at skabe forandring og værdi for relevante målgrupper. På modulet arbejdes der med potentialer og dilemmaer i tværprofessionelt og tværsektorielt samarbejde og pædagogens særlige faglighed, rolle og ansvar i opgaveløsningen. Der arbejdes med de politiske og juridiske rammer for og procesredskaber og kommunikationsmetoder til at fremme det tværprofessionelle samarbejde. Helt centralt står viden, værktøjer og metoder, der understøtter inddragelse af relevante samarbejdspartnere og inddragelse af brugergrupper i innovations- og samskabelsesprocesser.
Modulets læringsmål	<ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan redegøre for og reflektere over egen faglighed og faglige identitet i relation til andre faggruppers professionsforståelse, faglighed og traditioner. • Den studerende kan identificere og analysere muligheder og barrierer i tværprofessionelt samarbejde og perspektivere til den politiske og juridiske kontekst samt vurdere etiske dilemmaer. • Den studerende kan analysere tværprofessionel projektorganisation og varetage procesledelse i en innovativ og samskabende proces, der tager højde for borgeres interesser, behov og rettigheder gennem inddragelse af forskellige interessenter som frivillige, foreninger samt offentlige og private organisationer og virksomheder. • Den studerende kan selvstændigt vurdere og reflektere over nye pædagogiske situationer og muligheder.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem kompetencemålsprøven.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål:

	<ul style="list-style-type: none"> • Refleksioner over muligheder og barrierer i tværprofessionelt samarbejde • Dokumentation af gennemført proces <p>I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.</p>
--	---

Valgfrie områder

Kreative udtryksformer (modul 9 og 11)

Valgområdets titel	Kreative udtryksformer
Valgområdets omfang	20 ECTS (modul 9: 10 ECTS, modul 11: 10 ECTS)
Valgområdets placering	Modulet indgår i specialiseringsdelen og i området Kreative udtryksformer. Dette område retter sig mod at lede og understøtte æstetiske og kreative udtryksformer i pædagogisk praksis.
Kompetencemål	Modulet skal kvalificere den studerende til at gå til prøve i det valgfrie kompetenceområde (VO): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan skabe rammer for, lede og udvikle kreative erfarings- og læreprocesser, som understøtter og inspirerer mennesker til at arbejde kreativt med musiske og æstetiske udtryksformer og kulturskabende virksomhed.
Valgområdets indhold	En detaljeret beskrivelse af indholdet i valgområdet to moduler kan læses i uddannelsesstedets studieplan.
Valgområdets læringsmål	Områdets læringsmål dækker viden, færdigheder og kompetencer, der er beskrevet i bekendtgørelsen. Læringsmålene er beskrevet i de enkelte uddannelsessteders studieplaner.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem prøven i det valgfrie kompetenceområde.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation af pædagogisk aktivitet • Refleksion over pædagogisk aktivitet I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.

Natur og udeliv (modul 9 og 11)

Valgområdets titel	Natur og udeliv
Valgområdets omfang	20 ECTS (modul 9: 10 ECTS, modul 11: 10 ECTS)
Valgområdets placering	Modulet indgår i specialiseringsdelen og i området Natur og udeliv. Dette område retter sig mod at lede og understøtte pædagogiske processer med inddragelse af naturen og uderummet i pædagogisk praksis.
Kompetencemål	Modulet skal kvalificere den studerende til at gå til prøve i det valgfrie kompetenceområde (VO): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan skabe rammer for, lede og udvikle pædagogiske forløb med et naturvidenskabeligt udgangspunkt og med fokus på børn, unge og voksnes naturoplevelser, naturforståelse med uderummet som læringsmiljø.
Valgområdets indhold	En detaljeret beskrivelse af indholdet i valgområdet to moduler kan læses i uddannelsesstedets studieplan.
Valgområdets læringsmål	Områdets læringsmål dækker viden, færdigheder og kompetencer, der er beskrevet i bekendtgørelsen. Læringsmålene er beskrevet i de enkelte uddannelsessteders studieplaner.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem prøven i det valgfrie kompetenceområde.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation af pædagogisk aktivitet • Refleksion over pædagogisk aktivitet I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.

Sundhedsfremme og bevægelse (modul 9 og 11)

Valgområdets titel	Sundhedsfremme og bevægelse
Valgområdets omfang	20 ECTS (modul 9: 10 ECTS, modul 11: 10 ECTS)
Valgområdets placering	Modulet indgår i specialiseringsdelen og i området Sundhedsfremme og bevægelse. Dette område retter sig mod at lede og understøtte pædagogiske aktiviteter med fokus på sundhed, trivsel og kropslig udfoldelse.
Kompetencemål	Modulet skal kvalificere den studerende til at gå til prøve i det valgfrie kompetenceområde (VO): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan igangsætte, gennemføre og lede sundhedsfremmende og bevægelsesmæssige aktiviteter og udviklingsprocesser, der understøtter menneskers sundhed, livskvalitet og trivsel og motiverer til kropslig udfoldelse.
Valgområdets indhold	En detaljeret beskrivelse af indholdet i valgområdet to moduler kan læses i uddannelsesstedets studieplan.
Valgområdets læringsmål	Områdets læringsmål dækker viden, færdigheder og kompetencer, der er beskrevet i bekendtgørelsen. Læringsmålene er beskrevet i de enkelte uddannelsessteders studieplaner.
Evaluerings af de studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem prøven i det valgfrie kompetenceområde.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation af pædagogisk aktivitet • Refleksion over pædagogisk aktivitet I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter

Medier og digital kultur (modul 9 og 11)

Valgområdets titel	Medier og digital kultur
Valgområdets omfang	20 ECTS (modul 9: 10 ECTS, modul 11: 10 ECTS)
Valgområdets placering	Modulet indgår i specialiseringsdelen og i området medier og digital kultur. Dette område retter sig mod at lede og understøtte mediepædagogiske processer samt udvikling af pædagogisk praksis ved hjælp af digitale medier.
Kompetencemål	Modulet skal kvalificere den studerende til at gå til prøve i det valgfrie kompetenceområde (VO): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan etablere, udvikle og lede pædagogiske processer og produktioner ved anvendelse af digitale medier.
Valgområdets indhold	En detaljeret beskrivelse af indholdet i valgområdet to moduler kan læses i uddannelsesstedets studieplan.
Valgområdets læringsmål	Områdets læringsmål dækker viden, færdigheder og kompetencer, der er beskrevet i bekendtgørelsen. Læringsmålene er beskrevet i de enkelte uddannelsessteders studieplaner.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem prøven i det valgfrie kompetenceområde.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation af pædagogisk aktivitet • Refleksion over pædagogisk aktivitet I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.

Kulturprojekter og kulturelt iværksætteri (modul 9 og 11)

Valgområdets titel	Kulturprojekter og kulturelt iværksætteri
Valgområdets omfang	20 ECTS (modul 9: 10 ECTS, modul 11: 10 ECTS)
Valgområdets placering	Modulet indgår i specialiseringsdelen og i området Kulturprojekter og kulturelt iværksætteri. Dette område retter sig mod kulturformidling og kulturprojekter med fokus på menneskers dannelse og demokratiske deltagelse i kulturliv.
Kompetencemål	Modulet skal kvalificere den studerende til at gå til prøve i det valgfrie kompetenceområde (VO): Den studerende kan udvikle, iværksætte og lede kulturprojekter, som sigter mod menneskers inddragelse og deltagelse i og med produktion af kulturliv.
Valgområdets indhold	En detaljeret beskrivelse af indholdet i valgområdet to moduler kan læses i uddannelsesstedets studieplan.
Valgområdets læringsmål	Områdets læringsmål dækker viden, færdigheder og kompetencer, der er beskrevet i bekendtgørelsen. Læringsmålene er beskrevet i de enkelte uddannelsessteders studieplaner.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem prøven i det valgfrie kompetenceområde.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation af pædagogisk aktivitet • Refleksion over pædagogisk aktivitet I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter

Social innovation og entreprenørskab (modul 9 og 11)

Valgområdets titel	Social innovation og entreprenørskab
Valgområdets omfang	20 ECTS (modul 9: 10 ECTS, modul 11: 10 ECTS)
Valgområdets placering	Modulet indgår i specialiseringsdelen og i området Social innovation og entreprenørskab. Dette område retter sig mod metoder til fornyelse og udvikling af kvalitet og velfærdssydelser i pædagogiske institutioner.
Kompetencemål	Modulet skal kvalificere den studerende til at gå til prøve i det valgfrie kompetenceområde (VO): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan udfordre eksisterende og udvikle nye pædagogiske praksisser og organisationsformer, der bidrager til at håndtere udfordringer og nytænkning inden for pædagogprofessionen.
Valgområdets indhold	En detaljeret beskrivelse af indholdet i valgområdets to moduler kan læses i uddannelsesstedets studieplan.
Valgområdets læringsmål	Områdets læringsmål dækker viden, færdigheder og kompetencer, der er beskrevet i bekendtgørelsen. Læringsmålene er beskrevet i de enkelte uddannelsessteders studieplaner.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem prøven i det valgfrie kompetenceområde.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation af pædagogisk aktivitet • Refleksion over pædagogisk aktivitet I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.

Kulturmøde og interkulturalitet (modul 9 og 11)

Valgområdets titel	Kulturmøde og interkulturalitet
Valgområdets omfang	20 ECTS (modul 9: 10 ECTS, modul 11: 10 ECTS)
Valgområdets placering	Modulet indgår i specialiseringsdelen og i området Kulturmøde og interkulturalitet. Dette område retter sig mod at lede og understøtte pædagogiske processer med fokus på kulturel diversitet.
Kompetencemål	Modulet skal kvalificere den studerende til at gå til prøve i det valgfrie kompetenceområde (VO): <ul style="list-style-type: none"> • Den studerende kan reflektere over og handle i forhold til kulturforskelle, kulturmøder og kulturkonflikter samt inddrage kulturdiversitet som et deltagerperspektiv og en ressource i pædagogisk praksis.
Valgområdets indhold	En detaljeret beskrivelse af indholdet i valgområdet to moduler kan læses i uddannelsesstedets studieplan.
Valgområdets læringsmål	Områdets læringsmål dækker viden, færdigheder og kompetencer, der er beskrevet i bekendtgørelsen. Læringsmålene er beskrevet i de enkelte uddannelsessteders studieplaner.
Evaluerings af den studerendes udbytte af modulet	Den studerende dokumenterer sit udbytte af modulet gennem aflevering af de obligatoriske studieprodukter og gennem prøven i det valgfrie kompetenceområde.
Deltagelsespligt	Den studerende er studieaktiv, deltager i de studieaktiviteter der tilrettelægges i modulet og afleverer studieprodukter, der tager udgangspunkt i modulets læringsmål: <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentation af pædagogisk aktivitet • Refleksion over pædagogisk aktivitet I studieplanerne fastlægges de konkrete rammer for de obligatoriske studieprodukter.

Bilag 2: Praktikbeskrivelser

1. praktik, Pædagogens grundfaglighed

Praktikkens titel	Pædagogens praksis
Praktikkens omfang	1. praktik, svarende til 10 ECTS-point, tilrettelægges som ulønnet praktik på 2. semester med 32 arbejdsdage med et gennemsnitligt timetal på 6 timer pr. dag og med 3 studiedage på professionshøjskolen (Jf. § 8 stk. 2).
Praktikkens placering	Praktikken er placeret på grundfagligheden i 2. semester og retter sig mod deltagelse i pædagogisk praksis inden for det pædagogiske arbejdsområde.
Kompetencemål	De studerende kan begrunde, tilrettelægge, gennemføre og evaluere pædagogiske aktiviteter gennem deltagelse i pædagogisk praksis på praktikstedet, herunder vurdere egne læreprocesser i praksis.
Praktikkens indhold	Modulet retter sig mod deltagelse i pædagogisk praksis inden for det pædagogiske arbejdsområde. Pædagogisk arbejde er først og fremmest relationsarbejde i forhold til de konkrete brugere. Gennem praktikken øves og læres relationsarbejde løbende i forpligtigende faglige fællesskaber. Kompetencemålet for 1. praktik er, at den studerende kan begrunde, tilrettelægge, gennemføre og evaluere pædagogiske aktiviteter gennem deltagelse i pædagogisk praksis på praktikstedet, herunder vurdere egne læreprocesser i praksis.
Praktikkens tilrettelægelse	Før praktikken Jf. § 10 introduceres og forberedes den studerende til den kommende praktik, herunder studiemetoder og kompetencemål for praktikperioden. I praktikforberedelsen forud for praktikperioden forberedes de studerende i videns- og færdighedsmålene. Den studerende skal inden praktikken præsenteres for evaluerings-, undersøgelses- og dokumentationsformer, da dette er et vidensmål i praktikken. Den studerende påbegynder arbejdet med arbejdsportfolio. Under praktikken I praktikken arbejder den studerende med arbejdsportfolio som refleksions- og dokumentationsredskab. På studiedagene arbejdes der med at understøtte den studerendes tilegnelse af praktikkens kompetencemål. Uddannelsen tilrettelægger studiedagene med udgangspunkt i den studerendes læring i den konkrete praktik gennem undersøgelse og udvikling af forholdet mellem teori og praksis. Arbejdsportfolien inddrages i dette arbejde. Praktikken afsluttes med en prøve. Efter praktikken Umiddelbart efter 1. praktik arbejdes med praktikopsamling og erfaringsudveksling.

	I modulet efter 1. praktik inddrager den studerende såvel portefolien samt erfaringer fra 1. praktik.
--	---

2. praktik, Specialisering i dagtilbudspædagogik

Praktikkens titel	Relation og kommunikation
Praktikkens omfang	2. praktik, svarende til 30 ECTS-point, tilrettelægges som lønnet praktik med start på 3. semester på et praktiksted med tilknytning til specialiseringsdelen. Praktikperioden tilrettelægges over 6 mdr. med et gennemsnitligt ugentligt timetal på 32½. I de 6 mdr. indgår 10 studiedage på professionshøjskolen (Jf. § 8 stk. 3). ECTS.
Praktikkens placering	2. praktikperiode er placeret over 3. og 4. semester med start 1. december eller 1. juni og retter sig mod relationer, samspil og kommunikation i pædagogisk praksis med 0-5-årige børn, herunder betydningen af børns forskellige livsbetingelser for trivsel, relationer og kommunikation.
Kompetencemål	Den studerende kan skabe relationer til det enkelte barn og børnegruppen, støtte børnene i at indgå i relationer til hinanden, støtte udviklingen af børns kommunikative kompetencer, beherske professionel kommunikation samt reflektere over sine egne evner til at kommunikere og indgå i relationer.
Praktikkens indhold	Praktikken retter sig mod relationer, samspil og kommunikation i pædagogisk praksis med 0-5-årige børn, herunder betydningen af børns forskellige livsbetingelser for trivsel, relationer og kommunikation. Kompetencemålet er, at den studerende kan skabe relationer til det enkelte barn og børnegruppen, støtte børnene i at indgå i relationer til hinanden, støtte udviklingen af børns kommunikative kompetencer, beherske professionel kommunikation samt reflektere over sine egne evner til at kommunikere og indgå i relationer.
Praktikkens tilrettelæggelse	Før praktikken Jf. § 10 introduceres og forberedes den studerende til den kommende praktik, herunder studiemetoder og kompetencemål for praktikperioden. I praktikforberedelsen forud for praktikperioden forberedes de studerende i videns- og færdighedsmålene. Den studerende påbegynder arbejdet med arbejdsportfolien. Under praktikken I praktikken arbejder den studerende med arbejdsportfolien som refleksions- og dokumentationsredskab. På studiedagene arbejdes der med at understøtte den studerendes tilegnelse af praktikkens kompetencemål. Uddannelsen tilrettelægger studiedagene med udgangspunkt i den studerendes læring i den konkrete praktik gennem undersøgelse og udvikling af forholdet mellem teori og praksis. Arbejdsportfolien inddrages i dette arbejde. Praktikken afsluttes med en prøve. Efter praktikken Umiddelbart efter 2. praktik arbejdes med praktikopsamling og erfaringsudveksling.

	I modulet efter 2. praktik inddrager den studerende såvel arbejdsportfolio samt erfaringer fra 2. praktik.
--	--

3. praktik, Specialisering i dagtilbudspædagogik

Praktikkens titel	Samarbejde og udvikling
Praktikkens omfang	3. praktik, svarende til 30 ECTS-point, tilrettelægges som lønnet praktik med start på 5. semester på et praktiksted med tilknytning til specialiseringsdelen. Praktikperioden tilrettelægges over 6 mdr. med et gennemsnitligt ugentligt timetal på 32½. I de 6 mdr. indgår 10 studiedage på professionshøjskolen (Jf. § 8 stk. 3).
Praktikkens placering	3. praktikperiode er placeret over 5. og 6. semester med start 1. december eller 1. juni og retter sig mod systematisk og videnbaseret refleksion over og bidrag til udvikling og innovation i pædagogisk praksis.
Kompetencemål	Den studerende skal målrettet kunne tilrettelægge, gennemføre, dokumentere og evaluere aktiviteter og læreprocesser, der støtter barnets trivsel, læring, dannelse og udvikling. I den forbindelse skal den studerende på et fagligt grundlag kunne udfordre eksisterende praksis, afsøge og vurdere alternative muligheder og bidrage til udvikling af pædagogisk praksis.
Praktikkens indhold	Praktikken retter sig mod relationer, samspil og kommunikation i pædagogisk praksis med 0-5-årige børn, herunder systematisk og videnbaseret refleksion over og bidrag til udvikling og innovation i pædagogisk praksis. Kompetencemålet er, at den studerende målrettet skal kunne tilrettelægge, gennemføre, dokumentere og evaluere aktiviteter og læreprocesser, der støtter barnets trivsel, læring, dannelse og udvikling. I den forbindelse skal den studerende på et fagligt grundlag kunne udfordre eksisterende praksis, afsøge og vurdere alternative muligheder og bidrage til udvikling af pædagogisk praksis.
Praktikkens tilrettelægelse	Før praktikken Jf. § 10 introduceres og forberedes den studerende til den kommende praktik, herunder studiemetoder og kompetencemål for praktikperioden. I praktikforberedelsen forud for praktikperioden forberedes den studerende i videns- og færdighedsmålene. Den studerende påbegynder arbejdet med arbejdsportfolien. Under praktikken I praktikken arbejder den studerende med arbejdsportfolien som refleksions- og dokumentationsredskab. På studiedagene arbejdes der med at understøtte den studerendes tilegnelse af praktikkens kompetencemål. Uddannelsen tilrettelægger studiedagene med udgangspunkt i den studerendes læring i den konkrete praktik gennem undersøgelse og udvikling af forholdet mellem teori og praksis. Arbejdsportfolien inddrages i dette arbejde. Praktikken afsluttes med en prøve. Efter praktikken Umiddelbart efter 3. praktik arbejdes med praktikopsamling og erfaringsudveksling. I modulet efter 3. praktik inddrager den studerende såvel arbejdsportfolio samt erfaringer fra 3. praktik.

2. praktik, Specialisering i skole- og fritidspædagogik

Praktikkens titel	Udviklings- og læringsrum
Praktikkens omfang	2. praktik, svarende til 30 ECTS-point, tilrettelægges som lønnet praktik med start på 3. semester på et praktiksted med tilknytning til specialiseringsdelen. Praktikperioden tilrettelægges over 6 mdr. med et gennemsnitligt ugentligt timetal på 32½. I de 6 mdr. indgår 10 studiedage på professionshøjskolen (Jf. § 8 stk. 3).
Praktikkens placering	2. praktikperiode er placeret over 3. og 4. semester med start 1. december eller 1. juni og retter sig mod pædagogisk arbejde i forskellige udviklings- og læringsrum dvs. skole- og fritidsinstitutioner, herunder tilrettelæggelse og gennemførelse af og kommunikation om pædagogiske aktiviteter i pædagogisk praksis.
Kompetencemål	Den studerende kan skabe sammenhænge mellem forskellige udviklings- og læringsrum og varetage pædagogiske og didaktiske opgaver i fritidstilbud og skole samt indgå i professionel kommunikation herom.
Praktikkens indhold	Praktikken retter sig mod pædagogisk arbejde med skolebørn og unge i alderen 6-18 år i forskellige udviklings- og læringsrum dvs. skole- og fritidsinstitutioner, herunder tilrettelæggelse og gennemførelse af, og kommunikation om, pædagogiske aktiviteter i pædagogisk praksis. Kompetencemålet er, at den studerende kan skabe sammenhænge mellem forskellige udviklings- og læringsrum og varetage pædagogiske og didaktiske opgaver i fritidstilbud og skole samt indgå i professionel kommunikation herom.
Praktikkens tilrettelæggelse	Før praktikken Jf. § 10 introduceres og forberedes den studerende til den kommende praktik, herunder studiemetoder og kompetencemål for praktikperioden. I praktikforberedelsen forud for praktikperioden forberedes den studerende i videns- og færdighedsmålene. Den studerende påbegynder arbejdet med arbejdsportfolien. Under praktikken I praktikken arbejder den studerende med arbejdsportfolien som refleksions- og dokumentationsredskab. På studiedagene arbejdes der med at understøtte den studerendes tilegnelse af praktikkens kompetencemål. Uddannelsen tilrettelægger studiedagene med udgangspunkt i den studerendes læring i den konkrete praktik gennem undersøgelse og udvikling af forholdet mellem teori og praksis. Arbejdsportfolien inddrages i dette arbejde. Praktikken afsluttes med en prøve. Efter praktikken Umiddelbart efter 2. praktik arbejdes med praktikopsamling og erfaringsudveksling. I modulet efter 2. praktik inddrager den studerende såvel arbejdsportfolio samt erfaringer fra 2. praktik.

3. praktik, Specialisering i skole- og fritidspædagogik

Praktikkens titel	Samarbejde og Udvikling
Praktikkens omfang	3. praktik, svarende til 30 ECTS-point, tilrettelægges som lønnet praktik med start på 5. semester på et praktiksted med tilknytning til specialiseringsdelen. Praktikperioden tilrettelægges over 6 mdr. med et gennemsnitligt ugentligt timetal på 32½. I de 6 mdr. indgår 10 studiedage på professionshøjskolen (Jf. § 8 stk. 3).
Praktikkens placering	3. praktikperiode er placeret over 5. og 6. semester med start 1. december eller 1. juni og retter sig mod tværprofessionelt samarbejde og det lovgivningsmæssige og organisatoriske grundlag for pædagogens ansvar og opgaver.
Kompetencemål	Den studerende kan arbejde tværprofessionelt med udvikling af skole- og fritidspædagogik, så børn og unges trivsel, udvikling og læring fremmes.
Praktikkens indhold	Praktikken retter sig mod pædagogisk arbejde med skolebørn og unge i alderen 6-18 år i forskellige udviklings- og læringsrum dvs. skole- og fritidsinstitutioner, herunder tværprofessionelt samarbejde og det lovgivningsmæssige og organisatoriske grundlag for pædagogens ansvar og opgaver. Kompetencemålet er, at den studerende kan arbejde tværprofessionelt med udvikling af skole- og fritidspædagogik, så børns og unges trivsel, udvikling og læring fremmes.
Praktikkens tilrettelægelse	<p>Før praktikken</p> <p>Jf. § 10 introduceres og forberedes den studerende til den kommende praktik, herunder studiemetoder og kompetencemål for praktikperioden. I praktikforberedelsen forud for praktikperioden forberedes den studerende i videns- og færdighedsmålene. Den studerende påbegynder arbejdet med arbejdsportfolien.</p> <p>Under praktikken</p> <p>I praktikken arbejder den studerende med arbejdsportfolien som refleksions- og dokumentationsredskab.</p> <p>På studiedagene arbejdes der med at understøtte den studerendes tilegnelse af praktikkens kompetencemål. Uddannelsen tilrettelægges studiedagene med udgangspunkt i den studerendes læring i den konkrete praktik gennem undersøgelse og udvikling af forholdet mellem teori og praksis. Arbejdsportfolien inddrages i dette arbejde. Praktikken afsluttes med en prøve.</p> <p>Efter praktikken</p> <p>Umiddelbart efter 3. praktik arbejdes med praktikopsamling og erfaringsudveksling.</p> <p>I modulet efter 3. praktik inddrager den studerende såvel arbejdsportfolio samt erfaringer fra 3. praktik.</p>

2. praktik, Specialisering i social- og specialpædagogik

Praktikkens titel	Relation og kommunikation
Praktikkens omfang	2. praktik, svarende til 30 ECTS-point, tilrettelægges som lønnet praktik med start på 3. semester på et praktiksted med tilknytning til specialiseringsdelen. Praktikperioden tilrettelægges over 6 mdr. med et gennemsnitligt ugentligt timetal på 32½. I de 6 mdr. indgår 10 studiedage på professionshøjskolen (Jf. § 8 stk. 3).30 ECTS.
Praktikkens placering	2. praktikperiode er placeret over 3. og 4. semester med start 1. december eller 1. juni og retter sig mod pædagogens relationer, professionelle kommunikation og pædagogiske aktiviteter og midler i pædagogisk praksis.
Kompetencemål	Den studerende kan kommunikere professionelt i relation til målgruppen og kolleger og kan på den baggrund gennemføre pædagogiske aktiviteter på et etisk forsvarligt grundlag.
Praktikkens indhold	Praktikken retter sig mod pædagogisk arbejde med børn og unge med særlige behov og personer med fysisk og psykisk funktionsnedsættelse eller sociale vanskeligheder, herunder pædagogens relationer, professionelle kommunikation og pædagogiske aktiviteter og midler i pædagogisk praksis. Kompetencemålet er, at den studerende kan kommunikere professionelt i relation til målgruppen og kolleger og på den baggrund kan gennemføre pædagogiske aktiviteter på et etisk forsvarligt grundlag.
Praktikkens tilrettelægelse	Før praktikken Jf. § 10 introduceres og forberedes den studerende til den kommende praktik, herunder studiemetoder og kompetencemål for praktikperioden. I praktikforberedelsen forud for praktikperioden forberedes de studerende i videns- og færdighedsmålene. De studerende påbegynder arbejdet med arbejdsportfolien. Under praktikken I praktikken arbejder den studerende med arbejdsportfolien som refleksions- og dokumentationsredskab. På studiedagene arbejdes der med at understøtte den studerendes tilegnelse af praktikkens kompetencemål. Uddannelsen tilrettelægges studiedagene med udgangspunkt i den studerendes læring i den konkrete praktik gennem undersøgelse og udvikling af forholdet mellem teori og praksis. Arbejdsportfolien inddrages i dette arbejde. Praktikken afsluttes med en prøve. Efter praktikken Umiddelbart efter 2. praktik arbejdes med praktikopsamling og erfaringsudveksling. I modulet efter 2. praktik inddrager den studerende såvel arbejdsportfolio samt erfaringer fra 2. praktik.

3. praktik, Specialisering i social- og specialpædagogik

Praktikkens titel	Samarbejde og Udvikling
Praktikkens omfang	3. praktik, svarende til 30 ECTS-point, tilrettelægges som lønnet praktik med start på 5. semester på et praktiksted med tilknytning til specialiseringsdelen. Praktikperioden tilrettelægges over 6 mdr. med et gennemsnitligt ugentligt timetal på 32½. I de 6 mdr. indgår 10 studiedage på professionshøjskolen (Jf. § 8 stk. 3).
Praktikkens placering	3. praktikperiode er placeret over 5. og 6. semester med start 1. december eller 1. juni og retter sig mod samarbejdsrelationer i og udvikling af social- og specialpædagogisk praksis i samspil med målgrupperne.
Kompetencemål	Den studerende kan gennem udvikling af pædagogisk praksis understøtte de tre målgruppers lærings-, udviklings- og omsorgsbehov og perspektiver i samarbejde med relevante aktører.
Praktikkens indhold	Praktikken retter sig mod pædagogisk arbejde med børn og unge med særlige behov og personer med fysisk og psykisk funktionsnedsættelse eller sociale vanskeligheder, herunder samarbejdsrelationer i, og udvikling af, social- og specialpædagogisk praksis i samspil med målgrupperne. Kompetencemålet er, at den studerende gennem udvikling af pædagogisk praksis kan understøtte de tre målgruppers lærings-, udviklings- og omsorgsbehov og perspektiver i samarbejde med relevante aktører.
Praktikkens tilrettelægelse	Før praktikken Jf. § 10 introduceres og forberedes den studerende til den kommende praktik, herunder studiemetoder og kompetencemål for praktikperioden. I praktikforberedelsen forud for praktikperioden forberedes den studerende i videns- og færdighedsmålene. Den studerende påbegynder arbejdet med arbejdsportfolien. Under praktikken I praktikken arbejder den studerende med arbejdsportfolien som refleksions- og dokumentationsredskab. På studiedagene arbejdes der med at understøtte den studerendes tilegnelse af praktikkens kompetencemål. Uddannelsen tilrettelægger studiedagene med udgangspunkt i den studerendes læring i den konkrete praktik gennem undersøgelse og udvikling af forholdet mellem teori og praksis. Arbejdsportfolien inddrages i dette arbejde. Praktikken afsluttes med en prøve. Efter praktikken Umiddelbart efter 3. praktik arbejdes med praktikopsamling og erfaringsudveksling. I modulet efter 3. praktik inddrager den studerende såvel arbejdsportfolio samt erfaringer fra 3. praktik.

4. praktik, Undersøgelsespraktik

Praktikkens titel	Undersøgelsespraktik
Praktikkens omfang	4. praktik tilrettelægges som ulønnet praktik svarende til 5 ECTS. Praktikken indeholder den studerendes opsamling af empiri og fordeles over 16 arbejdsdage med et gennemsnitligt timetal på 6 timer, som placeres efter den studerendes tidsplan for bachelorprojektet (Jf. § 8 stk. 4).
Praktikkens placering	4. praktik er placeret på 7. semester i sammenhæng med bachelorprojektet på et praktiksted i tilknytning til specialiseringen.
Kompetencemål	Den studerende kan identificere, undersøge, udvikle og perspektivere pædagogfaglige problemstillinger.
Praktikkens indhold	<p>Praktikken retter sig mod den studerendes specialiseringsområde. Bachelorprojektet og den tilhørende bachelorpraktik tager udgangspunkt i en professionsrelevant problemstilling inden for den studerendes specialisering. Bachelorprojektets problemstilling danner grundlag for en empirisk og teoretisk analyse, identifikation af udviklingsmuligheder og perspektivering af praksis.</p> <p>I bachelorpraktikken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Indsamler den studerende empiri i forhold til en relevant professionsfaglig problemstilling af både teoretisk og praktisk karakter. • Skaber den studerende i samarbejde med praktikstedet grundlag for udvikling af den pædagogfaglige problemstilling/pædagogiske praksis.
Praktikkens tilrettelæggelse	<p>Den studerende formulerer et foreløbigt ønske af bacheloremne inden for det valgte specialiseringsområde. På baggrund af den studerendes ønske om bacheloremner fordeles praktikstederne og herefter udarbejder den/de studerende en selvvalgt problemstilling. Problemstillingen skal godkendes af uddannelsesstedet.</p> <p>De studerende kan udarbejde bachelorprojektet i grupper på op til fire studerende – disse studerende kan i samarbejde med praktikstedet gennemføre praktikken på samme praktiksted.</p> <p>Den studerende placerer de gennemsnitligt 16 dage a 6 timer efter den studerendes tidsplan for bachelorprojektet. Denne tidplan godkendes af både praktiksted og bachelorvejleder.</p>

Bilag 3: Prøver ved praktik i udlandet

Prøver ved praktik i udlandet

Nedenstående er besluttet af Ekspertgruppen som en fælles praksis i professionshøjskolerne (møde den 22. august 2014 og ændret den 27. oktober 2014). Hensigten er, at praktik i udlandet bedømmes efter samme principper og kriterier som praktik i Danmark inden for bekendtgørelsens rammer. Bestemmelserne indarbejdes i den institutionelle del af studieordningen (jf. beslutning i Ekspertgruppen den 27. oktober 2014). Bestemmelserne er godkendt af Styrelsen for Videregående Uddannelser den 24. september 2014 (godkendelsen kan findes i Ekspertgruppens mødemateriale for mødet den 27. oktober 2014)

Efter ansøgning kan den studerende gennemføre 2. og / eller 3. praktikperiode i udlandet, når praktikopholdet er led i et formaliseret uddannelsessamarbejde mellem professionshøjskolen og en uddannelsesinstitution i udlandet. Aftalen mellem de to uddannelsesinstitutioner om modtagelse af studerende i praktik skal være indgået senest 2 måneder før praktikperiodens begyndelse og udarbejdes i overensstemmelse med kompetencemål for perioden (BEK §11 stk. 1). Kravet om, at praktikforholdet skal være lønnet, kan fraviges, hvis det udenlandske praktiksted skriftligt erklærer, at lønnede praktikforhold ikke er sædvane i det pågældende land, og at det i øvrigt ikke er muligt at yde den studerende løn i praktikperioden (BEK §11 stk. 2). Såfremt praktikken er ulønnet, er der mulighed for, at den studerende kan medtage SU og SU-lån.

I forbindelse med praktik i udlandet kan professionshøjskolen fravige kravet om den studerendes deltagelse i studiedage og undervisning såfremt kravet kan opfyldes på anden måde (BEK §11 stk. 3).

Senest når 2/3-del af praktikperioden er forløbet, skal praktikstedet og den studerende udtale sig om, hvordan den studerende kan opfylde kompetencemålene for den pågældende periode (BEK §9 stk. 3).

Anden og tredje praktikperiode afsluttes med en prøve:

§ 17. Første, anden og tredje praktikperiode afsluttes hver med en prøve, der finder sted på praktikstedet eller professionshøjskolen.

Stk. 2. Første og anden praktikperiode bedømmes med intern bedømmelse af en praktikvejleder fra praktikstedet og en underviser udpeget af professionshøjskolen.

Stk. 3. Tredje praktikperiode bedømmes med ekstern bedømmelse af en praktikvejleder fra praktikstedet, en underviser udpeget af professionshøjskolen og en censor.

Stk. 4. De tre praktikperioder bedømmes med »Bestået/Ikke bestået«.

Stk. 5. Bedømmes en praktikprøve til »Ikke bestået« afholder professionshøjskolen en samtale om det videre forløb med den studerende. Som resultat af samtalen kan den studerende i særlige tilfælde tilbydes at gå praktikperioden om én gang.

Prøveform – 2. praktik

Individuel mundtlig prøve med afsæt i præsenteringsportfolio samt vurdering fra praktikstedet

Arbejdsportfolien består af indsamling, selektion og refleksion af produkter, der dokumenterer den studerendes arbejdsproces med at udvikle viden, færdigheder og kompetencer.

Præsentationsportfolien består af udvalgte produkter samt dokumentation, der viser den studerendes arbejde med kompetencemålet herunder tilhørende videns- og færdighedsmål. Præsentationsportfolien skal indeholde skriftlige refleksioner, der beskriver og begrundet indholdet i portfolien.

Eksamensgrundlag: Præsentationsportfolien skal indeholde både skriftligt produkt, max. 24.000 anslag, og en eller flere produkttyper, eks. film, billedmateriale og lyd, der samlet tager max 10 min at gennemse. Præsentationsportfolien skal indeholde 5 min. samtale med praktikvejlederen med refleksioner over kompetencemålene (lyd eller film).

Praktikvejlederen vurderer inden afslutningen af praktikken om den studerende har opfyldt kompetencemålene. Vurderingen skal fremgå af et skema udarbejdet af professionshøjskolerne. Der kan vurderes opfyldt/delvist opfyldt/ikke opfyldt. Ved "delvist opfyldt" og "ikke opfyldt" gives en begrundelse.

Bedømmelsesgrundlag:

I helhedsvurderingen indgår:

- vurdering fra praktikstedet (Final Evaluation),
- den 5 minutters samtale over kompetencemålene, der indgår i præsentationsportfolio,
- præsentationsportfolio
- mundtlig præsentation.

Prøven afvikles efter hjemkomst til professionshøjskolen. I prøven deltager to undervisere udpeget af professionshøjskolen.

Bedømmelse: Bestået – ikke bestået.

Prøveform – 3. praktik

Individuel mundtlig prøve med afsæt i præsentationsportfolio samt vurdering fra praktikstedet

Arbejdsportfolien består af indsamling, selektion og refleksion af produkter, der dokumenterer den studerendes arbejdsproces med at udvikle viden, færdigheder og kompetencer.

Præsentationsportfolien består af udvalgte produkter samt dokumentation, der viser den studerendes arbejde med kompetencemålet herunder tilhørende videns- og færdighedsmål. Præsentationsportfolien skal indeholde skriftlige refleksioner, der beskriver og begrundet indholdet i portfolien.

Eksamensgrundlag: Præsentationsportfolien skal indeholde både skriftligt produkt, max. 24.000 anslag, og en eller flere produkttyper, eks. film, billedmateriale og lyd, der samlet tager max 10 min at gennemse. Præsentationsportfolien skal indeholde 5 min. samtale med praktikvejlederen med refleksioner over kompetencemålene (lyd eller film).

Praktikvejlederen vurderer inden afslutningen af praktikken om den studerende har opfyldt kompetencemålene. Vurderingen skal fremgå af et skema fra professionshøjskolerne. Der kan vurderes opfyldt/delvist opfyldt/ikke opfyldt. Ved "delvist opfyldt" og "ikke opfyldt" gives en begrundelse.

Bedømmelsesgrundlag:

I helhedsvurderingen indgår:

- vurdering fra praktikstedet (Final Evaluation), og
- den 5 minutters samtale over kompetencemålene, der indgår i præsentationsportfolio,
- præsentationsportfolio
- mundtlig præsentation.

Prøven afvikles efter hjemkomst til professionshøjskolen. I prøven deltager en underviser udpeget af professionshøjskolen samt en censor.

Bedømmelse: Bestået – ikke bestået.

Bilag 4: Bekendtgørelsen og bilag til bekendtgørelsen

Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog

I medfør af § 22, stk. 1 og 2, og § 31, stk. 3, i lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, jf. lovbekendtgørelse nr. 1147 af 23. oktober 2014, som ændret ved lov nr. 633 af 12. maj 2015 og lov nr. 411 af 11. maj 2016, § 3, stk. 3, i lov nr. 22 af 14. januar 2014 om ændring af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser og lov om Danmarks Evalueringsinstitut og om ophævelse af lov om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog og § 2, stk. 9, i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse) m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 315 af 5. april 2017, fastsættes efter bemyndigelse:

Kapitel 1

Formål og varighed

§ 1. Formålet med uddannelsen er, at den studerende erhverver sig professionsrelevante kompetencer, viden og færdigheder til selvstændigt og i samarbejde at udøve, udvikle og formidle udviklings-, lærings- og omsorgsopgaver i et samfundsmæssigt perspektiv.

§ 2. Uddannelsen er normeret til 210 ECTS-point. 60 ECTS-point svarer til en fuldtidsstuderendes arbejde i 1 år.

Stk. 2. Uddannelsen giver den uddannede ret til at anvende titlen professionsbachelor som pædagog. Den engelske titel for den uddannede er Bachelor in Social Education.

Stk. 3. Uddannelsens engelske betegnelse er Bachelor's Degree Programme in Social Education.

§ 3. Uddannelsen skal være afsluttet senest 5½ år efter studiestart. Heri medregnes ikke fravær på grund af graviditet, fødsel og adoption.

Stk. 2. Professionshøjskolen kan, hvor særlige forhold foreligger, give dispensation til forlængelse af uddannelsens gennemførelse.

Stk. 3. Den studerende har pligt til at deltage i uddannelsen, som den tilrettelægges af professionshøjskolen.

Kapitel 2

Struktur og indhold

§ 4. Uddannelsen består af en fællesdel – grundfagligheden og en specialiseringsdel.

Stk. 2. I fællesdelen – grundfagligheden, svarende til 70 ECTS-point, indgår praktik, svarende til 10 ECTS-point.

Stk. 3. I specialiseringsdelen, svarende til 140 ECTS-point, indgår følgende:

1) Specialiseringsfag, svarende til 60 ECTS-point, inden for hvert af følgende tre områder, hvoraf den studerende skal påbegynde et efter gennemførelse af fællesdelen – grundfagligheden:

a) Dagtilbudspædagogik, der retter sig mod pædagogisk arbejde med 0-5-årige børn.

b) Skole- og fritidspædagogik, der retter sig mod pædagogisk arbejde med skolebørn og unge i alderen 6-18 år.

c) Social- og specialpædagogik, der retter sig mod pædagogisk arbejde med børn og unge med særlige behov og personer med fysisk og psykisk funktionsnedsættelse eller sociale vanskeligheder.

2) Tværprofessionelt element.

3) Tre praktikperioder, svarende til henholdsvis 30, 30 og 5 ECTS-point.

4) Bachelorprojekt, svarende til 15 ECTS-point.

Stk. 4. Professionshøjskolen kan flytte 10 ECTS-point til fællesdelen – grundfagligheden fra specialiseringsdelen med henblik på tilrettelæggelse af forløb med en særlig profil.

§ 5. Uddannelsens kompetencemål, jf. § 4, fremgår af bilagene 1-7 under områderne:

1) Pædagogens grundfaglighed.

2) Dagtilbudspædagogik.

3) Skole- og fritidspædagogik.

4) Social- og specialpædagogik.

5) Tværprofessionelt element.

6) Bachelorprojekt.

7) Valgfrie områder.

Stk. 2. Uddannelsens kompetencemål, jf. stk. 1, beskriver den viden, de færdigheder og den refleksion, den studerende skal kunne demonstrere ved de afsluttende prøver for at have opfyldt målene.

§ 6. Fællesdelen – grundfaglighedens elementer har tre kompetencemål, heraf et for praktik, jf. bilag 1.

Stk. 2. Specialiseringsdelen, jf. § 4, stk. 3, har følgende kompetencemål:

- 1) 4 kompetencemål inden for hver af de tre specialiseringsdele, heraf 1 for hver af de 2 praktikperioder på hver 30 ECTS-point, jf. bilag 2-4.
- 2) 1 valgfrit kompetencemål valgt blandt samtlige af uddannelsens valgfrie kompetencemål, jf. bilag 7.
- 3) 1 kompetencemål i det tværprofessionelle element, jf. bilag 5.
- 4) 1 kompetencemål for bachelorprojektet, jf. bilag 6.

§ 7. Fællesdelen – grundfagligheden, jf. § 4, stk. 2, og specialiseringsdelen, bortset fra praktik, jf. § 4, stk. 3, består af moduler på hver 10-20 ECTS-point.

Stk. 2. Et modul skal være kvalificerende i forhold til et eller flere kompetencemål, jf. bilagene 1-5 og 7.

Stk. 3. Den enkelte professionshøjskole er forpligtet til at udbyde moduler, der kvalificerer til samtlige kompetencemål på pædagoguddannelsen, herunder de valgfrie kompetencemål. De udbudte moduler kan fordeles på flere af professionshøjskolens udbudssteder.

Praktikuddannelsen

§ 8. Praktikken tilrettelægges i fire perioder.

Stk. 2. Første praktik, svarende til 10 ECTS-point, tilrettelægges som ulønnet praktik på 2. semester med 32 arbejdsdage med et gennemsnitligt timetal på 6 timer pr. dag og med 3 studiedage på professionshøjskolen.

Stk. 3. Anden og tredje praktik: To specialiseringspraktikperioder, hver svarende til 30 ECTS point, tilrettelægges som lønnet praktik med start i henholdsvis 3. og 5. semester på et praktiksted i tilknytning til specialiseringsdelen. De to praktikperioder tilrettelægges hver over 6 måneder med et gennemsnitligt ugentligt timetal på 32,5 timer. I hver af de to 6-måneders praktikperioder indgår 10 studiedage på professionshøjskolen. I begyndelsen af anden praktik gennemføres et uddannelsesforløb på 2 dage med førstehjælp varetaget af en formelt anerkendt førstehjælpsinstruktør på professionshøjskolen.

Stk. 4. Fjerde praktik, svarende til 5 ECTS-point, tilrettelægges som ulønnet praktik på 7. semester i sammenhæng med bachelorprojektet på et praktiksted i tilknytning til specialiseringen. Praktikken indeholder den studerendes opsamling af empi og fordeles over 16 arbejdsdage med et gennemsnitligt timetal på 6 timer.

Stk. 5. Studiedagenes formål er at understøtte den studerendes tilegnelse af praktikkens kompetencemål. Uddannelsesinstitutionen tilrettelægger studiedagene med udgangspunkt i de studerendes læring i den konkrete praktik gennem undersøgelse og udvikling af forholdet mellem teori og praksis. De studerendes dokumentation af praktikerfaringer indgår i studiedagene.

Stk. 6. Den studerende har mødepligt til praktikken, herunder studiedagene.

Stk. 7. Regler om de fire praktikperioders placering i uddannelsen fastsættes i studieordningen, jf. § 21, stk. 2, nr. 5.

Stk. 8. Professionshøjskolen kan efter ansøgning dispensere fra § 8, stk. 2 – 4, om ugentligt timetal i praktikperioden, når det ved lægeerklæring godtgøres, at den studerende aktuelt har et skånebehov som ikke kan afhjælpes på anden måde end ved en nedsættelse af timetallet i praktikken. Dispensation forudsætter, at professionshøjskolen vurderer, at den studerende kan opnå læringsmålene for praktikperioden uanset det reducerede timetal.

§ 9. Praktikstedet udarbejder en praktikbeskrivelse, der skal indeholde følgende:

- 1) Beskrivelse af praktikstedet, herunder formål, karakteristik af brugergruppe og arbejdsmetoder.
- 2) Uddannelsesplan for de praktikperioder, praktikstedet kan modtage studerende. Planen skal udarbejdes i overensstemmelse med kompetencemålene for de relevante praktikperioder med angivelse af relevant litteratur, organisering af praktikvejledning og af kontakt til professionshøjskolen. Uddannelsesplanen udarbejdes i samarbejde med professionshøjskolen.

Stk. 2. Praktikstedet har ansvaret for, at den studerende modtager praktikvejledning i overensstemmelse med kompetencemålene for praktikperioden.

Stk. 3. Senest når 2/3 af praktikperioden er forløbet i første, anden og tredje praktikperiode, skal praktikstedet efter møde med professionshøjskolen og den studerende udtale sig om, hvordan den studerende kan opfylde kompetencemålene for den pågældende periode.

§ 10. Professionshøjskolen forbereder forud for hver praktikperiode de studerende på uddannelsen i praktikken, herunder på studiemetoder, og på periodens kompetencemål.

Stk. 2. I løbet af praktikperioden modtager den studerende i studiedagene, jf. § 8, stk. 5, undervisning og vejledning af professionshøjskolen.

Stk. 3. Efter praktikperioden inddrager professionshøjskolen løbende de studerendes erfaringer fra praktikken i undervisningen. Endvidere inddrager professionshøjskolen praktikstedets udtalelse om praktikforløbet i den løbende vejledning af den studerende.

§ 11. Professionshøjskolen kan tillade en studerende at gennemføre praktik i udlandet, når praktikopholdet er et led i et formaliseret uddannelsessamarbejde mellem professionshøjskolen og en uddannelsesinstitution i udlandet, som udbyder en pædagoguddannelse, som niveaumæssigt svarer til den danske. Aftalen mellem de to uddannelsesinstitutioner om modtagelse af studerende i praktik skal være indgået senest 2 måneder før praktikperiodens begyndelse og udarbejdes i overensstemmelse med kompetencemålene for perioden.

Stk. 2. Kravet om, at praktikken skal være lønnet, jf. § 8, stk. 3, kan fraviges, hvis det udenlandske praktiksted skriftligt erklærer, at lønnede praktikforhold ikke er sædvane i det pågældende land, og at det i øvrigt ikke er muligt at yde den studerende løn i praktikken.

Stk. 3. I forbindelse med tilladelsen til praktik i udlandet kan professionshøjskolen fravige § 10, stk. 2, når de hensyn, der ligger til grund for reglen, tilgodeses på anden måde.

Tværfprofessionelle element

§ 12. Det tværfprofessionelle element indgår som en del af specialiseringen. Elementet skal styrke den studerendes kompetencer til at samarbejde på tværs af professionsgrænser og indgå i tværfprofessionel opgavevaretagelse.

Bachelorprojektet

§ 13. Bachelorprojektet indgår som en del af specialiseringen. Bachelorprojektet udarbejdes i tilknytning til den 4. praktikperiode, hvor den studerende indhenter empiri.

Stk. 2. Bachelorprojektet skal være skriftligt og behandle en selvvalgt problemstilling inden for det valgte specialiseringsområde. Problemstillingen skal godkendes af professionshøjskolen.

Udbud

§ 14. Den enkelte professionshøjskoles udbud af de tre specialiseringer skal inden for professionshøjskolens samlede dimensionering for pædagoguddannelsen vægtes i overensstemmelse med antal praktikpladser og arbejdsmarkedets efterspørgsel inden for de tre områder.

Stk. 2. De professionshøjskoler, der udbyder pædagoguddannelsen, har i fællesskab en forpligtelse til at sikre et samlet udbud og volumen af de tre specialiseringer, der sikrer arbejdsmarkedets landsdækkende behov.

§ 15. Professionshøjskolen skal i studieordningen fastsætte kriterier for adgang til hver af specialiseringerne og skal herunder sikre, at der er praktikpladser svarende til de udbudte specialiseringer.

Kapitel 3

Prøver og evaluering

§ 16. Afsluttende prøver i fællesdelen — grundfaglighedens to faglige kompetencemål bedømmes ved intern bedømmelse, jf. § 6, stk. 1. Inden udgangen af den studerendes 2. studieår skal prøverne være bestået for, at den studerende kan fortsætte på uddannelsen.

Stk. 2. Afsluttende prøver i specialiseringsdelens obligatoriske og valgfrie kompetencemål bedømmes med ekstern censur, jf. § 6, stk. 2, nr. 1 og 2.

Stk. 3. Afsluttende prøve i det tværfprofessionelle element bedømmes ved intern bedømmelse, jf. § 6, stk. 2, nr. 3.

Stk. 4. Professionsbachelorprojektet afsluttes i 7. semester ved en mundtlig ekstern prøve, hvor der gives en samlet karakter for projektet og den mundtlige præstation.

Stk. 5. Alle prøver i henhold til stk. 1-4 bedømmes efter 7-trins-skalaen.

§ 17. Første, anden og tredje praktikperiode afsluttes hver med en prøve, der finder sted på praktikstedet eller professionshøjskolen.

Stk. 2. Første og anden praktikperiode bedømmes med intern bedømmelse af en praktikvejleder fra praktikstedet og en underviser udpeget af professionshøjskolen.

Stk. 3. Tredje praktikperiode bedømmes med ekstern bedømmelse af en praktikvejleder fra praktikstedet, en underviser udpeget af professionshøjskolen og en censor.

Stk. 4. De tre praktikperioder bedømmes med »Bestået/Ikke bestået«.

Stk. 5. Bedømmes en praktikprøve til »Ikke bestået« afholder professionshøjskolen en samtale om det videre forløb med den studerende. Som resultat af samtalen kan den studerende i særlige tilfælde tilbydes at gå praktikperioden om én gang.

§ 18. Ved prøverne bedømmes det, i hvilken grad kompetencemålene er opfyldt, jf. bilag 1-7.

Stk. 2. I vurderingen af, i hvilken grad den studerende har opfyldt kompetencemålene, indgår, at den studerende

- 1) kan gøre rede for kendt viden, færdigheder og grundlæggende processer,
- 2) kan fremstille sammenhænge og analysere kendte situationer og problemstillinger gennem anvendelse af tilegnet viden og færdigheder og på den baggrund handle i pædagogisk praksis og
- 3) kan reflektere over og vurdere nye situationer og problemstillinger, som kræver selvstændige vurderinger og alternative måder at handle på i pædagogisk praksis.

Stk. 3. Prøveformerne skal sikre professionskompetencer i forhold til en praksisnær problemstilling.

Stk. 4. For prøverne gælder i øvrigt reglerne i bekendtgørelse om prøver i erhvervsrettede videregående uddannelser (eksamensbekendtgørelsen).

§ 19. Ved afslutningen af hvert modul eller flerhed af moduler evalueres den studerendes udbytte af modulet eller modulerne. Evalueringsformen fastlægges i studieordningen.

Kapitel 4

Studieordning

§ 20. Inden for rammerne af denne bekendtgørelse og eksamensbekendtgørelsen fastsættes de nærmere regler for uddannelsen i en studieordning, jf. § 21.

Stk. 2. Studieordningens fællesdel udarbejdes i fællesskab af de professionshøjskoler, der er godkendt til at udbyde uddannelsen. Studieordningens institutionsdel udarbejdes af den enkelte professionshøjskole.

Stk. 3. Inden en studieordning godkendes og ved væsentlige ændringer heraf, indhentes en udtalelse fra censorformandskabet og aftagerrepræsentanter.

Stk. 4. Studieordningen og væsentlige ændringer heraf træder i kraft ved et studieårs begyndelse.

Stk. 5. Ved udstedelse af ny studieordning og ved væsentlige ændringer af den gældende studieordning skal der fastsættes overgangsregler i studieordningen.

Stk. 6. De gældende og tidligere studieordninger skal være tilgængelige på professionshøjskolens hjemmeside.

§ 21. Studieordningens fællesdel skal indeholde regler om følgende:

- 1) Afsluttende prøver i fællesdelen – grundfaglighedens tre kompetencemål og specialiseringsdelens to obligatoriske kompetencemål, herunder prøveform og tilrettelæggelse.
- 2) Krav til udformning af professionsbachelorprojektet.
- 3) Kriterier for adgang til hver af de tre specialiseringer, jf. § 15.

Stk. 2. Studieordningens institutionsdel skal indeholde regler om følgende:

- 1) Udbud af moduler.
- 2) Hvert modul, herunder
  - a) indhold,
  - b) ECTS-omfang,
  - c) læringsmål,
  - d) evaluering af den studerendes udbytte af moduler og
  - e) kompetencemål, som modulet kvalificerer til, jf. bilag 1-5 og 7.
- 3) Minimumsomfang angivet i ECTS-point for adgang til hver af de afsluttende prøver.
- 4) Tilrettelæggelse og placering af de fire praktikperioder, herunder af studiedage.
- 5) Samspelet mellem praktikken og den øvrige uddannelse.
- 6) Tilrettelæggelse af det tværprofessionelle element, jf. § 12.
- 7) Tilrettelæggelse af og prøve i professionsbachelorprojektet, herunder fjerde praktikperiode.
- 8) Undervisnings- og arbejdsformer.
- 9) Deltagelsespligt, herunder mødepligt, og konsekvenser ved manglende opfyldelse af deltagelsespligten og mulighederne for afhjælpning.
- 10) Muligheden for deltagelse i internationale aktiviteter, herunder studieophold og praktik i udlandet, i internationale udviklingsprojekter og i samarbejde med udenlandske studerende.
- 11) Mulighed for talentforløb.
- 12) Merit.
- 13) Meritpædagoguddannelsen, jf. §§ 25-27.
- 14) Overgangsregler.

Stk. 3. Det skal fremgå af studieordningen, at professionshøjskolen kan dispensere fra de regler i studieordningen, der alene er fastsat af institutionen eller institutionerne, når særlige grunde taler derfor.

Kapitel 5

Andre regler

§ 22. Professionshøjskolen skal tilbyde den studerende rådgivning og vejledning om gennemførelse af uddannelsen. I vejledningstilbuddet skal bl.a. indgå vejledning i den studerendes valg af specialisering, moduler m.v. under hensyntagen til den studerendes ønskede faglige profil og til arbejdsmarkedets behov.

§ 23. For optagelse til uddannelsen gælder bekendtgørelse om adgang til erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

§ 24. I øvrigt gælder de regler om professionsbacheloruddannelser, der er fastsat i bekendtgørelse om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser.

Kapitel 6

Meritpædagoguddannelsen

§ 25. Uddannelsen til meritpædagog udbydes som en særlig tilrettelagt deltidsuddannelse efter reglerne i lov om åben uddannelse (erhvervsrettet voksenuddannelse m.v.) og reglerne i dette kapitel.

Stk. 2. Optagelse på uddannelsen efter stk. 1 er betinget af, at ansøgeren ud over de almindelige adgangskrav til uddannelsen har erfaring fra pædagogisk eller tilsvarende arbejde i et omfang, der svarer til mindst 5 års fuldtidsbeskæftigelse.

Stk. 3. Uddannelsen kan udbydes på de af professionshøjskolernes udbudssteder, der udbyder uddannelsen til professionsbachelor som pædagog.

§ 26. Bekendtgørelsen gælder for uddannelsen med følgende afvigelser:

- 1) Uddannelsen tilrettelægges af professionshøjskolen inden for en ramme svarende til 150 ECTS-point. Uddannelsen kan tilrettelægges på heltid eller deltid, dog kan højst 60 ECTS-point tilrettelægges på heltid for den enkelte studerende.
- 2) Uddannelsen omfatter ikke anden og tredje praktikperiode.
- 3) Placeringen af første og fjerde praktikperiode i uddannelsen følger ikke semesterplaceringen, men placeres i henholdsvis uddannelsens fællesdel – grundfagligheden og uddannelsens specialiseringsdel i forbindelse med udarbejdelse af bachelorprojektet.

§ 27. Studerende, der har kvalifikationer svarende til hele eller dele af en eller flere af uddannelsens dele, jf. § 4, får merit for disse dele.

Stk. 2. Der gives ikke merit for bachelorprojektet.

Kapitel 7

Klage

§ 28. Klage over en afgørelse truffet af professionshøjskolen kan indbringes for Styrelsen for Videregående Uddannelser, når klagen vedrører retlige spørgsmål, jf. dog stk. 4 og 5.

Stk. 2. Klagen indgives til professionshøjskolen. Fastholder professionshøjskolen sin afgørelse, afgiver professionshøjskolen en udtalelse, som klageren skal have mulighed for at kommentere inden for en frist af 1 uge. Professionshøjskolen sender klagen til styrelsen vedlagt udtalelsen og klagerens eventuelle kommentarer hertil.

Stk. 3. Frist for at indgive klage efter stk. 1 er 2 uger fra den dag, professionshøjskolens afgørelse er meddelt klageren.

Stk. 4. Klage over helt eller delvist afslag på merit indbringes via professionshøjskolen for Kvalifikationsnævnet inden for en frist af 4 uger fra den dag, professionshøjskolens afgørelse er meddelt klageren.

Stk. 5. Klage over prøver følger reglerne i eksamensbekendtgørelsen.

Kapitel 8

Ikrafttræden

§ 29. Bekendtgørelsen træder i kraft den 10. april 2017.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 211 af 6. marts 2014 om uddannelsen til professionsbachelor som pædagog ophæves, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Studerende, der er begyndt på uddannelsen til professionsbachelor som pædagog eller meritpædagoguddannelsen før 1. juni 2014 efter bekendtgørelse nr. 1122 af 27. september 2010, kan færdiggøre uddannelsen efter denne bekendtgørelse indtil sommeren 2019, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Uddannelsesinstitutionen kan tilrettelægge overgangsordninger, således at studerende, der er begyndt på uddannelsen til professionsbachelor som pædagog eller meritpædagoguddannelsen før 1. juni 2014, skal færdiggøre uddannelsen efter reglerne i denne bekendtgørelse.

Styrelsen for Forskning og Uddannelse, den 7. april 2017

Niels Christian Beier

/ Rikke Lise Simested

Bilag 1

Kompetencemål for fællesdelen – grundfagligheden

Grundfagligheden giver de studerende kompetencer til professionelt at støtte og facilitere børn, unge og voksnes udvikling, læring, trivsel, medborgerskab og dannelse.

Områder:

- 1) Pædagogiske miljøer og aktiviteter.
- 2) Profession og samfund.
- 3) Pædagogens praksis – 1. praktik.

Område 1: Pædagogiske miljøer og aktiviteter.

Området retter sig mod centrale videns- og færdighedsmål, som danner et fagligt pædagogisk udgangspunkt for det samlede pædagogiske arbejdsområde.

Kompetencemål: Den studerende kan med udgangspunkt i børn, unge og voksnes forudsætninger og perspektiver etablere, vurdere og evaluere pædagogiske miljøer og aktiviteter, der understøtter børn, unge og voksnes udvikling, samt i relation til dette redegøre for faglige vurderinger og valg.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
pædagogiske teorier og paradigmer, herunder forskellige former for målsætning af og dannelsesidealer i pædagogiske miljøer og aktiviteter,	med udgangspunkt i pædagogiske teorier og værdier formulere mål og dannelsesidealer for pædagogisk praksis,
socialiserings- og interaktionsprocesser samt inkluderende pædagogisk praksis,	formulere faglige mål, midler og metoder til understøttelse af det enkelte menneskes trivsel og sociale udvikling og til udvikling af inkluderende fællesskaber,
børn, unge og voksnes sociale, emotionelle, sproglige, kognitive, fysiske, motoriske og sansmæssige forudsætninger og udvikling,	anvende viden om børn, unge og voksnes udvikling, forudsætninger og perspektiver i pædagogisk praksis,
udvikling af sprog og kommunikation, herunder ved brug af IT,	formulere faglige mål, midler og metoder, der understøtter det enkelte menneskes sprogudvikling og kommunikationskompetence,
hvordan forskellige individuelle, sociale og kulturelle faktorer kan påvirke udvikling og læring,	differentiere omsorg og pædagogiske indsatser, så de tilgodeser børn, unge og voksnes dannelse,

kønsidentitet, seksualitet, ligestilling og familiefor- mer,	formulere faglige mål og midler til skabelse af rum for men- skers mangfoldighed og til understøttelse af kønnenes lige mulig- heder,
natur, miljø og matematik samt pædagogisk-didakti- ske aktiviteter inden for disse områder,	tilrettelægge, gennemføre og evaluere natur- og miljøpædagogi- ske aktiviteter,
idræt og bevægelse og pædagogisk-didaktiske akti- viteter knyttet hertil,	tilrettelægge, gennemføre og evaluere pædagogiske idræts- og bevægelsesaktiviteter,
musisk-æstetisk virksomhed og pædagogisk-didakti- ske aktiviteter knyttet hertil,	tilrettelægge, gennemføre og evaluere musik-æstetiske forløb,
kunstneriske og håndværksmæssige arbejdsproces- ser og udtryksformer samt pædagogiske-didaktiske aktiviteter inden for disse områder og	tilrettelægge, gennemføre og evaluere kunstneriske og hånd- værksmæssige forløb og
videnskabeligt baserede tilgange og metoder til til- rettelæggelse, undersøgelse og udvikling af pæda- gogisk praksis, herunder evidensbaserede metoder, og hvordan disse kan anvendes i praksis.	redegøre for og anvende teorier og metoder om og for pædago- gisk praksis.

Område 2: Profession og samfund.

Området retter sig mod den samfundsmæssige og historiske kontekst for pædagogprofessionens virkefelt og aktuelle vilkår.

Kompetencemål: Den studerende kan fagligt begrunde pædagogisk arbejde i relation til den samfundsmæssige, histori-
ske, institutionelle og professionelle sammenhæng.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
velfærdssamfundets udvikling og globalisering, om medborgerskab og demokrati,	varetage pædagogiske aktiviteter med henblik på udvikling af børn, unge og voksnes medborgerskab og demokratiske dan- nelse,
grundlæggende træk ved pædagogprofessionens udvikling samt om forandringer i pædagogiske para- digmer over tid,	analysere, diskutere og vurdere aktuelle paradigmer i pæda- gogisk praksis og i samfundet,
pædagogprofessionens placering i forhold til til- grænsende professioner, myndigheder og offentlig- hed,	bringe sin faglighed i spil i samarbejdet med andre professio- ner og i interaktionen med relevante samfundsinstitutioner,
professionsetik og værdier, som disse udfolder sig i relationen, professionen og samfundet,	analysere og vurdere værdier og etiske dilemmaer i pædago- giske sammenhænge samt analysere og vurdere sin egen rolle i relationelt arbejde,
sundhedsfremme og forebyggelse, herunder tidlig opsporing, samt om gældende lovgivning inden for området,	identificere sundhedsmæssige og sociale problemstillinger samt formulere pædagogiske handlemuligheder i relation her- til,
risikofaktorer og signaler på mistrivsel hos børn, unge og voksne,	identificere og reagere på børn, unge og voksne, der viser tegn på mistrivsel i pædagogisk praksis,
professionel kommunikation og	indgå i professionelle samtaler med børn, unge, voksne, pårø- rende og myndigheder og
politiske, organisatoriske og lovgivningsmæssige rammer og betingelser for udøvelsen af pædagogisk arbejde.	identificere pædagogiske opgaver og udfordringer givet af de eksisterende rammer og vilkår samt udpege handlemuligheder inden for disse rammer.

Område 3: Pædagogens praksis – 1. praktik.

Området retter sig mod deltagelse i pædagogisk praksis inden for det pædagogiske arbejdsområde.

Kompetencemål: De studerende kan begrunde, tilrettelægge, gennemføre og evaluere pædagogiske aktiviteter gennem
deltagelse i pædagogisk praksis på praktikstedet, herunder vurdere egne læreprocesser i praksis.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
praktikstedets målgrupper samt praktikstedets pædagogiske og samfundsmæssige opgaver,	anvende viden om praktikstedets samfundsmæssige opgaver i tilrettelæggelsen af det pædagogiske arbejde,
målsætning, tilrettelæggelse og organisering af pædagogisk praksis, herunder om pædagogiske metoders effekter,	målsætte, tilrettelægge, gennemføre og evaluere pædagogisk praksis med inddragelse af viden om effekten af forskellige pædagogiske metoder,
evaluerings-, undersøgelses- og dokumentationsformer og	dokumentere og evaluere egen deltagelse i pædagogisk praksis, herunder reflektere over kvaliteten i egne læreprocesser, og
såvel den sundhedsmæssige som den dannelsesmæssige betydning af sunde madvaner, måltidskultur, hygiejne og indeklima.	anvende viden om sundhed og sundhedsfremme i tilrettelæggelsen af det pædagogiske arbejde.

Bilag 2

Kompetencemål for specialiseringsdelen: Dagtilbudspædagogik

Pædagoger med denne specialisering har særlige kompetencer til at arbejde inden for den del af det pædagogiske arbejdsområde, der retter sig mod 0–5-årige. De vil i særlig grad have kompetencer til at skabe og udvikle pædagogiske miljøer og aktiviteter, hvor der på et pædagogisk fagligt grundlag skabes optimale betingelser for et stimulerende og trygt børneliv.

Områder:

- 1) Barndom, kultur og læring.
- 2) Profession og organisation.
- 3) Relation og kommunikation – 2. praktikperiode.
- 4) Samarbejde og udvikling – 3. praktikperiode.

Område 1: Barndom, kultur og læring.

Området retter sig mod inddragelsen af kultur, natur og æstetiske udtryksformer i pædagogiske aktiviteter, der understøtter børns udvikling, trivsel, dannelse og læring.

Kompetencemål: Den studerende kan anvende natur samt kulturelle medier og udtryksformer til at skabe udviklings- og læreprocesser for 0-5 årige børn samt inddrage børns perspektiv, deres kreativitet og leg i pædagogiske aktiviteter.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
pædagogiske læreplaner, herunder pædagogiske og didaktiske overvejelser knyttet til børns leg, udvikling og læring,	udarbejde pædagogiske læreplaner og på baggrund heraf tilrettelægge, gennemføre og evaluere pædagogiske aktiviteter,
barndom, historiske forandringer i synet på børn og på inddragelse af barnets perspektiv i pædagogisk praksis,	undersøge og inddrage børns perspektiver i organisationen og tilrettelæggelsen af pædagogisk arbejde,
det 0-5 årige barns trivsel, dannelse, leg, læring og udvikling,	anvende viden om børns udvikling og forudsætninger i pædagogisk praksis i dagtilbud,
børns forskellige opvækstvilkår og livsbetingelser,	identificere pædagogiske problemstillinger i relation til børns forskellige livsbetingelser,

børns sproglige udvikling og om sprogstimulering, herunder skriftsprogets betydning,	understøtte børns almene kommunikative og sproglige kompetenceudvikling,
etnicitet, to-sprogethed og kulturforståelse,	etablere, analysere og vurdere kulturmøder,
natur, matematisk opmærksomhed og teknik samt pædagogiske aktiviteter inden for dette område målrettet 0-5 årige børn,	udvikle, gennemføre og evaluere pædagogiske aktiviteter inden for natur, matematisk opmærksomhed og teknik, herunder inddrage barnets perspektiv og relevant pædagogisk viden,
krop og bevægelse, samt pædagogiske aktiviteter inden for dette område målrettet 0-5 årige børn og	udvikle, gennemføre og evaluere pædagogiske aktiviteter inden for krop og bevægelse, herunder inddrage barnets perspektiv og relevant pædagogisk viden og
kulturelle, musiske og æstetiske udtryks- og læringsformer samt pædagogiske aktiviteter inden for dette område målrettet 0-5 årige børn.	inddrage litterære, musikalske, dramatiske og visuelle udtryks- og læringsformer samt barnets perspektiv og relevant pædagogisk viden i sin pædagogiske praksis.

Område 2: Profession og organisation.

Området retter sig mod de organisatoriske rammer for professionel pædagogisk praksis, herunder samarbejdet med forældre, frivillige og andre professioner.

Kompetencemål: Den studerende kan reflektere, vurdere, begrunde og kvalificere pædagogisk arbejde på baggrund af de organisatoriske og professionelle rammer.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
historiske forandringer i pædagogisk arbejde med 0-5 årige samt professionens aktuelle opgaver og udfordringer,	forholde sig vurderende til opgaver og udfordringer inden for pædagogisk arbejde med 0-5 årige samt kvalificere pædagogisk praksis på den baggrund,
dagtilbuddenes organisation og ledelse, herunder viden om organisationskultur,	analysere og vurdere organisations- og ledelsesmæssige forhold af betydning for pædagogisk praksis for 0-5-årige,
professionsetik og etiske dilemmaer i pædagogisk praksis for 0-5 årige,	analysere og vurdere etiske problemstillinger på en måde, så det bidrager til kvalificering af pædagogisk praksis,
børn i udsatte positioner, social- og specialpædagogiske indsatser og inkluderende praksis,	understøtte det enkelte barns udvikling gennem tidlig opsporing og tilrettelæggelse af pædagogiske aktiviteter, der inkluderer og fremmer forpligtende fællesskaber,
tværprofessionelt samarbejde, herunder samarbejde om børns overgange mellem forskellige institutionstyper,	samarbejde med fagpersoner på tværs af professioner og kompetenceområder, herunder samarbejde om børns overgange mellem forskellige institutionstyper,
forældresamarbejde og inddragelse af forældre i forhold til børns udvikling,	tilrettelægge forældresamarbejde med udgangspunkt i det enkelte barn og børnegruppens trivsel, læring og udvikling,
pædagogens rolle og opgaver i forhold til samarbejdet med frivillige og civilsamfund,	inddrage frivillige og civilsamfund i pædagogisk praksis,
gældende retsgrundlag og relevante internationale konventioner og	agere professionelt inden for gældende retsgrundlag og varetage skriftlig kommunikation med relevante samarbejdspartnere og
videnskabelige teorier og metoder i relation til pædagogisk praksis, herunder evidensbaserede metoder.	analysere og vurdere videngrundlaget for pædagogisk praksis, herunder anvende videnskabelige metoder til undersøgelse og udvikling af pædagogisk praksis.

Område 3: Relation og kommunikation – 2. praktikperiode.

Området retter sig mod relationer, samspil og kommunikation i pædagogisk praksis med 0-5-årige børn, herunder betydningen af børns forskellige livsbetingelser for trivsel, relationer og kommunikation.

Kompetencemål: Den studerende kan skabe relationer til det enkelte barn og børnegruppen, støtte børnene i at indgå i relationer til hinanden, støtte udviklingen af børns kommunikative kompetencer, beherske professionel kommunikation samt reflektere over sine egne evner til at kommunikere og indgå i relationer.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
det 0-5 årige barns forudsætninger og udviklingsmuligheder, herunder børn med særlige behov,	tilrettelægge differentierede pædagogiske aktiviteter gennem analyse af børns forudsætninger, interaktion og kommunikation,
samspil og interaktion samt relationernes betydning for det 0-5 årige barns leg, læring, socialisering, trivsel og udvikling,	skabe nærværende relationer og understøtte det enkelte barns udfoldelses- og deltagelsesmuligheder i fællesskabet,
dialog og professionel kommunikation,	kommunikere nuanceret, præcist og forståeligt med børn, familier og kolleger,
leg, legeteorier og legekulturer,	rammesætte børns leg,
kropslig, kreativ, musisk og æstetisk læring og udfoldelse i pædagogisk praksis og	målsætte, tilrettelægge og evaluere pædagogiske aktiviteter og generelt motivere og understøtte børns leg og æstetiske, musiske og kropslige udfoldelse og
omsorg, sundhedsfremmende og forebyggende arbejde.	tilrettelægge, gennemføre og evaluere indsatser for omsorg, sundhed og forebyggelse.

Område 4: Samarbejde og udvikling – 3. praktikperiode.

Området retter sig mod systematisk og videnbaseret refleksion over og bidrag til udvikling og innovation i pædagogisk praksis.

Kompetencemål: Den studerende skal målrettet kunne tilrettelægge, gennemføre, dokumentere og evaluere aktiviteter og læreprocesser, der støtter barnets trivsel, læring, dannelse og udvikling. I den forbindelse skal den studerende på et fagligt grundlag kunne udfordre eksisterende praksis, afsøge og vurdere alternative muligheder og bidrage til udvikling af pædagogisk praksis.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
samfundsmæssige og institutionelle problemstillinger forbundet med pædagogisk arbejde i dagtilbud,	identificere, analysere og vurdere samfundsmæssige rammer og institutionskulturens betydning for samarbejde, pædagogisk udvikling og kvalitet,
leg, bevægelse, natur- og kulturoplevelser, digitale medier samt skabende aktiviteterets betydning for 0-5 åriges dannelse, trivsel, læring og udvikling,	udvikle det fysiske, psykiske, sociale og æstetiske børnemiljø,
forandringsprocesser og innovation,	bidrage til udvikling af pædagogisk praksis gennem innovative og eksperimenterende tiltag,
inddragelse af børn og forældres perspektiv i udviklings- og forandringsprocesser,	inddrage børn og forældres ideer og kreativitet som en del af pædagogiske udviklings- og forandringsprocesser,
didaktiske og pædagogiske metoder til udvikling af pædagogisk praksis, herunder dokumentation og evaluering, og	sætte mål, anvende dokumentations- og evalueringsmetoder og udvikle viden gennem deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion over pædagogisk praksis og
førstehjælp.	udføre grundlæggende førstehjælp.

Kompetencemål for specialiseringsdelen: Skole- og fritidspædagogik

Pædagoger med denne specialisering har særlige kompetencer til at arbejde inden for den del af det pædagogiske arbejdsområde, der retter sig mod børn og unge i 6-18 års alderen. De har i særlig grad viden om børns og unges udvikling, læring samt didaktik og dannelse. Pædagogen har kompetencer til at indgå i skolens samlede aktivitetsområde, herunder i undervisningen samt i det fritidspædagogiske område.

Områder:

- 1) Barndom, ungdom, didaktik og dannelse.
- 2) Identitet og fællesskab.
- 3) Udviklings- og læringsrum – 2. praktik.
- 4) Samarbejde og udvikling – 3. praktik.

Område 1: Barndom, ungdom, didaktik og dannelse.

Området retter sig mod børns og unges læring, dannelse, fællesskaber og udvikling, herunder inddragelse af børns og unges perspektiv i pædagogisk praksis.

Kompetencemål: Den studerende kan med inddragelse af pædagogiske og didaktiske teorier tilrettelægge, gennemføre og analysere pædagogiske aktiviteter, inkluderende læringsmiljøer, lærings- og undervisningsforløb med henblik på, at børns og unges trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
6–18 åriges kognitive, emotionelle, fysiske, motoriske og sansemæssige forudsætninger og udvikling,	anvende viden om børns og unges udvikling og forudsætninger i pædagogisk praksis i skole og fritidstilbud,
hvordan pædagogisk praksis kan understøtte undervisning, udvikling og læring i skole og fritidstilbud,	tilrettelægge, gennemføre og evaluere aktiviteter, der understøtter undervisning og læring i skole og fritidstilbud, herunder varetage den understøttende undervisning i skolen,
læring, læringsmål og motivation,	basere pædagogisk arbejde på indsigt i forskellige teorier om læring og motivation, herunder de forskellige teoriers potentialer, begrænsninger og menneskesyn,
børns og unges kropslige, kulturelle og musisk-kreative udvikling og om aktivitetsmuligheder inden for bevægelse og æstetiske udtryksformer,	tilrettelægge, gennemføre og evaluere aktiviteter, der fremmer børns og unges nysgerrighed, interesse og aktive deltagelse inden for de kropslige, kreative og musiske områder,
natur, matematisk opmærksomhed, teknik og udeliv samt pædagogiske aktiviteter inden for dette område målrettet børn og unge,	udvikle, gennemføre og evaluere pædagogiske aktiviteter inden for natur, matematisk opmærksomhed, teknik og udeliv, herunder inddrage børns og unges perspektiv samt relevant pædagogisk viden,
børns og unges mediebrug og mediekultur, om udviklingen af børns it- og mediekompetencer og mediedannelse samt om it og mediernes forskellige udtryksformer,	vurdere og anvende forskellige it, medier og mediekritiske tilgange i pædagogisk praksis - både analoge og digitale,

professionsetik og etiske dilemmaer i pædagogisk praksis for børn og unge og	analysere og vurdere etiske problemstillinger på en måde, så det bidrager til kvalificering af pædagogisk praksis, og
pædagogiske og didaktiske teorier og metoder, der retter sig mod såvel fritids- som skoleområdet.	vurdere og anvende pædagogisk og didaktisk teori i pædagogisk praksis.

Område 2: Identitet og fællesskab.

Området retter sig mod børns og unges identitetsdannelse, relationer, inklusion og fællesskaber.

Kompetencemål: Den studerende kan varetage og analysere pædagogisk arbejde, der støtter og faciliterer børns og unges læring, udvikling, inklusion, trivsel og perspektiver.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
børns og unges socialisering og identitetsdannelse, herunder krop og seksualitet,	understøtte børns og unges socialisering, identitetsdannelse og perspektiver,
grupperelationer, gruppeprocesser og gruppeledelse,	understøtte børne- og ungegruppers trivsel, interaktion, udvikling og normdannelse og fremme deres muligheder for deltagelse og udfoldelse i inkluderende fællesskaber,
sprog, sproglige udtryksformer og sprogtiltagelse,	motivere og understøtte børns udvikling af et nuanceret og varieret sprog i alle typer af aktiviteter,
leg, legeteorier og legekulturer i historisk og aktuell belysning,	etablere inkluderende læringsmiljøer gennem motivering og understøttelse af legende processer,
etnicitet, kulturforståelse, kulturelle fællesskaber, to-sprogethed og integrationsprocesser,	identificere integrationsmuligheder blandt børn og unge og understøtte udviklingen af kulturelle fællesskaber,
forældresamarbejde og inddragelse af forældre i forhold til børns og unges udvikling,	tilrettelægge forældresamarbejde med udgangspunkt i det enkelte barn eller unges trivsel, læring og udvikling,
gældende lovgivning på skole- og fritidsområdet, herunder internationale konventioner,	agere professionelt inden for det gældende retsgrundlag og varetage skriftlig kommunikation med offentlige myndigheder,
social mobilitet samt social- og specialpædagogiske metoder i en pædagogisk sammenhæng og	anvende differentierede metoder med henblik på understøttelse af børns og unges sociale mobilitet og chancelighed og
videnskabelige teorier og metoder i relation til pædagogisk praksis, herunder evidensbaserede metoder.	analysere og vurdere videngrundlaget for pædagogisk praksis, herunder anvende videnskabelige metoder til undersøgelse og udvikling af pædagogisk praksis.

Område 3: Udviklings- og læringsrum – 2. praktik.

Området retter sig mod pædagogisk arbejde i forskellige udviklings- og læringsrum dvs. skole- og fritidsinstitutioner, herunder tilrettelæggelse og gennemførelse af og kommunikation om pædagogiske aktiviteter i pædagogisk praksis.

Kompetencemål: Den studerende kan skabe sammenhænge mellem forskellige udviklings- og læringsrum og varetage pædagogiske og didaktiske opgaver i fritidstilbud og skole samt indgå i professionel kommunikation herom.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
professionsfaglig kommunikation, argumentation og samarbejde,	kommunikere og samarbejde professionelt med forældre, kolleger, lærere og andre relevante aktører,
ledelse af udviklings- og læringsrum, herunder om klasserumsledelse,	motivere, lede og samle børn og unge om konkret læring,
didaktik og metodik knyttet til læring,	redegøre for sammenhængen mellem metodiske og didaktiske overvejelser og egen pædagogiske praksis,

bevægelsesmæssige, musiske, æstetiske og kreative processers betydning for trivsel, læring og udvikling,	tilrettelægge, gennemføre og evaluere differentierede læreprocesser inden for udvalgte områder, herunder inddrage børn og unges perspektiv,
omsorg, sundhedsfremmende og forebyggende arbejde og	tilrettelægge, gennemføre og evaluere indsatser, der styrker forebyggelse samt børn og unges omsorg og sundhed, og
6-18 åriges forudsætninger og udviklingsmuligheder, herunder børn med særlig behov.	tilrettelægge differentierede pædagogiske aktiviteter gennem analyse af børn og unges forudsætninger og udviklingsmuligheder.

Område 4: Samarbejde og udvikling – 3. praktik.

Området retter sig mod tværprofessionelt samarbejde og det lovgivningsmæssige og organisatoriske grundlag for pædagogens ansvar og opgaver.

Kompetencemål: Den studerende kan arbejde tværprofessionelt med udvikling af skole- og fritidspædagogik, så børn og unges trivsel, udvikling og læring fremmes.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
institutionelle og organisatoriske rammer for det skole- og fritidspædagogiske arbejde,	agere professionelt inden for de givne institutionelle og organisatoriske rammer for området,
tværprofessionelt samarbejde med lærere og andre faggrupper, herunder teamsamarbejde og kollaborative fællesskaber,	analysere, vurdere og agere på faglige udfordringer i samarbejdet med lærere og andre faggrupper,
praktikstedets organisation i forhold til tværprofessionelt samarbejde,	indgå i samt analysere og vurdere praktikstedets tværprofessionelle samarbejdspraksis,
forandringsprocesser og innovation,	deltage i udviklingen af den pædagogiske praksis gennem innovative og eksperimenterende tiltag,
didaktiske og pædagogiske metoder til udvikling af pædagogisk praksis, herunder dokumentation og evaluering, og	sætte mål, anvende dokumentations- og evalueringsmetoder og udvikle viden gennem deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion over pædagogisk praksis og
førstehjælp.	udføre grundlæggende førstehjælp.

Bilag 4

Kompetencemål for specialiseringsdelen: Social- og specialpædagogik

Pædagoger med denne specialisering har særlige kompetencer til at indgå i social- og specialpædagogisk arbejde med mennesker i forhold til tre overordnede målgrupper:

- A. Børn og unge med særlige behov.
- B. Mennesker med sociale vanskeligheder.
- C. Mennesker med psykiske og/eller fysiske funktionsnedsættelser.

Områder:

- 1) Mennesker i udsatte positioner.
- 2) Identitet og fællesskab.

3) Relation og kommunikation – 2. praktikperiode.

4) Samarbejde og udvikling – 3. praktikperiode.

Område 1: Mennesker i udsatte positioner.

Området retter sig mod de tre målgruppers forudsætninger og udviklingsmuligheder samt de social- og specialpædagogiske lærings-, udviklings- og omsorgsopgaver, der knytter sig hertil.

Kompetencemål: Den studerende kan med udgangspunkt i de tre målgruppers forudsætninger og perspektiver identificere og varetage pædagogiske opgaver i relation hertil. Den studerende har indsigt i social- og specialpædagogiske paradigmer, vidensformer og metoder.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
socialvidenskabelige og psykologiske teorier, der belyser vilkår og forudsætninger hos mennesker i almindelighed og mennesker i udsatte positioner i særdeleshed,	identificere og understøtte muligheder i det social- og specialpædagogiske arbejde med en specifik målgruppe,
forandringer i synet på mennesker i udsatte positioner og på de social- og specialpædagogiske opgaver over tid,	basere pædagogisk praksis på analyser og vurderinger af aktuelle paradigmer i det social- og specialpædagogiske arbejde og i samfundet,
normer, værdier, konventioners funktioner og udbredelse og om normalitetsbegrebets relativitet,	identificere og forholde sig kritisk til egne og andres normer, værdier, konventioner og normalitetsbegreber om en given målgruppe,
marginaliserings- og stigmatiseringsprocesser,	bidrage til at modvirke marginalisering og stigmatisering af mennesker i udsatte positioner,
etiske og institutionelle dilemmaer vedrørende det udsatte menneskes autonomi og mestring af eget liv,	understøtte autonomi og mestring af eget liv for mennesker i udsatte positioner,
overordnede mål og værdier i social- og specialpædagogiske indsatser,	anvende begreber som trivsel, udvikling, livskvalitet og deltagelse på en måde, der kvalificerer praksis,
udvikling, læring og livsbetingelser hos mennesker inden for de tre målgrupper,	basere en differentieret pædagogisk indsats på det enkelte menneskes situation, perspektiv og forudsætninger,
sundhedsfremmende og forebyggende arbejde, herunder kost, motion og seksualitet, og	tilrettelægge, gennemføre og evaluere sundhedspædagogiske og forebyggende indsatser og aktiviteter og
socialpsykiatri, psykiatriske behandlingsformer, fysiske og psykiske funktionsnedsættelser, diagnoser og medicinsk behandling.	basere social- og specialpædagogiske indsatser og aktiviteter på indsigt i menneskers forudsætninger og deres perspektiver på egne udviklingsmuligheder.

Område 2: Identitet og fællesskab.

Området retter sig mod den enkelte og fællesskabet, herunder relations- og netværksdannelse, social interaktion og inklusion.

Kompetencemål: Den studerende kan tilrettelægge, gennemføre og evaluere social- og specialpædagogiske indsatser og aktiviteter, der sigter mod at fremme trivsel og livskvalitet, og som understøtter de tre målgruppers udvikling, læreprocesser og deltagelse i fællesskaber.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
forskellige kropslige, emotionelle, kognitive, sociale og kommunikative udviklingsmønstre hos mennesker inden for de tre målgrupper,	tilrettelægge, gennemføre og evaluere pædagogiske indsatser og processer, som fremmer trivsel, udvikling, livskvalitet og deltagelse,

forholdet mellem individ og fællesskab og om deltagelsesfremmende social- og specialpædagogiske indsatser,	identificere potentialer og udfordringer i forholdet mellem individ og fællesskab og understøtte udviklingen af det enkelte menneskes identitet og aktive deltagelse i fællesskaber, herunder inddrage lokalsamfund, fritidsliv og skole/arbejde,
inklusions- og eksklusionsmekanismer, herunder om grupperelationer, gruppeprocesser og gruppeledelse,	identificere og fremme inkluderende processer i konkrete fællesskaber,
rehabiliterende indsatser og centrale individuelle og sociale aspekter af menneskers mestringsprocesser,	iværksætte rehabiliterende indsatser, der understøtter det enkelte menneskes mestringsprocesser,
krop, bevægelse, natur, kultur og æstetiske udtryks- og læringsformer,	inddrage udvalgte dele af kropslige, bevægelsesmæssige, musikalske, dramatiske, naturmæssige og æstetiske udtryksformer i pædagogisk praksis,
forskellige rammebetingelser, herunder bo- og institutionsformer, hjælpemidler og teknologi og digitale medier,	analysere og vurdere forskellige institutionelle rammers og hjælpemidlers betydning for menneskers udvikling og for det social- og specialpædagogiske arbejde,
etnicitet, kulturforståelse, kulturelle fællesskaber, to-sprogethed og integrationsprocesser,	identificere integrationsmuligheder blandt børn og unge og understøtte udviklingen i kulturelle fællesskaber,
det socialpolitiske og retslige grundlag for udøvelsen af social- og specialpædagogik samt om gældende internationale konventioner og	agere professionelt inden for gældende retsgrundlag og varetage skriftlig kommunikation med relevante samarbejdspartnere, herunder i forhold til udredning, og
teorier og metoder i relation til pædagogisk praksis, herunder evidensbaserede metoder.	vurdere videngrundlaget for pædagogisk praksis, herunder anvende videnskabelige metoder til undersøgelse og udvikling af pædagogisk praksis.

Område 3: Relation og kommunikation – 2. praktikperiode.

Området retter sig mod pædagogens relationer, professionelle kommunikation og pædagogiske aktiviteter og midler i pædagogisk praksis.

Kompetencemål: Den studerende kan kommunikere professionelt i relation til målgruppen og kolleger og kan på den baggrund gennemføre pædagogiske aktiviteter på et etisk forsvarligt grundlag.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
kommunikationsformer og relationsdannelse, herunder om den professionelle samtale,	kommunikere professionelt, etablere og indgå i professionelle relationer til mennesker i udsatte positioner,
professionsetik og pædagogiske værdier,	analysere og vurdere etik, magt og ligeværd i sin egen og andres tilgang til det enkelte menneske og til fællesskaber,
konflikt- og voldsforebyggelse, konfliktnedtrapping og udadreagerende adfærd,	vurdere konflikter, forebygge og håndtere konflikter samt evaluere indgreb i konflikt- og voldsepisoder,
bevægelsesmæssige, musiske, æstetiske og kreative processers betydning i den socialpædagogiske praksis og	tilrettelægge, gennemføre og evaluere pædagogiske aktiviteter inden for udvalgte områder, herunder inddrage børn, unge og voksnes kreativitet og perspektiv og
hjælpemidler og professionsteknologier i et lærings- og udviklingsperspektiv.	vurdere og anvende hjælpemidler og professionsteknologier i samarbejde med mennesker med særlige behov med henblik på at understøtte udvikling og læring.

Område 4: Samarbejde og udvikling – 3. praktikperiode.

Området retter sig mod samarbejdsrelationer i og udvikling af social- og specialpædagogisk praksis i samspil med målgrupperne.

Kompetencemål: Den studerende kan gennem udvikling af pædagogisk praksis understøtte de tre målgruppers lærings-, udviklings- og omsorgsbehov og perspektiver i samarbejde med relevante aktører.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
institutionelle, organisatoriske og ledelsesmæssige rammer for social- og specialpædagogiske indsatser,	agere professionelt inden for de givne institutionelle, organisatoriske og ledelsesmæssige rammer,
forskellige social- og specialpædagogiske tilgange og metoder,	foretage en faglig vurdering af de metoder, som anvendes på praktikstedet,
tilgrænsende fagligheder og rammerne for tværprofessionelt samarbejde,	indgå i tværprofessionelt samarbejde om løsningen af konkrete opgaver og/eller problemstillinger,
opgave- og ansvarsfordeling mellem målgrupperne, professionelle, frivillige og pårørende,	redegøre for egen faglighed, opgaver og ansvar i et mangefacetteret samarbejde,
forandringsprocesser og innovation,	deltage i udviklingen af den pædagogiske praksis gennem innovative og eksperimenterende tiltag,
didaktiske og pædagogiske metoder til udvikling af pædagogisk praksis, herunder dokumentation og evaluering, og	sætte mål, anvende dokumentations- og evalueringsmetoder og udvikle viden gennem deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion over pædagogisk praksis og
førstehjælp.	udføre grundlæggende førstehjælp.

Bilag 5

Kompetencemål for Tværprofessionelt element

Område: Tværprofessionelt samarbejde

Området retter sig mod samarbejde om indkredsning og udvikling af helhedsorienterede løsninger på tværs af den offentlige, private og frivillige sektor.

Kompetencemål: Den studerende kan identificere, analysere og reflektere over tværprofessionelle og tværsektorielle dilemmaer og potentialer og skal indgå i, koordinere og lede helhedsorienterede og tværgående samarbejdsprocesser.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
- pædagogers og andres professionsforståelse, faglighed og handlekompetence, herunder lærere, sygeplejersker og socialrådgivere, → velfærdssamfundets forskellige sektorer, aktører og deres forskellige perspektiver på opgaver og udfordringer og → lovgivning og politiske rammer for det tværgående samarbejde,	basere sin deltagelse i tværprofessionelt samarbejde med eksempelvis lærere, sygeplejersker og socialrådgivere på refleksioner over pædagogers faglighed, roller og ansvar og skabe helhedsorienterede løsninger ved at inddrage relevante samarbejdspartners faglighed, roller og ansvar i opgaveløsningen,
samarbejdsformer, herunder kommunikative metoder og strategier, der understøtter det tværgående samarbejde,	formidle pædagogisk faglighed og indsigt til professionelle, brugere og andre centrale parter i en helhedsorienteret praksis,
empiriske undersøgelser af, hvad der kendetegner tværprofessionelle og tværsektorielle samskabelsesprocesser,	identificere og tage højde for muligheder og barrierer i det tværprofessionelle og tværsektorielle samarbejde, herunder analysere og agere i et felt med etiske dilemmaer,
projekt- og procesledelse, herunder procesværktøjer, der kan understøtte samarbejdsformer og samskabende processer, og	koordinere projekter og anvende procesværktøjer i samskabende processer og
rammerne for samt potentialer og udfordringer i arbejdet med brugerinddragelse.	udvikle fællesskaber og skabe forandring og værdi ved selvstændigt at indgå i og koordinere samarbejde, der involverer brugere, professionelle og frivilliges netværk og ressourcer.

Bilag 6

Kompetencemål for Bachelorprojektet

Område: Bachelorprojektet, herunder 4. praktikperiode.

Bachelorprojektet udspringer af den studerendes specialiseringsområde. Bachelorprojektet og den tilhørende bachelorpraktik tager udgangspunkt i en professionsrelevant problemstilling.

Bachelorprojektets problemformulering danner grundlag for en empirisk og teoretisk analyse, identifikation af udviklingsmuligheder og perspektivering af praksis.

Kompetencemål: Den studerende kan identificere, undersøge, udvikle og perspektivere pædagogfaglige problemstillinger.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
virkefelter for den pædagogiske profession,	identificere, afgrænse og undersøge en relevant professionsfaglig problemstilling af både teoretisk og praktisk karakter,
pædagogfaglig udvikling og innovation,	identificere og fagligt vurdere muligheder for udvikling og kvalificering af pædagogisk praksis,
pædagogens professionsfaglighed og professionsetik,	formidle etiske og handleorienterede overvejelser, der kvalificerer pædagogisk samspil, og demonstrere professionsfaglig dømmekraft,
følgende forholds indflydelse på den valgte problemstilling: →Kulturelle og sociale. →Institutionelle og organisatoriske. →Historiske, samfundsmæssige og internationale,	inddrage organisatoriske og samfundsmæssige forhold i perspektiveringen af den valgte problemstilling,
nationale og internationale forsknings- og udviklingsresultater af relevans for den valgte problemstilling,	inddrage viden og forskning i en faglig argumentation,
empiriske undersøgelsesmetoder samt deres muligheder og begrænsninger og	vurdere og begrunde valget af metoder til indsamling af empiri og
opgaveskrivning og faglig formidling.	formidle analyse- og undersøgelsesresultater mundtligt og skriftligt.

Bilag 7

Kompetencemål for Valgfrie områder

Den studerende erhverver kompetencer til at kunne deltage i og lede udviklingsprocesser inden for det valgte kompetenceområde.

Områder:

- 1) Kreative udtryksformer.
- 2) Natur og udeliv.

- 3) Sundhedsfremme og bevægelse.
- 4) Medier og digital kultur.
- 5) Kulturprojekter og kulturelt iværksætter.
- 6) Social innovation og entreprenørskab.
- 7) Kulturmøde og interkulturalitet.

Område 1: Kreative udtryksformer.

Området retter sig mod at lede og understøtte æstetiske og kreative udtryksformer i pædagogisk praksis.

Kompetencemål: Den studerende kan skabe rammer for, lede og udvikle kreative erfarings- og læreprocesser, som understøtter og inspirerer mennesker til at arbejde kreativt med musiske og æstetiske udtryksformer og kulturskabende virksomhed.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
skabende processers betydning for menneskers udvikling, identitet, livskvalitet og dannelse,	analysere og vurdere æstetiske læreprocesser samt redegøre for æstetiske udtryksformers pædagogiske, oplevelsesmæssige og kulturelle perspektiver,
musisk og æstetisk produktion, æstetiske læreprocesser og kreative arbejdsformer,	tilrettelægge, skabe rammer for og understøtte musisk og æstetisk produktion og æstetiske læreprocesser for og i samarbejde med en selvvalgt målgruppe,
kunstnerisk og håndværksmæssig produktion og skabende processers betydning for menneskets udvikling og livsmuligheder, herunder æstetiske læreprocesser,	demonstrere egne færdigheder inden for kunstnerisk og håndværksmæssig produktion samt tilrettelægge, begrunde, gennemføre og evaluere pædagogiske aktiviteter, som understøtter udtrykbevidsthed, aktivitetsglæde og udfoldelseslyst gennem kunstnerisk og håndværksmæssig produktion,
formsproglige teorier, metoder, grundelementer og virkemidler og	demonstrere egne færdigheder inden for forskellige musiske og æstetiske udtryk, herunder udvælge og anvende metoder og teknikker inden for et æstetisk formsprog, og
æstetisk virksomheds muligheder for at bidrage til udvikling og fornyelse af den pædagogiske praksis.	udvikle pædagogisk praksis gennem innovative æstetiske udtryk og æstetiske fænomener.

Område 2: Natur og udeliv.

Området retter sig mod at lede og understøtte pædagogiske processer med inddragelse af naturen og uderummet i pædagogisk praksis.

Kompetencemål: Den studerende kan skabe rammer for, lede og udvikle pædagogiske forløb med et naturvidenskabeligt udgangspunkt og med fokus på børn, unge og voksnes naturoplevelser, naturforståelse med uderummet som læringsmiljø.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
globale miljøudfordringer, natur, naturfænomener og udepædagogiske oplevelses- og læringsmuligheder,	tilrettelægge, gennemføre og evaluere pædagogiske aktiviteter i uderummet,
naturdidaktik og udeliv,	skabe oplevelser og en varieret kreativitet og videnformidling i uderummet med udgangspunkt i deltagerens forskellige forudsætninger og perspektiver,

udfordringer og dilemmaer inden for naturformidling i den pædagogiske profession, herunder forholdet natur/ kultur, natur på legepladsen samt bæredygtighed i hverdagen, og	inddrage og anvende natur og udeliv i den pædagogisk praksis samt udvikle metoder til naturformidling og
forskellige målgruppers forudsætninger for aktiv deltagelse, oplevelser og læring i uderummet.	tilrettelægge og lede pædagogiske forløb inden for naturformidling, friluftsliv og andre former for udeliv under hensyn til deltagernes forskellige forudsætninger.

Område 3: Sundhedsfremme og bevægelse.

Området retter sig mod at lede og understøtte pædagogiske aktiviteter med fokus på sundhed, trivsel og kropslig udfoldelse.

Kompetencemål: Den studerende kan igangsætte, gennemføre og lede sundhedsfremmende og bevægelsesmæssige aktiviteter og udviklingsprocesser, der understøtter menneskers sundhed, livskvalitet og trivsel og motiverer til kropslig udfoldelse.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
sundhedsfremme, idræt og bevægelse,	demonstrere egne færdigheder inden for sundhedsfremme, idræt og bevægelse, herunder vurdere det dannelsesmæssige og kompetenceskabende potentiale,
aktivitetsmuligheder inden for sundhedsfremme, idræt og bevægelse samt om didaktik og metoder til at lede og understøtte processer og aktiviteter,	tilrettelægge og lede sundhedsfremmende aktiviteter og bevægelsesaktiviteter, som inddrager børn, unge og voksnes perspektiv i processen,
metoder til evaluering af processer og aktiviteter med fokus på sundhedsfremme og bevægelse og	analysere og evaluere gennemførte processer og aktiviteter med bevægelse og sundhedsfremme, herunder vurdere forandringspotentialet for det enkelte menneskes forhold til sundhed og bevægelse, og
individuelle, sociale, kulturelle, institutionelle, sundhedsvidenskabelige og velfærdsteknologiske forholds betydning for idræt, sundhedsfremme og bevægelse.	analysere og udvikle pædagogisk praksis under hensyn til det enkelte menneskes situation, perspektiv og forudsætninger for deltagelse.

Område 4: Medier og digital kultur.

Området retter sig mod at lede og understøtte mediepædagogiske processer samt udvikling af pædagogisk praksis ved hjælp af digitale medier.

Kompetencemål: Den studerende kan etablere, udvikle og lede pædagogiske processer og produktioner ved anvendelse af digitale medier.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
digitale medier og deres anvendelsesmuligheder inden for pædagogisk praksis,	anvende digitale medier, der indeholder legende, lærende, identitetsdannende og æstetiske aspekter,
digital kultur, herunder sociale medier i pædagogiske institutioner i en etisk og samfundsmæssig sammenhæng,	analysere og vurdere anvendelsen af digitale medier i pædagogisk praksis og betydningen af digital dannelse for børn, unge og voksne,
digital dannelse og digitale mediers kulturelle anvendelse og	tilrettelægge og lede mediepædagogiske processer samt begrunde didaktiske valg og
anvendelsen af digitale medier til dokumentation, analyse og udvikling af pædagogisk praksis.	udvikle pædagogisk praksis ved hjælp af digitale medier.

Område 5: Kulturprojekter og kulturelt iværksætteri.

Området retter sig mod kulturformidling og kulturprojekter med fokus på menneskers dannelse og demokratiske deltagelse i kulturliv.

Kompetencemål: Den studerende kan udvikle, iværksætte og lede kulturprojekter, som sigter mod menneskers inddragelse og deltagelse i og med produktion af kulturliv.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
kulturliv, kulturprojekter og kulturelle udtryksformer,	udvikle koncepter for målgruppespecifikke og/eller brugerdrevne kulturprojekter,
kulturelle udtryksformer samt kulturprojekters didaktiske og æstetiske potentialer,	fagligt begrunde og lede pædagogiske kulturprojekter for, med og af børn, unge og voksne, som sigter mod disses aktive deltagelse i kulturliv,
kulturbegreber og disses relation til demokrati-forståelse og dannelsessyn og	analysere og vurdere kulturprojekters demokratiske og dannelsesmæssige potentialer og
relevant kulturpolitik, kulturinstitutioner og kulturelle aktører.	indgå i og videreudvikle kulturelle samarbejder.

Område 6: Social innovation og entreprenørskab.

Området retter sig mod metoder til fornyelse og udvikling af kvalitet og velfærdsydelser i pædagogiske institutioner.

Kompetencemål: Den studerende kan udfordre eksisterende og udvikle nye pædagogiske praksisser og organisationsformer, der bidrager til at håndtere udfordringer og nytænkning inden for pædagogprofessionen.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
teorier og metoder til fremme af innovative processer og entreprenørskab inden for pædagogprofessionen, herunder projektdesign og projektledelse,	idéudvikle og tilrettelægge pædagogiske innovationsprocesser og sociale innovationsprojekter,
evaluering af innovative processer og projekter,	evaluere og løbende justere innovationsprocesser samt tage højde for modsatrettede interesser,
undersøgelsesmetoder til identifikation af udfordringer inden for pædagogprofessionen og	identificere udfordringer inden for pædagogprofessionen samt analysere, hvordan udvikling af praksis kan håndtere disse, og
forskellige præsentations- og formidlingsmetoder.	præsentere og formidle ideer, projekter og resultater til forskellige interessenter.

Område 7: Kulturmøde og interkulturalitet.

Området retter sig mod at lede og understøtte pædagogiske processer med fokus på kulturel diversitet.

Kompetencemål: Den studerende kan reflektere over og handle i forhold til kulturforskelle, kulturmøder og kulturkonflikter samt inddrage kulturdiversitet som et deltagerperspektiv og en ressource i pædagogisk praksis.

Vidensmål: Den studerende har viden om	Færdighedsmål: Den studerende kan
kulturelle, multikulturelle og interkulturelle forholds betydning for individ, gruppe og samfund,	vurdere interkulturelle processer og aktiviteterets betydning for menneskers fællesskab, trivsel, identitet og dannelse,
forskellige kulturer samt sammenhænge mellem kultur og pædagogisk praksis,	udvikle pædagogisk praksis med udgangspunkt i interkulturelle møder og netværk,

kulturteori, kulturanalyse og kommunikation og	analysere og redegøre for kulturelle forhold og dynamikker og
pædagogiske metoder og aktiviteter med fokus på kulturmøde, kulturel diversitet og kulturel produktion.	tilrettelægge og lede pædagogiske aktiviteter, hvor kulturel diversitet inddrages som perspektiv og ressource.